

Ostravská univerzita

v Ostravě / Výroční zpráva

University of Ostrava / Annual Report / 2002

Ostravská univerzita

v Ostravě / Výroční zpráva

University of Ostrava / Annual Report / 2002

■ Obsah

1.	Úvodní slovo rektora	8
2.	Organizační struktura univerzity v roce 2002	10
3.	Orgány univerzity	11
3.1.	Vedení univerzity	11
3.2.	Akademický senát	13
3.3.	Vědecká rada univerzity	14
3.4.	Správní rada	14
4.	Studijní a pedagogická činnost	15
4.1.	Studijní programy (obory) prezenčního a kombinovaného vzdělávání	15
4.1.1	Počty studijních programů a oborů dle skupin kmenových oborů	15
4.1.2	Nové studijní programy a inovace již uskutečňovaných studijních programů	15
4.2.	Studenti v prezenčním a kombinovaném studiu	16
4.3.	Přijímací řízení	18
4.4.	Absolventi	19
4.4.1	Uplatnění absolventů na trhu práce	20
4.5.	Studijní neúspěšnost	21
4.6.	Celoživotní vzdělávání	22
4.7.	Využívání kreditního systému	24
4.8.	Studium handicapovaných studentů	24
5.	Informační technologie a služby	27
5.1.	Centrum informačních technologií	27
5.1.1	Informační a komunikační technologie	27
5.1.2	Informační infrastruktura	29
5.2.	Dostupnost informačních zdrojů	31
5.3.	Informační systémy vnitřní a vnější	32
5.4.	Univerzitní knihovna	35
5.4.1.	Vývoj knihovních fondů (1996-2002)	35
5.4.2	Vývoj finančních prostředků na nákup knihovního fondu (1996-2002)	36
5.4.3	Zpřístupňování elektronických informačních zdrojů	37
5.4.4	Přehled statistických ukazatelů (knihovnické a informační služby)	40
6.	Vědecká, výzkumná a umělecká činnost	44
6.1.	Zaměření vědecké, výzkumné a umělecké činnosti na OU	44
6.2.	Organizační, personální a materiální zabezpečení výzkumu a vývoje	45
6.3.	Zapojení v programech vědy a výzkumu	46
6.3.1	Zaměření výzkumných záměrů na vysoké škole	46
6.3.2	Účast v programech CEP	47
6.3.3	Nejvýzn. projekty výzkumu a vývoje podporované z účelových prostředků státního rozpočtu	47
6.3.4	Národní výzkumná centra	48
6.3.5	Interní grantová soutěž	48
6.4.	Mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji	48
6.5.	Příklady významné spolupráce ve výzkumu a vývoji s Akademií věd ČR a s resortními výzkumnými útvary a nevládním sektorem	49
6.7.	Výše a využití institucionálních prostředků na nespecifikovaný výzkum na VŠ	50
7.	Akademičtí pracovníci	54
7.1.	Průměrný přepočtený stav zaměstnanců	54

7.2.	Kvalifikační struktura akademických pracovníků	55
7.2.1	Zapojení pracovníků v doktorském studiu	55
7.2.2	Graduace pracovníků.....	55
7.3.	Věková struktura akademických pracovníků	56
7.4.	Habilitační a jmenovací řízení	57
7.4.1	Seznam oborů, ve kterých je OU oprávněna konat habilitační řízení a řízení ke jmenování profesorem	57
7.4.2	Habilitační řízení a profesorská jmenovací řízení na OU v roce 2002	57
7.4.3	Nově jmenovaní profesori a docenti	58
8.	Hodnocení činnosti	59
8.2.	Akreditace studijních programů	60
9.	Mezinárodní spolupráce ve vzdělávání	61
9.1.	Zapojení do mezinárodních programů	61
9.2.	Programy EU pro vzdělávání a přípravu na povolání	61
9.3.	Ostatní programy	62
9.4.	Program Phare 2000 – Fond rozvoje lidských zdrojů v regionu Moravskoslezsko	63
9.5.	Zahraniční mobilita studentů a akademických pracovníků.....	63
9.6.	Přehled dohod se zahraničními univerzitami	63
10.	Činnost fakult a dalších součástí OU	66
10.1.	Filozofická fakulta	66
10.1.1	Vedení fakulty	66
10.1.2	Seznam kateder a pracovišť	66
10.1.3	Kvalifikační a věkové složení pedagogického sboru	66
10.1.4	Seznam akreditovaných studijních programů a oborů	67
10.1.5	Celoživotní vzdělávání	68
10.1.6	Zaměření badatelské činnosti	68
10.1.7	Publikační činnost	71
10.1.8	Ediční činnost.....	71
10.2.	Pedagogická fakulta.....	78
10.2.1	Vedení fakulty	78
10.2.2	Seznam kateder a pracovišť	78
10.2.3	Kvalifikační a věkové složení pedagogického sboru	78
10.2.4	Seznam akreditovaných studijních programů a oborů	79
10.2.5	Celoživotní vzdělávání	79
10.2.6	Zaměření badatelské činnosti	80
10.2.7	Publikační činnost	82
10.2.8	Ediční činnost.....	82
10.3.	Přírodovědecká fakulta	88
10.3.1	Vedení fakulty	88
10.3.2	Seznam kateder a pracovišť	88
10.3.3	Kvalifikační a věkové složení pedagogického sboru	88
10.3.4	Seznam akreditovaných studijních programů a oborů	88
10.3.5	Celoživotní vzdělávání	90
10.3.6	Zaměření badatelské činnosti	91
10.3.7	Publikační činnost	91
10.3.8	Ediční činnost.....	91

10.4.	Zdravotně sociální fakulta	96
10.4.1	Vedení fakulty	96
10.4.2	Seznam kateder a pracovišť	96
10.4.3	Kvalifikační a věkové složení pedagogického sboru	96
10.4.4	Seznam akreditovaných studijních programů a oborů	96
10.4.5	Celoživotní vzdělávání	97
10.4.6	Zaměření badatelské činnosti	97
10.4.7	Publikační činnost	99
10.4.8	Ediční činnost.....	100
10.5.	Ústav pro regionální studia.....	103
10.5.1	Pracovní obsazení Ústavu v roce 2002	103
10.5.2	Zaměření vědecké činnosti.....	103
10.5.3	Zapojení do badatelských grantů.....	104
10.5.4	Publikační činnost v roce 2002	104
10.6.	Ústav pro výzkum a aplikace fuzzy modelování	107
10.6.1	Pracovníci ústavu	107
10.6.2	Zaměření vědecké činnosti.....	107
10.6.3	Zapojení do badatelských grantů.....	108
10.6.4	Publikační činnost v roce 2002	108
10.7.	Institut pro umělecká studia Ostravské univerzity	111
10.7.1	Vedení Institutu	111
10.7.2	Seznam oddělení	111
10.7.3	Kvalifikační a věkové složení pedagogického sboru	111
10.7.4	Akreditované studijní programy a obory.....	112
10.7.5	Zaměření umělecké činnosti	112
10.7.6	Grantové aktivity	112
10.7.7	Tvůrčí umělecká činnost.....	113
10.7.8	Účast v porotách interpretačních soutěží	114
11.	Další aktivity školy	117
11.1.	Čestný doktorát	117
11.2.	Nejvýznamnější konference, semináře	117
11.3.	Významné výstavy a koncerty	117
12.	Péče o studenty	119
12.1.	Ubytovací a stravovací zařízení	119
12.2.	Akademické informační centrum	119
12.3.	Tělovýchovná, sportovní a umělecká činnost.....	120
12.3.1	Přehled umístění studentů OU ve významných uměleckých soutěžích.....	120
13.	Rozvoj vysoké školy	121
13.1.	Zapojení v programech Fondu rozvoje vysokých škol	121
13.2.	Zapojení v rozvojových programech MŠMT	121
13.3.	Investiční rozvoj OU.....	122
13.3.1	Stavební akce realizované v roce 2002	122
13.3.2	Stroje, přístroje, zařízení a software pořízené v roce 2002	124
14.	Činnost správní rady OU	125
15.	Závěry	126

1/ ■ ÚVODNÍ SLOVO REKTORA

Vážený čtenáři,

dostává se Vám do rukou výroční zpráva o činnosti Ostravské univerzity v roce 2002, která byla připravena vedením univerzity a jejích součástí v souladu s osnovou doporučenou MŠMT. Předložená zpráva není pouze naplněním zákonné povinnosti. Jejím smyslem je poskytnout široké veřejnosti, státní správě, sesterským vysokým školám a všem partnerům obraz o vývoji a dosažených výsledcích v uplynulém období. Jednotlivé kapitoly zachycují kvalitativní i kvantitativní stránku rozvoje v hlavních oblastech činnosti.

Přes přetrvávající nedostatečné financování ze strany státu pokračovala univerzita v roce 2002 v uskutečňování cílů stanovených dlouhodobým záměrem. Dosažené výsledky svědčí o tom, že bylo posíleno postavení univerzity jako významné vzdělávací, badatelské a kulturní instituce úzce spjaté s moravskoslezským regionem a životem jeho obyvatel. Vedení Ostravské univerzity si uvědomuje důležitost účasti univerzity na řešení palčivých problémů spojených s transformací regionu.

Trvalý zájem uchazečů o studium, který mnohonásobně převyšuje kapacitní možnosti, je dokladem toho, že se Ostravská univerzita stala významnou součástí rodiny českých vysokých škol a je připravena naplňovat touhy mladé generace po vzdělání.

Přijetím do Evropské asociace univerzit (EUA) v roce 2002 deklarovala Ostravská univerzita své odhodlání přispívat k naplňování myšlenky společného evropského vzdělávacího prostoru a stát se plnohodnotnou vzdělávací institucí ve společnosti evropských vysokých škol.

Dovolte, abych poděkoval všem, kteří se na úspěšné činnosti univerzity a dosažených výsledcích v uplynulém roce podíleli.

Budu rád, když mi sdělíte písemně či osobně své připomínky k předložené zprávě, popřípadě poskytnete náměty pro další zlepšení našich činností.

Doc. Ing. Petr Pánek, CSc.
rektor Ostravské univerzity

1/ ■ A WORD OF INTRODUCTION FROM THE RECTOR

Dear Readers,

You are now reading the Annual Report of the University of Ostrava for 2002, which has been compiled by the University in line with the guidelines set out by the Czech Ministry of Education. We have not produced this report, however, merely in order to comply with the law. The report aims to provide the general public, local and national government, other universities and all of our partners with a picture of the University of Ostrava's development and achievements over the last year. The individual chapters of the report describe developments in both the quantity and quality of our main areas of activity.

Despite the continuing lack of adequate state funding, 2002 saw the University continue in meeting the goals set out in its long-term development plan. Our results prove that the University has strengthened its position as an important educational, research and cultural institution with close ties to the Moravia-Silesia region and the life of its people. The management of the University is fully aware of how important it is that the University should contribute to the solution of the burning problems connected with the region's transformation.

The continuing demand among applicants to study at the University – which outstrips our capacity many times over – is proof that the University of Ostrava has become an important member of the wider family of Czech universities and is now fully prepared to satisfy the young generation's thirst for education.

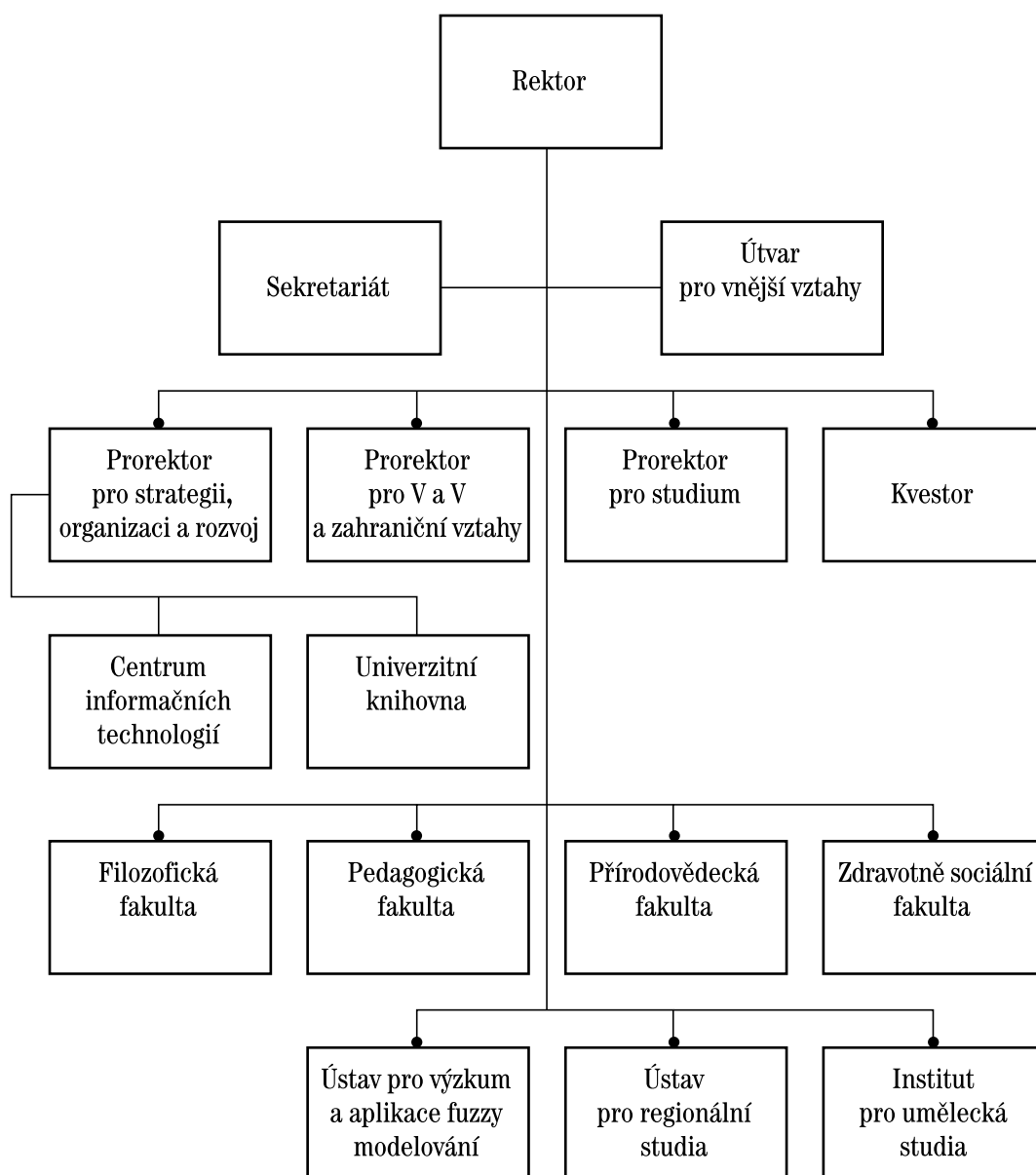
In 2002 the University of Ostrava was accepted into the European Universities Association (EUA), thus publicly declaring its determination to contribute to the building of a common European education system and to become a fully-fledged member of the community of European universities.

I would like to take this opportunity to thank all of those who have contributed to the University's successes and positive achievements over the course of the last year.

I would be very pleased to hear – either personally or in writing – any comments you may have on this report, which will allow us to continue to improve our activities.

Doc. Ing. Petr Pánek, CSc.
Rector, University of Ostrava

2/ ■ ORGANIZAČNÍ STRUKTURA OU

3/ ■ ORGÁNY UNIVERZITY

Rektorát Ostravské univerzity / Rektor's office of University of Ostrava

3.1. Vedení univerzity

Doc. Ing. Petr Pánek, CSc.
rektor (*Rector*)

1/ Prof. RNDr. Jiří Močkoř, DrSc.
prorektor pro strategii,
organizaci a rozvoj
*(Vice-Rector for Strategy
and Development)*

2/ PhDr. Hana Srpová, CSc.
prorektorka pro studium
(Vice-Rector of Education)

3/ Doc. RNDr. Tadeusz Siwek, CSc.
prorektor pro vědu, výzkum a
zahraniční vztahy
*(Vice-Rector of Science,
Research and International
Affairs)*

4/ Ing. Ladislav Kudela
kvestor *(Bursar)*

5/ JUDr. Antonín Blahuta
předseda Akademického
senátu OU
*(Chairman of Academic
Senate)*

3.2. Akademický senát Ostravské univerzity v Ostravě (Academic Senate of the University of Ostrava)

Předseda:

- JUDr. Antonín Blahuta
katedra sociální práce ZSF

Místopředsedové:

- Mgr. Lubomír Müller, CSc.
katedra fyzické geografie a geoekologie PřF
- Helena Matašeje
studentka PřF

Jednatel:

- Mgr. Libor Magdoň
katedra české literatury, literární vědy a dějin
umění FF

Členové:

- Mgr. Jaroslav David
katedra českého jazyka FF
- PhDr. Pavla Zajícová, Ph.D.
katedra germanistiky FF
- Mgr. Pavel Kosek
katedra českého jazyka FF
- Doc. PhDr. Eva Mrhačová, CSc.
katedra slavistiky FF
- RNDr. Vilma Novotná
katedra didaktiky matematiky PdF
- PhDr. Jiřina Pavlíková
katedra občanské výchovy PdF

- PhDr. Danuše Vandrolová, CSc.
katedra tělesné výchovy PdF
- PaedDr. Vladimír Vaněk, CSc.
katedra technické a pracovní výchovy PdF
- Doc. RNDr. Jaroslav Haněl, CSc.
katedra matematiky PřF
- Ing. Josef Tvrdík, CSc.
katedra informatiky a počítačů PřF
- Mgr. Petr Wilam
katedra sociální geografie a regionálního
rozvoje PřF
- RNDr. Hana Sochorová
katedra vyšetřovacích metod a lékařské
biologie ZSF
- Mgr. Jarmila Kristínková, Ph.D.
katedra rehabilitace ZSF
- PhDr. Alice Příhodová
katedra sociální práce ZSF

Studentská komora:

- Ester Burdová FF
- Jiřina Drexlerová FF
- Pavel Janík ZSF
- Jan Pavelka PřF
- Veronika Smolková PřF

3.3. Vědecká rada Ostravské univerzity v Ostravě (The Scientific Board of the University of Ostrava)

1) Doc. Ing. Petr Pánek, CSc.	22) Doc. MUDr. Milan Grudmann, CSc.
2) Prof. RNDr. Jiří Močkoř, DrSc.	23) Prof. RNDr. Lubomír Dobiáš, CSc.
3) Doc. RNDr. Tadeusz Siwek, CSc.	24) Doc. MUDr. Jaroslav Šimíček, CSc.
4) PhDr. Hana Srpová, CSc.	25) Prof. PhDr. Jiří Svoboda, DrSc.
5) Doc. PhDr. Zdeňka Kalnická, CSc.	26) Prof. Ing. Vilém Novák, DrSc.
6) Doc. PhDr. Zbyněk Janáček	
7) Doc. RNDr. Petr Šindler, CSc.	Externí členové:
8) Doc. MUDr. Jaroslav Horáček, CSc.	1) Prof. Ing. Václav Roubíček, CSc.
9) Prof. Rudolf Bernatík	2) Prof. RNDr. Jan Chvalina, DrSc.
10) Doc. PhDr. Hana Lukášová, CSc.	3) Prof. RNDr. PhDr. Jan Štěpán, CSc.
11) Prof. PhDr. Lumír Ries, CSc.	4) Doc. Ing. Prabir Ganguly, CSc.
12) Prof. PhDr. Jan Mazurek, CSc.	5) Prof. Ing. Kamil Wichterle, DrSc.
13) Prof. PhDr. Jaroslav Hubáček, CSc.	6) Doc. MUDr. Jan Tošovský, CSc.
14) Prof. PhDr. Milan Myška, DrSc.	7) Prof. RNDr. Jozef Kelemen, DrSc.
15) Prof. PhDr. Lumír Dokoupil, CSc.	8) Prof. PhDr. Zdeněk Jirásek, CSc.
16) Prof. PhDr. Svatava Urbanová, CSc.	9) Prof. PhDr. Vlastimil Švec, CSc.
17) Prof. PhDr. Jiří Damborský, DrSc.	10) Prof. PhDr. Jan Kořenský, DrSc.
18) Doc. PhDr. Eva Mrhačová, CSc.	11) Doc. PhDr. Hana Šmahelová, CSc.
19) Doc. PhDr. Karel Paulík, CSc.	12) Doc. RNDr. Jaroslava Mikulecká, CSc.
20) Prof. RNDr. Ing. Vladislav Kříž, DrSc.	13) Prof. RNDr. Petr Hájek, DrSc.
21) Prof. PhDr. Jan Keller, CSc.	

3.4. Správní rada Ostravské univerzity v Ostravě (The Board of Trustees of the University of Ostrava)

Předseda:

- Mgr. Ilja Racek

Členové:

• Ing. Evžen Tošenovský	• MUDr. Jaroslav Lux
• Ing. Petr Lachnit, CSc.	• PhDr. Lubomír Zaorálek
	• Ing. Jan Svozil
	• Ing. Brigita Štefánková
	• Doc. Ing. Vítězslav Kuta, CSc.
	• PhDr. Pavel Cink

4/ ■ STUDIJNÍ A PEDAGOGICKÁ ČINNOST

PhDr. Hana Srpová, CSc.

4.1. Studijní programy (obory) prezenčního a kombinovaného vzdělávání

Během roku 2002 Zdravotně sociální fakulta a Přírodovědecká fakulta úspěšně prošly celkovou akreditací, tzn. reakreditací stávajících programů a oborů, akreditací nových studijních programů i rozšířením akreditace studijních programů o nové studijní obory.

4.1.1 Počty studijních programů a oborů dle skupin kmenových oborů

••• *Tabulka č. 1: Počty studijních programů v členění na skupiny oborů*

Skupiny oborů	Kód skupiny kmen. oborů	Studijní programy / obory			Celkem
		Bc.	Mgr.	Ph.D.	
Matematické obory	11	1/2	2/5	1/3	4/10
Geografické obory	13	2/4	2/6	1/1	5/11
Chemické obory	14	1/1	-	-	1/1
Biologické obory	15	1/1	-	-	1/1
Ekologie a ochrana prostředí	16	1/1	2/2	-	3/3
Fyzikální obory	17	1/2	1/1	-	2/3
Informatika	18	2/2	2/4	-	4/6
Zdravotnictví	53	5/7	1/1	-	6/8
Politologie	67	1/1	1/2	1/1	3/4
Obory z oblasti historie	71	1/1	1/1	1/1	3/3
Filologie	73	1/5	2/2	1/1	4/8
Pedagogika, učitelství a soc. péče	75	3/5	3/40	1/1	7/46
Teorie umění	81	1/1	-	1/1	2/2
Umění a užité umění	82	1/5	2/5	-	3/10
Celkem		22/38	19/69	7/9	48/116

V roce 2002 bylo na fakultách a ústavech OU akreditováno celkem 48 bakalářských, magisterských (vč. navazujících) a doktorských studijních programů se 116 studijními obory. Tradičně nejbohatší nabídku poskytují skupiny oborů Pedagogika, učitelství a sociální péče, které jsou vyučovány již ve 46 studijních oborech na Filozofické, Pedagogické a Přírodovědecké fakultě. Většina programů byla předkládána k akreditaci v podobě transformované na bakalářský program a magisterský navazující program.

4.1.2 Nové studijní programy a inovace již uskutečňovaných studijních programů

V uplynulém období byly akreditovány nové studijní programy, akreditace stávajících programů byla rozšířena o nové studijní obory:

PdF: bakalářský SP Specializace v pedagogice byl rozšířen o studijní obory Informační technologie ve vzdělávání a Učitelství pro mateřské školy;

PřF: nově byly akreditovány SP bakalářské Aplikovaná matematika (se SO Aplikace matematiky v ekonomii a Aplikovaná matematika); Geografie (se SO Fyzická geografie a geoekologie, Politická a kulturní geografie

a Sociální geografie a regionální rozvoj); Informatika (se SO Informatika); Ekologie a ochrana prostředí (se SO Ochrana a tvorba krajiny); magisterské programy navazující na bakalářské Aplikovaná fyzika (se SO Biofyzika); Aplikovaná matematika (se SO Aplikovaná matematika a Aplikace matematiky v ekonomii); Geografie (se SO Fyzická geografie a geoekologie, Politická a kulturní geografie a Sociální geografie a regionální rozvoj); Informatika (se SO Informační systémy a Matematická informatika ve dvou standardních dobách studia – 2 i 3letou); stávající studijní programy byly rozšířeny o nové studijní obory nebo formy studia: bakalářský SP Aplikovaná fyzika rozšířen o obory Biofyzika a Měření a počítačová prezentace dat; Aplikovaná informatika o SO Aplikovaná informatika v kombinované formě studia; magisterský SP Aplikovaná matematika (rozšířen o SO Učitelství matematiky pro SŠ); Geografie (rozšířen o SO Učitelství geografie pro SŠ); Informatika (rozšířen o SO Učitelství informatiky pro SŠ); doktorský SP Aplikovaná matematika byl rozšířen o SO Fuzzy modelování.

ZSF: byl nově akreditován bakalářský SP Veřejné zdravotnictví se SO Ochrana veřejného zdraví; bakalářský SP Ošetřovatelství byl rozšířen o studijní obory Všeobecná sestra a Porodní asistentka.

Mimo fakulty byly na OU (IpUS) nově akreditovány bakalářský SP Výtvarné umění se studijními obory Animovaná tvorba, Grafika, Intermediální umění, Malba a Sochařství – volná tvorba a také navazující magisterský SP Výtvarné umění se studijními obory Grafika, Intermediální umění, Malba a Sochařství – volná tvorba. Inovace spočívaly především ve snižování počtu hodin přímé výuky (především na PřF), v posilování seminárních forem výuky a ve vytváření podmínek pro tvůrčí práci studentů (zadávání problémově a projektově orientovaných samostatných prací, rozšiřování knižního fondu a dalších studijních materiálů včetně multimediálních). Dále se rozvíjela integrace moderních informačních a komunikačních technologií do vzdělávacího procesu (včetně využívání multimediálních přednáškových a seminárních učeben).

V listopadu 2002 byla ukončena práce na 89 e-learningových (distančních) výukových oporách, které budou využívány k rozšíření počtu předmětů vyučovaných distanční formou. Práce se zúčastnili pedagogové všech fakult. Výukové opory byly vypracovány v rámci řešení projektu Příprava a realizace e-learningových forem výuky v rámci Transformačních a rozvojových programů pro veřejné vysoké školy na rok 2002.

4.2. Studenti v prezenčním a kombinovaném studiu

••• *Tabulka č. 2: Počty studentů bakalářského, magisterského a doktorského studijního programu na jednotlivých fakultách a ústavech OU (stav k 31. 10. 2002)*

	Studijní programy			Forma studia		Studenti celkem
	Bc.	Mgr.	Ph.D.	prezenční	kombin.	
Filozofická	446	871	40	1 172	185	1 357
Pedagogická	755	1 714	16	1 503	982	2 485
Přírodovědecká	322	906	43	1 171	100	1 271
Zdravotně sociální	512	162	14	541	147	688
IpUS	44	87	-	131	-	131
Celkem	2 079	3 740	113	4 518	1 414	5 932

V celkovém množství studentů OU převažují studenti magisterských studijních programů (63 %). Ve srovnání s loňským rokem se tento počet snížil díky nově akreditovaným bakalářským programům. Z 5 932 studentů připadá 76,16 % na studium formou prezenční – došlo tedy k mírnému zvýšení (v r. 2001 73,33 %). Nejvíce studentů bylo již tradičně imatrikulováno na Pedagogické fakultě (41,89 %) – pokles ve srovnání s r. 2001 (45,13 %). V minulém roce se zvýšil počet studentů FF (o 117), PŘF (o 111), ZSF (o 106) a IpUS (o 46).

••• Tabulka č. 3: Počty studentů OU dle skupin kmenových oborů (stav k 31. 10. 2002)

Skupiny oborů	Kód skupiny kmen. oborů	Studenti ve studijním programu			Studenti Celkem
		Bc.	Mgr.	Ph.D.	
Matematické obory	11	-	120	37	157
Geografické obory	13	-	239	6	245
Chemické obory	14	46	-	-	46
Biologické obory	15	102	-	-	102
Ekologie a ochrana prostředí	16	-	54	-	54
Fyzikální obory	17	36	-	-	36
Informatika	18	138	124	-	262
Zdravotnictví	53	512	162	-	674
Politologie	67	27	169	14	210
Obory z oblasti historie	71	1	44	16	61
Filologie	73	384	71	12	467
Pedagogika, učitelství a soc. péče	75	755	2 670	16	3 441
Teorie umění	81	34	-	12	46
Umění a užité umění	82	44	87	-	131
Celkem		2 079	3 740	113	5 932

Vzhledem k zaměření a poměrnému zastoupení připadá stále nejvíce studentů na PdF, a tedy na skupinu oborů Pedagogika, učitelství a sociální péče (58 %). Zahrnujeme sem samozřejmě také studenty učitelských studijních programů na FF a PŘF. Přesto je zřejmé, že tento počet se pozvolna snižuje (loni 62 %) ve prospěch programů jiného zaměření. Studenti studijních programů Učitelství pro ZŠ a Učitelství pro SŠ již tvoří 41,88 %. V tomto stavu se odráží demografická situace státu, kdy vzhledem ke snižujícímu se počtu žáků a studentů je omezováno množství škol primárního a sekundárního vzdělávání.

Velká potřeba výuky a vzdělávání v oborech zdravotnických, filologických, sociologických, ale i informačních technologií nemůže být lépe uspokojena vzhledem k personálním a kapacitním možnostem OU.

••• Tabulka č. 4: Vývoj počtu studentů OU a jejich součástí v letech 1997 - 2002

	r. 1997	r. 1998	r. 1999	r. 2000	r. 2001	r. 2002
FF	1 233	1 229	1 202	1 206	1 240	1 357
PdF	2 297	2 167	2 386	2 458	2 475	2 485
PŘF	865	934	1 167	1 177	1 164	1 271
ZSF	363	436	487	550	582	688
IpUS	-	-	-	-	85	131
Celkem	4 758	4 766	5 242	5 391	5 546	5 932

Ve srovnání s výchozím obdobím této analýzy (1997) stoupl počet studentů OU o 24,6 %. Již nyní jsme tedy téměř dosáhli stavu plánovaného v Dlouhodobém záměru OU v Ostravě na r. 2005 (6 000). Z hlediska financování však vyvstává problém: část uchazečů přijatých do prvního ročníku studia není v matrice vedena mezi nově přijatými studenty, protože již dříve studovali na některé vysoké škole. Zatímco tedy v první financované skupině (1. - 3. rok studia) se nám studentů nedostává (557), druhá skupina (4. a vyšší rok studia) přesahuje financovaný počet studentů o 153.

••• *Tabulka č. 5: Počty studentů cizího státního občanství dle fakult*

Typ studijního programu	FF	PdF	PřF	ZSF	IpUS	OU
Bakalářský	11	-	1	8	2	22
Magisterský	10	8	10	0	5	33
Doktorský	2	4	3	-	-	9
Celkem	23	12	14	8	7	64

Studenti s cizím státním občanstvím (především ze Slovenské republiky) v současnosti tvoří pouhých 1,08 % studujících na OU. Jedná se tedy o nepatrný počet. Podmínkou pro jeho zvýšení o studenty neslovanských národů je především akreditace některého studijního programu nebo jeho oboru v angličtině (příp. v jiném jazyku).

4.3. Příjímání řízení

••• *Tabulka č. 6: Zájem uchazečů o studium dle skupin kmenových oborů*

Skupiny oborů	Kód skupiny			Počet		
	kmen. oborů	příhlásek ¹	příhlášených ²	přijetých ³	přijatých ⁴	zapsaných
Matematické obory	11	87	87	75	75	34
Geografické obory	13	566	566	133	133	80
Chemické obory	14	86	86	66	66	36
Biologické obory	15	148	148	68	68	39
Ekologie a ochrana prostředí	16	67	67	27	27	12
Fyzikální obory	17	48	48	38	38	16
Informatika	18	461	461	203	203	116
Zdravotnictví	53	1 143	1 046	329	321	275
Politologie	67	926	926	125	125	93
Obory z oblasti historie	71	124	124	46	46	23
Filologie	73	1 154	1 154	295	295	175
Pedagogika, učitelství a soc. péče	75	4 662	4 662	1 273	1 273	999
Teorie umění	81	4	4	2	2	2
Umění a užité umění	82	235	235	62	62	66
Celkem		9 711	9 614	2 774	2 766	1 966

¹ počet všech podaných přihlášek, ² počet fyzických osob (zahrnutý vícenásobné přihlášky),

³ počet kladně vyřízených přihlášek, ⁴ počet fyzických osob (zahrnutí přijatí na více oborů)

Největší zájem byl jako v minulých letech o atraktivní skupiny kmenových oborů, jako jsou Pedagogika, učitelství a sociální péče, Filologie, Zdravotnictví, Geografické obory a Informatika.

V minulém roce jsme zaslali 2 774 oznámení o přijetí 2 766 uchazečů o studium, tedy 28,77% z přihlášených (v jednotlivých oborech jsou samozřejmě čísla různá podle poměru k počtu přihlášek a v závislosti na úspěšnosti při přijímacích zkouškách). Z ekonomických, kapacitních a personálních důvodů jsme nemohli uspokojit zájem vyššího počtu uchazečů o studium. Protože však část z nich zároveň uspěla v přijímacím řízení na jiných univerzitách, dostavilo se k zápisu jen 71,07 % úspěšných uchazečů. V příštím přijímacím řízení budeme situaci opět řešit obnoveným přijímacím řízením, které bude v pravomoci děkana fakulty nebo ředitele ústavu a jež umožní dodatečné přijetí i těm uchazečům, kteří se v původním přijímacím řízení umístili tzv. pod čarou.

••• *Tabulka č. 7: Vývoj zájmu o studium dle fakult (1997 – 2002)*

Fakulta, ústav		r. 1997	r. 1998	r. 1999	r. 2000	r. 2001	r. 2002
FF	Přihlášeno	4 000	3 880	3 118	4 072	2 762	2 945
	Zapsáno	269	236	299	351	317	444
PdF	Přihlášeno	3 230	3 326	4 115	3 899	3 195	3 369
	Zapsáno	401	606	890	611	654	726
PřF	Přihlášeno	2 167	1 936	2 386	1 638	2 114	1 997
	Zapsáno	250	263	449	317	368	445
ZSF	Přihlášeno	1 455	1 164	1 236	945	1 142	1 165
	Zapsáno	144	151	167	196	209	283
IpUS	Přihlášeno	-	-	-	-	81	235
	Zapsáno	-	-	-	-	30	68
Celkem	Přihlášeno	10 852	10 306	10 885	10 554	9 294	9 711
	Zapsáno	1 064	1 256	1 805	1 475	1 578	1 966

Zájem o studium na OU je dlouhodobě vysoký. Počet přijatých ke studiu se postupně zvyšoval (o 15,28 % v r. 1998, o 30,42 % v r. 1999), poté v důsledku ekonomických sankcí klesl v r. 2000 o 22,37 %, ale od té doby opět vzrostl (2001 o 6,98 % a 2002 o 24,59 %).

4.4. Absolventi

••• *Tabulka č. 8: Počty absolventů dle studijních programů a fakult*

Studijní programy	FF	PdF	PřF	ZSF	IpUS	Celkem
Bakalářské	58	196	47	106	-	407
Magisterské (učitelské)	110	292	46	-	-	448
Magisterské (neučitelské)	41	31	76	21	15	184
Doktorské	4	3	1	-	-	8
Celkem	213	522	170	127	15	1 047

V přímé závislosti na počtu studentů nejvíce studentů absolvuje na PdF (49,86 %), následují FF (20,34 %), PŘF (16,24 %) a ZSF (12,13 %). Na IpUS prozatím absolvují studenti jen jednoho magisterského programu.

••• Tabulka č. 9: Počty absolventů dle skupin kmenových oborů

Skupiny oborů	Kód skupiny kmen. oborů	Studenti ve studijním programu			Celkem absolventi
		Bc.	Mgr.	Ph.D.	
Matematické obory	11	-	34	1	35
Geografické obory	13	17	16	-	33
Chemické obory	14	4	-	-	4
Biologické obory	15	9	-	-	9
Ekologie a ochrana prostředí	16	-	11	-	11
Fyzikální obory	17	4	-	-	4
Informatika	18	13	15	-	28
Zdravotnictví	53	106	21	-	127
Politologie	67	-	29	-	29
Obory z oblasti historie	71	-	5	2	7
Filologie	73	53	5	2	60
Pedagogika, učitelství a soc. péče	75	196	480	4	680
Teorie umění	81	5	-	-	5
Umění a užité umění	82	-	15	-	15
Celkem		407	631	9	1 047

Problémem zůstává prodlužování studia, jež převyšuje jeho standardní délku. Důvodů je několik: relativní svoboda ve volbě individuálního studijního plánu způsobuje, že v absolventském ročníku některým studentům zůstává větší množství předmětů, než jsou schopni zvládnout. U jiných se v délce studia nepříznivě odrazí zahraniční mobilita. Nemůžeme vyloučit ani snahu záměrně si prodloužit studium a z toho plynoucí status studenta. Takové neplánované zvýšení počtu studentů nad financovaný počet se nepříznivě odrazí v ekonomickém životě OU. Proto byla provedena úprava Vnitřních předpisů OU, jíž se zvyšuje měsíční poplatek za překročení standardní doby studia o jeden rok tak, aby se částka vyrovnala normativu na studenta daného studijního programu.

4.4.1 Uplatnění absolventů na trhu práce

Statistiky šesti úřadů práce v Moravskoslezském kraji vedly v evidenci mezi uchazeči o zaměstnání také absolventy OU:

••• Tabulka č. 10: Počty absolventů OU evidovaných okresními úřady práce Moravskoslezského kraje v roce 2002 (stav k 31. 12. 2002)

	Počet zaevidovaných absolventů v roce 2002						Celkem
	Bruntál	Frýdek-Místek	Karviná	Nový Jičín	Opava	Ostrava	
FF	-	1	14	2	-	8	25
PdF	1	7	7	2	7	11	35
PřF	1	6	8	2	3	8	28
ZSF	-	1	3	-	1	12	17
IpUS	-	-	-	-	1	-	1
Celkem	2	15	32	6	12	39	106

Ve srovnání s minulým rokem klesl počet evidovaných absolventů OU o 54,89 % (z 235). Podle očekávání se vysoký počet nezaměstnaných v okrese Karviná odrazil i v poměrném počtu nezaměstnaných absolventů OU (30,19 %). Překvapuje však, že okres Ostrava hlásí počet nejvyšší (37 %).

V roce 2002 absolvovalo OU celkem 1 047 studentů závěrečných ročníků studia. Počet uchazečů o zaměstnání registrovaných na úřadech práce k 31.12.2002 tedy tvoří 10,12 % absolventů (v loňském roce to bylo 23,1 %). Jedná se samozřejmě o statistický údaj, který se nevztahuje pouze k současným absolventům, protože zahrnuje také absolventy z předchozích roků (např. po návratu z mateřské dovolené, z vojenské prezenční služby nebo z náhradní vojenské služby, po návratu ze zahraničí). Evidovaní uchazeči o zaměstnání z řad absolventů OU tvořili v minulém roce v Moravskoslezském kraji pouhých 0,11 % z celkového počtu 94 609 nezaměstnaných. Můžeme tedy konstatovat, že absolventi SP akreditovaných na OU nacházejí uplatnění na trhu práce.

Tyto údaje však nevypovídají o tom, zda absolventi našli uplatnění ve vystudovaných oborech (a zda se o to vůbec snažili). Zákon č. 101/2000 Sb. o ochraně osobních údajů neumožní univerzitě, aby data získala z jiných pramenů, a tak závisí jen na ochotě našich absolventů, zda údaje o zaměstnání univerzitě (fakultě) poskytnou. K tomu účelu slouží adresa absolvent@osu.cz

4.5. Studijní neúspěšnost

••• Tabulka č. 11: Počty neúspěšných studentů dle programů a oborů

Skupiny oborů	Kód skupiny kmen. oborů	Neúspěšní studenti ve studijním programu			Celkem neúspěšní studenti
		Bc.	Mgr.	Ph.D.	
Matematické obory	11	-	19	1	20
Geografické obory	13	1	15	-	16
Chemické obory	14	19	-	-	19
Biologické obory	15	12	-	-	12
Ekologie a ochrana prostředí	16	-	8	-	8
Fyzikální obory	17	8	-	-	8
Informatika	18	46	11	-	57

Zdravotnictví	53	19	9	-	28
Politologie	67	-	2	-	2
Obory z oblasti historie	71	-	9	-	9
Filologie	73	23	-	1	24
Pedagogika, učitelství a soc. péče	75	6	183	1	190
Teorie umění	81	6	-	-	6
Umění a užité umění	82	-	3	-	3
Celkem		140	259	3	402

Z tabulky plyne, že v loňském roce neuspělo ve studiu pouhých 6,78 % studentů. Ve srovnáním s r. 2001 jde o snížení o 61 studentů. Nejvyšší neúspěšnost byla zaznamenána u skupiny kmenových oborů Pedagogika, učitelství a sociální péče (tj. 47,26 % z celkového počtu neúspěšných studentů OU). Odpovídá to podílu studentů těchto nejpočetnějších oborů k celkovému počtu studujících na OU. Na studijní neúspěšnosti se podílejí především studenti 1. ročníků studia, kteří nezískali za první (zimní) semestr studia minimálně 20 kreditů.

Student OU si může do určité míry volit tempo svého studia. Dle Vnitřních předpisů OU v Ostravě – Studijního a zkušebního řádu – je však potřeba ke splnění povinností nezbytných pro zápis do vyšších ročníků mj.:

- získat minimálně 20 kreditů za 1. semestr
- získat minimálně 40 kreditů za 1. rok studia
- získat minimálně 80 kreditů za každé 4 po sobě jdoucí semestry v posloupnosti lichý – sudý – lichý – sudý, pokud objem kreditů nutných pro absolvování studia není nižší.

4.6. Celoživotní vzdělávání

V rámci CŽV nabízejí součásti OU řadu aktivit: v rámci akreditovaných studijních programů (podle § 60 zákona o vysokých školách č. 111/1999 a novely tohoto zákona) i mimo ně. Zároveň však se konaly odborné a přípravné kurzy pro veřejnost, byly pořádány vědecké konference s mezinárodní účastí i odborné semináře. V listopadu 2002 bylo na OU zahájeno řešení projektu PHARE 2000 Systém celoživotního vzdělávání Moravskoslezska, na němž se podílejí pracovníci čtyř kateder PŘF. Jeho hlavním cílem je podpora vzdělávání dospělých v regionu včetně jejich rekvalifikací. Projekt bude ukončen začátkem roku 2004.

•••*Tabulka č. 12: Přehled realizovaných aktivit v celoživotním vzdělávání včetně počtu frekventantů*

Název aktivity	Počty frekventantů					
	FF	PdF	PřF	ZSF	IpUS	OU
Výchovné poradenství	31	-	-	-	-	31
Specializační studium	24	395	-	43	-	462
Doplňující pedagogické studium	63	883	-	-	-	946
Rozšiřující studium	2	164	83	-	-	249
Přípravné kurzy	57	-	125	-	-	182
Odborné kurzy	26	-	160	-	30	216
Konference, semináře	202	155	40	509	80	986
Soutěže	-	-	-	-	40	40
Univerzita třetího věku	196	-	-	-	-	196
Celkem	601	1 597	408	552	150	3 308

Nejvyšší počet frekventantů kurzů a programů celoživotního vzdělávání je zapsán na Pedagogické fakultě (celkem ve všech aktivitách 48,28 %), a to především v programech a kurzech spojených s učitelstvím. Svědčí to o dobré práci Centra dalšího vzdělávání na PdF.

•••*Tabulka č. 13: Počty programů CŽV podle skupin oborů*

Skupiny oborů	Kód skupiny kmen. oborů	Programy CŽV v rámci		Ostatní celkem	Celkem
		akred. SP			
		bezplatné	placené		
Matematické obory	11	-	-	1	1
Geografické obory	13	-	-	-	-
Chemické obory	14	-	-	-	-
Biologické obory	15	-	-	1	1
Ekologie a ochrana prostředí	16	-	-	-	-
Fyzikální obory	17	-	-	-	-
Informatika	18	-	-	4	4
Zdravotnictví	53	-	1	-	1
Politologie	67	-	1	-	1
Obory z oblasti historie	71	-	-	-	-
Filologie	73	-	-	5	5
Pedagogika, učitelství a soc. péče	75	-	-	17	17
Teorie umění	81	-	-	-	-
Umění a užité umění	82	-	-	1	1
Celkem			2	29	31

•••*Tabulka č. 14: Vývoj počtu studujících v rámci CŽV (1997 - 2002)*

1997	1998	1999	2000	2001	2002
566	730	1 191	1 427	1 944	3 308

Za sledované období jsme zaznamenali téměř šestinásobný nárůst počtu účastníků CŽV. Na tomto údaji se významnou měrou podílejí Centrum dalšího vzdělávání na PdF, Centrum celoživotního vzdělávání občanů na PřF a nové Centrum celoživotního vzdělávání na FF. Výsledkem bylo nejen navýšení počtu účastníků, ale také kurzů a dalších aktivit.

4.7. Využívání kreditního systému

Cílem zavedení kreditního systému bylo standardizovat a zpřehlednit systém studia, usnadnit mobilitu studentům, umožnit studium individuálních kurzů i zájemcům mimo akademickou obec OU, odlišit náročnost jednotlivých předmětů a umožnit aspoň obecnou souměřitelnost různorodých vzdělávacích systémů v zahraničí.

Kreditní systém studia byl na OU zaveden celoplošně, a to s účinností od 1. září 1999. Po roce bylo provedeno zhodnocení, a tak od roku 2001/2002 studium a jeho hodnocení probíhá podle novely zásad tohoto systému. Umožňuje studentům zapsat si předměty nabízené jinými fakultami, nebo dokonce jinými vysokými školami. Kromě spolupráce s VŠB-TU je proto využíván při studijních pobytech našich studentů na zahraničních univerzitách. Vzhledem k tomu, že není plně kompatibilní s European Credit Transfer System a jeho kredity, stále je třeba po návratu studentů ze zahraničního studia provádět přepočty. Náprava však musí být provedena centrálně, aby byl koordinován kreditní systém také v rámci ČR.

4.8. Studium handicapovaných studentů

V roce 2002 studovalo na OU 6 handicapovaných studentů. Bezbariérový přístup byl pouze na ZSF a částečně na PřF (objekt na Hladnově). Další přístup ke studiu na OU je a ve větší míře bude v nejbližší budoucnosti umožněn prostřednictvím distanční formy studia, tedy realizací textů e-learningových výukových opor.

■ STUDY AND TEACHING ACTIVITY

Resumé

Over the course of 2002 a total of 48 Bachelor, Master's and doctoral degree programmes – including degrees in 116 subjects – were fully accredited at the faculties and institutes of the University. As has been the case for a time, the widest selection of degrees was offered within the Pedagogy, Teaching and Social Care programmes.

New degree programmes were successfully accredited and existing programmes were extended to include new degree subjects. Most of the programmes submitted for accreditation had been re-structured as Bachelor degrees complemented by Master's follow-up degrees.

New developments in the degrees offered by the University include reductions in the amount of direct teaching, an increase in seminar-style teaching and the creation of conditions allowing students to participate in creative work. The University also continued to develop the integration of modern information and communication technologies into the education process (including the use of multimedia lecture and seminar rooms).

In November 2002 a set of 89 e-learning (i.e. distance learning) materials was completed. These study materials will be used to increase the number of subjects that can be taught on a distance basis.

Of the total number of students at the University (5,932), the majority (63 %) are studying for Master's degrees and 76.16 % are engaged in full-time study.

The Faculty of Education still has the largest number of students of any faculty, with 58 % studying degrees in the Pedagogy, Teaching and Social Care programmes. Students of teacher training degree courses at the Faculty of Arts and the Faculty of Science are also included in this category. The number of students studying for these degrees is, however, gradually falling in relation to other types of degrees taught at the University. This development reflects demographic trends in the country as a whole, where the falling number of pupils and students has caused restrictions in the number of primary and secondary schools.

Currently the capacity and staff structure of the University does not allow the considerable demand for degrees in subjects such as health care, languages, sociology and information technology to be fully met. Students from foreign countries (mainly from Slovakia) currently make up a mere 1.08 % of the University's total number of students. In order to increase the number of applicants from non-Slavic countries, it is necessary to ensure that degree programmes or subjects are accredited for teaching in English or other languages.

As in previous years, the greatest interest among applicants was focused on attractive degree programmes such as Pedagogy, Teaching and Social Care, Languages, Health Care, Geography and Information Technology.

Last year graduates from the University of Ostrava made up a mere 0.11 % of the 94,609 registered job seekers in the Moravia-Silesia Region.

In 2002 only 6.78 % of students were unsuccessful in their studies. The highest percentage of failures was recorded in Pedagogy, Teaching and Social Care degrees.

The University is highly active in lifelong learning, offering a wide range of activities both within and outside the accredited degree programmes. In addition, the University has held courses – including preparatory courses – for the general public, and has organized a range of international conferences and seminars.

As of 1 September 1999 the credit system of study was introduced across the whole University. A year later the system was reviewed, and since the academic year 2001-2002 the system has operated in a new, revised form. The aim of introducing the credit system was to standardize the existing system of study, to make it clearer and easier to use, to increase student mobility, to allow individually based study plans to be put together, to increase access for non-students, to draw firmer distinctions between the levels of difficulty of various subjects, and to provide at least general compatibility with various education systems abroad.

In 2002 the University had 6 disabled students. Disabled access was only available at the Medical-Social Faculty and at the Faculty of Sciences' Hladnov site. In the near future the continued increase in distance learning – supported by e-learning study materials - will allow improved access to study at the University.

5/ ■ INFORMAČNÍ TECHNOLOGIE A SLUŽBY

Mgr. M. Malčík (CIT), Mgr. J. Krkošková (UK)

5.1. Centrum informačních technologií

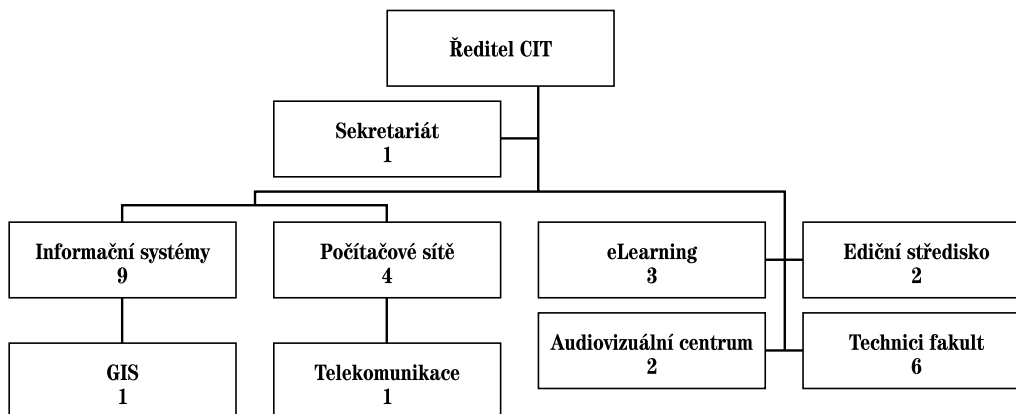
5.1.1 Informační a komunikační technologie

Hlavní pozornost a úsilí pracovníků Centra v roce 2002 byla upřena na další rozvoj a integraci dodavatelských i programovaných informačních systémů, vybudování optického spojení k areálu ZSF v Zábřehu a na koleje na Hladnově a přípravu bezpečnostní politiky po stránce hardwarové i organizační.

Centrum informačních technologií bylo v roce 2002 nositelem a řešitelem řady projektů v celkové výši 5,5 mil. Kč.

Zprovoznění nových zařízení, razantní zvýšení počtu PC a implementace nových informačních systémů přineslo s vyššími technickými a informačními možnostmi i větší pracovní zatížení všech zaměstnanců Centra. V současné době zde pracuje třicet zaměstnanců. Výrazným přínosem pro centrum bylo provádění pomocných činností pracovníky vykonávajícími v CIT civilní službu.

••• Obr. č. 1: Personální složení CIT

Oddělení informačních systémů

Oddělení informačních systémů se aktivně podílelo na správě dodavatelských systémů a návrhu, programování a implementaci interních informačních systémů. Za velký úspěch je možno považovat nasazení některých u nás vyvíjených systémů na jiných univerzitách v České republice.

GIS

V roce 2002 vznikla v rámci Oddělení informačních systémů složka Geografických informačních systémů (GIS). GIS se v současné době stávají nedílnou součástí Informačních systémů, dochází k postupnému propojení a asimilaci mezi IS a GIS. Proto bylo založení tohoto oddělení přirozenou reakcí na současný vývoj v této oblasti.

Byly zakoupeny a instalovány licence nejnovějších produktů firmy Autodesk pro oblast GIS. Tento software slouží studentům k jejich samostatné práci a bude využíván k výuce.

Ve fázi implementace je i systém Pasportizace, který bude mít úzkou vazbu na ostatní IS Ostravské univerzity.

Oddělení počítačových sítí

Toto oddělení zajišťovalo správu a rozšiřování služeb páteřní počítačové sítě Ostravské univerzity. V současné době spravuje v jednotlivých lokalitách 25 serverů s aktivními a pasivními prvky, klimatizační a telekomunikační technikou.

Oddělení telekomunikací

Oddělení řešilo v roce 2000 zcela zásadní změnu ve vztahu telekomunikací a počítačových sítí. V areálu ZSF v Zábřehu i v jiných lokalitách byla místo klasické telefonie nasazena IP telefonie a funkčně svázána s klasickou telekomunikační technologií.

Oddělení eLearning

V oblasti eLearningu dochází k dynamickému rozvoji ve dvou směrech, a to jak v přípravě materiálů pro výuku, tak v procesu řízení výuky. V Centru informačních technologií vzniklo oddělení eLearning, obsazené třemi pracovníky, které zajišťuje pro fakulty odbornou a metodickou podporu a současně vykonávání pomocných prací ve smyslu mechanického převodu materiálů do distanční formy a do eLearningu a správu LMS. Pro přípravu výukových materiálů pro distanční formy studia bylo vyškolen a získalo certifikát šedesát pedagogů Ostravské univerzity. Současně probíhá školení učitelů v rámci Ostravské univerzity. Pro převod distančních výukových materiálů do eLearningu byl vybrán program ToolBook od firmy Click2Learn, pro přípravu animací se používá Flash, 3D Max, v některých případech Authorware. Postupně dochází k převodu částí i celých přednášek do distanční formy a jejich převod na elektronická média, případně do Internetu. K tomuto procesu byly zpracovány dva zásadní dokumenty – Metodika tvorby distančních textů a Zásady přípravy materiálů pro převod do elektronické podoby.

Pro řízení výuky je uveden do rutinního provozu systém Tutor 2000, v kterém v současnosti studují studenti PřF - katedry informatiky a počítačů a PdF - katedry informačních a komunikačních technologií. Zároveň je v provozu systém Learning Space 5.0, který obsahuje některé funkce chybějící v systému Tutor 2000. Jsme ve fázi testování dalších LMS (Learning management system), které jsou provozovány vysokými školami po celém světě.

Ediční středisko

Ediční středisko zajišťovalo kopírování větších nákladů, zhotovování brožur, skript apod. Na namnožené materiály byla zhotovována vazba šitá, kroužková nebo lepená, bylo umožněno laminování a skládání materiálů až do formátu A3. Na kopírovacích strojích bylo vytištěno přes 800 tisíc kopií formátu A4 a provedeno asi 30 000 vazeb různých materiálů.

Audiovizuální centrum

Audiovizuální centrum CIT se podílelo na návrzích technického vybavení některých grantů, dále pak na kompletním zpracování audiovizuálních programů k výuce a propagaci univerzity. Zajišťovalo také natáčení a zpracování záznamů většiny společenských akcí pořádaných univerzitou a dalšími, které s univerzitou spolupracují. Centrum zajišťovalo částečné vybavení technikou včetně ozvučení všech oficiálních i společenských akcí univerzity. V roce 2002 ukončilo činnost fotografické centrum na klasické fotografické materiály.

5.1.2 Informační infrastruktura

V roce 2002 byl ukončen extenzivní rozvoj struktury počítačových sítí i struktury informačních systémů. Na takto vybudované síťové a databázové infrastruktuře bylo možno intenzivně budovat ucelenou komunikaci informačních systémů Ostravské univerzity (obr. č. 2) včetně získávání některých agregovaných informací. Na Ostravské univerzitě je v současné době používáno přes 850 počítačů PC (viz tab.č. 1.) Všechny počítače, u kterých je to žádoucí, jsou připojeny do počítačové sítě s přístupem k Internetu. Na pracovištích OU je používáno téměř 350 tiskáren, z toho více než polovina laserových.

V sítích je instalováno téměř 35 serverů. Slouží pro nejrůznější účely, od poskytování systémových síťových služeb přes výpočty po knihovni, ekonomický a studijní informační systém. Servery jsou převážně na platformě Intel - Linux, některé Mips (SGI) - Irix.

•••Tabulka č. 1: Počty počítačů připojených do sítě OU

R	učebny	pedagogové	administrativa	celkem
PřF	114	102	14	230
PdF	101	85	20	206
ZSF	36	39	22	97
FF	12	73	26	111
Ústavy	0	8	1	9
UK	58	0	32	90
Ostatní	23	0	83	106
Celkem	344	307	198	849

V budovách je použit dle nároků na šířku pásma Fast Ethernet s rychlostí 100 Mb/s, případně přepínaný 10 Mb/s Ethernet. Nejdůležitější systémy jsou nainstalovány na virtuálních sítích třetí síťové vrstvy. Celkem je na OU nainstalováno asi 2500 portů RJ 45.

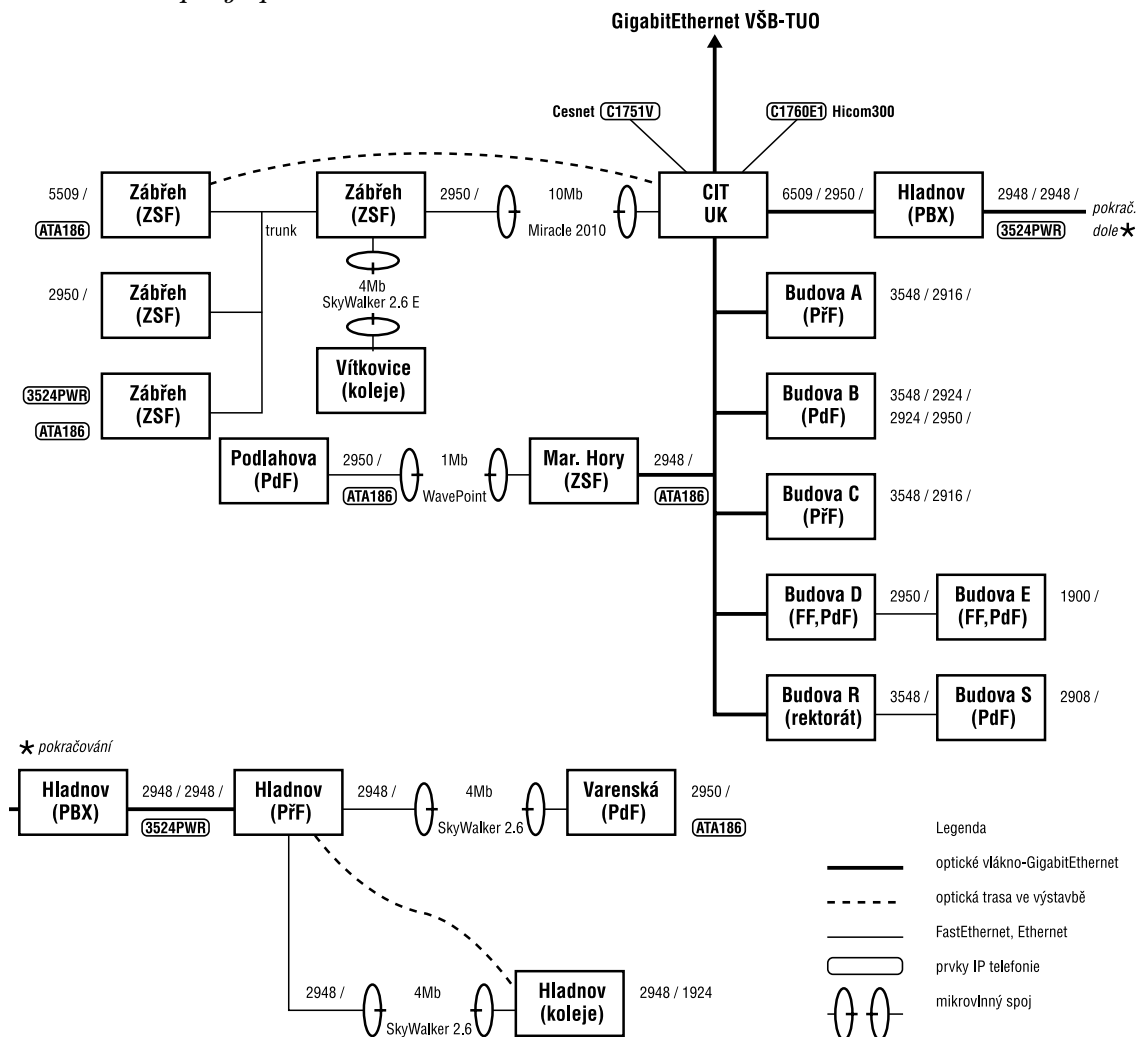
Připojení budov k Cesnet2

K síti Cesnet2 je Ostravská univerzita připojena optickým vláknem technologií Gigabit Ethernetu s přenosovou rychlostí 1 Gb/s.

Většina budov je spojena optickými kabely, ostatní mikrovlnnými spoji, výjimečně pevnými linkami. V roce 2002 byly rozestavěny dvě poslední důležité optické trasy. První spojuje budovu CIT s areálem ZSF v Zábřehu, druhá spojuje areál ZSF na Hladnově s kolejemi. Obě trasy budou dokončeny a zprovozněny v roce 2003.

Technologie páteřní sítě - GigabitEthernet je nainstalována ve všech budovách OU připojených na optický kabel. Centrální přepínač OU s integrovaným výkonným routerem Cisco 6509 komunikuje s přepínači Cisco 3548, případně Cisco 2950, umístěnými v budovách. Topologii a technologii páteřní počítačové sítě a osazení aktivními prvky ukazuje obrázek č. 2.

••• Obr. č. 2: Topologie páteřní sítě OU

Superpočítače na OU

Kromě obvyklých služeb Internetu mohou členové akademické obce Ostravské univerzity využívat jak videokonferenční služby sítě, tak kapacitu superpočítačů na českých univerzitách, které vzájemně spolupracují v rámci projektu sCesnet z.s.p.o.

5.2. Dostupnost informačních zdrojů

WWW informační systém

V létě 2002 byly zahájeny práce na přeprogramování WWW prezentace Ostravské univerzity. Byla zavedena funkce „kontaktní osoba“, která společně s garantem pro danou větev struktury WWW OU má právo zadávat CIT a pověřeným osobám žádosti o změny stránek. Stránky jsou i v nové verzi plně dynamické, vytvořené ve scriptovacím jazyku PHP s využitím databází MySQL. Využívají rovněž základní údaje z IS Personalistika, Student a PUBL. Nově byla upravena i anglická verze WWW stránek, byl naprogramován mechanismus upozornění autorů anglických stránek na změny v české odpovídající části.

V prvním čtvrtletí roku 2003 by měla být webová prezentace Ostravské univerzity dokončena.

Novell a GroupWise

V rámci zabezpečení počítačů na učebnách byl zaveden nový systém přihlašování a autentifikace pomocí NDS. Tím vzrostl počet studentských účtů na téměř 2700. Zaměstnaneckých účtů je nyní přes 500. V roce 2002 byl rovněž dokončen proces přechodu ze starého poštovního systému do intranetového systému GroupWise 6. Na konci roku je evidováno 439 poštovních schránek systému GroupWise a 86 schránek na serveru ALBERT.

Zároveň s ukončením převodu e-mailových schránek byl zahájen nový projekt - na systému Novell byla zřízena Lokální certifikační autorita. Uživatelům je postupně instalována služba elektronického podpisu s privátním a veřejným klíčem tak, aby mohla být využívána pro potvrzování důležité komunikace.

Intranet

Zahrnuje autentifikaci v LDAP Novellu a Unixu, vstup do systémů Akreditace, Publ, SoftScan, WebAdmin a výhledově i dalších. Rozšiřují se možnosti využití studentských a zaměstnaneckých průkazů. Kromě některých služeb (menza, knihovna, přístupový systém) bylo možno v roce 2002 účtovat tisk a kopírování na některých tiskárnách a kopírkách. V autorizované sekci Intranetu byly přepracovány moduly SoftScan a WebAdmin s ohledem na nové podmínky a strukturu webu OU. Kontaktní osoby budou mít možnost samy upravovat personální složení kateder, fakult a ostatních středisek. Sami zaměstnanci mají nyní rovněž možnost si aktualizovat část údajů na své personální kartě. Do této části rovněž byl přidán modul Hlášení poruch.

Zcela nově byla vytvořena část intranetu, která nepodléhá autorizaci a přístup na ni je omezen pouze pomocí IP adresy na síť OU. Zde budou vystavovány informace určené pouze pro zaměstnance, případně studenty OU. Dokončení všech prací bude rovněž v 1.čtvrtletí 2003.

Ultra*Net

V roce 2002 byl pořízen výkonnější server a zároveň došlo k upgrade systému Ultra*Net na novou verzi Ultra*Net 2000 v 5.2. Ultra*Net je profesionální systém pro provoz CD-ROM v lokálních i rozlehlých počítačových sítích včetně Internetu. Tento systém běží na Windows 2000 Terminal Serveru s Citrix MetaFrame XP rozhraním.

Přístup ke spuštění aplikací je řešen dvěma způsoby:

1. Ultra*Net klientem
2. Ultra*Net Web-klientem – webové rozhraní (<http://ultranet.osu.cz>)

V Ultra*Netu je možnost spouštět aplikace buď lokálně (aplikace se spouští přímo na serveru - terminálový přístup), nebo místně na PC (na počítač se nakopíruje nainstalovaná aplikace a virtuální CD-ROM se mapuje ze síťového disku - jako by byla instalována místně).

V databázi je velké množství titulů CD-ROM z různých kategorií a oborů – encyklopedie, multimediální a výukové aplikace apod.

Telekomunikace

Do telefonní sítě OU byla v lokalitě PřF nainstalována již čtvrtá telefonní ústředna Hicom 300E.

Zcela zásadní změnou v budování telefonní infrastruktury byla instalace IP telefonie. Po náročném výběru jsme zvolili technologii Cisco – Call Manager. Došlo tak k logické konvergenci datových a hlasových služeb do jedné sítě. I přes počáteční problémy s integrací obou sítí můžeme konstatovat, že instalace proběhla úspěšně a další rozvoj telefonní sítě již bude probíhat jen v rámci IP telefonie.

Byl vytvořen číselný plán celouniverzitní telefonní sítě včetně příček s vazbou na letošní konektivitu k síti CESNET (bezplatné volání na klapky vysokých škol ČR v rámci projektu internetové telefonie společnosti CESNET prostřednictvím akademické sítě CESNET). Současný počet síťových klapek již dosáhl hodnoty 520 a se současným příčkovým voláním 616 klapek.

V prosinci roku 2002 bylo realizováno připojení aplikace přenosu hlasu do celosvětových telefonních sítí prostřednictvím operátora GTS v odehozím směru již od místní úrovně výše pro všechny síťové klapky s výhodou snížení hovorného ve špičce o 36 %. Touto úpravou došlo k zvýšení dostupnosti odchozích směrů i pro volání do sítí mobilních operátorů za výhodnější tarify než přes síť Českého Telecomu a současně získání dalšího provolbového čísla (597 460 + klapka), propojeného na centrální ústřednu optickým kabelem s prakticky nulovou poruchovostí.

5.3. Informační systémy vnitřní a vnější

Většina zásadních obslužných činností je na Ostravské univerzitě v současnosti zabezpečena informačními systémy. Ty mají definovány správce, jsou zálohovány a je možno je využít jako primární zdroje dat pro sekundární agregované informační systémy, které se vytvářejí na zakázku dle potřeb školy. Jsou jimi třeba systém pro evidenci publikační činnosti, systém pro evidenci software, systém zprostředkovávající informace pro akreditaci, evidence studentských a zaměstnaneckých karet aj. V rutinním provozu je centrální systém autentifikace uživatelů pro služby Intranetu přes LDAP servery Novellu a Unixu. Strukturu IS OU a probíhající integraci s Oracle aplikačním serverem ukazuje obr.č.3: Informační systémy Ostravské univerzity.

Studijní IS

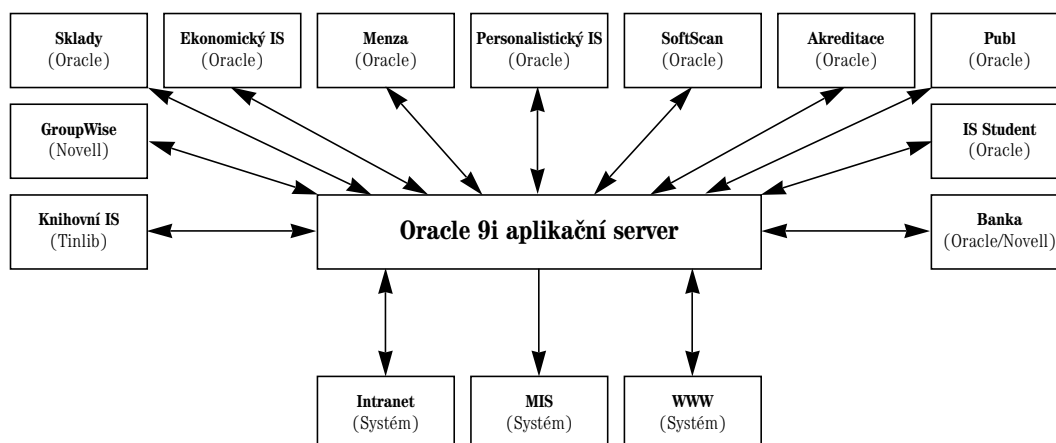
V roce 2002 byl bez větších problémů proveden přechod na novou verzi systému. Ta přinesla uživatelům větší komfort při práci se systémem a zvýšila bezpečnost dat. Systém je v současnosti v rutinním provozu a pokrývá tyto uživatelské funkce:

- kompletní evidence studenta (jak osobní údaje, tak průběh studia)
- zadání a editaci sylabu předmětu (včetně vazby na předměty podmiňující, předměty vylučující a kapacity předmětů)
- zadání a editaci studijních programů a studijních plánů (včetně vazby na aprobace, kombinace aprobací a podmiňující obory)
- zadání a editaci rozvrhu (včetně kontrol kolizí, vyhledávání údajů podle různých kritérií apod.)
- předzápis studentů (každý student si interaktivně na hotovém rozvrhu sestavuje svůj individuální studijní plán na příští školní rok, možnost vytištění rozvrhu)
- zápis známek (realizován nikoliv centrálně, ale tam, kde údaje vznikají, tedy na katedrách)
- vypisování termínů zkoušek, zapisování na ně
- tisk informačních brožur o studiu v prostředí TEX (není podmínkou)
- příprava podkladů pro zápis (kontroly splnění podmínek studia)
- množství různých tiskových sestav (od konkrétních o studentovi či předmětu a rozvrhové akci až po např. zahajovací výkaz v 11, matriku studentů nebo výpis pro VZP).

V roce 2002 již probíhalo zpracování agendy přijímacího řízení včetně vyhodnocení přímo v IS. Je také zrealizován pasivní přístup (umožňující anonymní prohlížení a vyhledávání vybraných údajů) pomocí WWW stránek.

Na základě vyhodnocení testovacího provozu modulu pro předzápis do dalšího akademického roku pomocí Internetu byl tento modul dopracován a předán do stálého provozu. V druhé polovině roku jsme počali s vývojem další WWW nadstavby IS. Jedná se o modul elektronické přihlášky ke studiu.

••• Obr. č. 3: Informační systémy Ostravské univerzity

Knihovní IS

Univerzitní knihovna zpracovává publikace v automatizovaném knihovnickém systému T-Series v307, vytvořeným nad entitně-relačním databázovým systémem TINMAN. Jsou provozovány moduly pro potřebu čtenářů (OPAC), pro automatizaci interních knihovnických činností a služeb (Katalog, Výpůjční protokol, Akvizice, Správa seriálů, MVS), systémové moduly (Administrátor, Konverze dat, Archivace, Zprávy) a moduly pro různé typy lokálních i rozlehlých sítí a způsoby kooperace v nich (File-server, Terminal-server, Klient-server).

Do ostrého provozu byl spuštěn Výpůjční modul, ten byl propojen s databází STUDENT, z níž jsou přejímány některé důležité údaje nutné pro registraci čtenářů.

Systém T-Series spolupracuje se samostatným modulem TinWeb, který zpřístupňuje knihovnické databáze prostřednictvím Internetu přes rozhraní WWW.

Personální, ekonomický IS

V roce 2002 nadále pokračovala implementace modulu personalistika. Byla zajištěna synchronizace dat s informačním systémem mzdové účtárny. Přes drobné chyby, které se objevily v každodenním provozu systému, již modul personalistiky používají ve všech oblastech.

Byl nasazen modul objednávek, který přispěje ke komplexnosti a účelnosti ekonomického informačního systému. Všechny důležité doklady jsou nyní součástí účetních databází, tok dokladů na univerzitě se stává více konzistentním a kontrolovatelným. Na začátku roku 2002 byla dokončena implementace modulu skladů.

Byl nasazen modul majetku. V současné době se plní daty a předpokládáme, že od března 2003 bude v ostrém provozu.

Nadále pokračuje implementace účetního systému. Jsou odstraňovány chyby a modul je přizpůsobován požadavkům uživatelů.

Akreditace

Na jaře 2002 byla dokončena první verze systému akreditace Ostravské univerzity. Tento systém byl úspěšně použit při reakreditaci programů a oborů Přírodovědecké fakulty.

V systému akreditace však také byly nalezeny nedostatky (hlavně co se týče zadávání externích dokumentů a možností exportu ministerských formulářů), které nebylo možno vyřešit úpravou stávajícího systému. V létě tedy byly zahájeny práce na nové verzi systému akreditace pod názvem AKROS, který bude splňovat všechny nové požadavky a bude dokončen na jaře roku 2003.

Identifikační karty a přístupový systém

Vzhledem k zvyšujícímu se počtu služeb vázaných na bezkontaktní studentské a zaměstnanecké karty se projevuje i větší zájem o tyto průkazy. V současné době je aktivních přes 3700 studentských (ISIC) karet a 400 průkazů zaměstnaneckých.

V síti OU je stále rozšiřován přístupový systém, který je navázán na personalistickou a studentskou databázi a umožňuje selektivní povolování přístupu do učeben, laboratoří a dalších míst pomocí proximity bezkontaktních zaměstnaneckých a studentských průkazů. V současné době je takto zaveden přístup do šesti učeben a dvou studoven. Kromě toho je kontrolován přístup do budovy Podlahova a do šatny v objektu Chittussiho.

5.4. Univerzitní knihovna

5.4.1 Vývoj knihovních fondů v letech 1996 – 2002

V roce 2002 obohatila knihovna své fondy o osm tisíc knihovních jednotek (KJ), z nichž zhruba dvě třetiny byly získány nákupem za finanční prostředky přidělené knihovně na nákup literatury. Další podstatná část dokumentů zaregistrovaných za toto období byla získána darem (1974 KJ) a také jako náhrada za silně poškozený nebo ztracený vypůjčený dokument. Na základě výměny literatury s vysokými školami a dalšími vědeckými pracovišti byly získány cenné tuzemské i zahraniční informační prameny (515 KJ).

Literatura získaná nákupem, dary, náhradou a monografická literatury z výměny byla zaregistrována akvizčním modulem systému T-Series, dále knihovnický zpracována a uložena ve fondech UK k dalšímu využití. Přitom zhruba desetina fondu je uložena ve volném výběru ve fakultních studovnách (20 348 KJ), v knihovnách kateder a ústavů je deponováno 14 170 zpracovaných KJ, zbytek je určen k absenčnímu půjčování. Periodická literatura z výměny je počínaje lednem 2002 evidována prostřednictvím databáze výměny literatury a zpřístupněna ve studovnách fakult spolu s nakupovanými časopisy.

••• Tabulka č. 2: Pohyb a stav knihovního fondu v roce 2002

Knihovní jednotky, tituly	Stav k 31. 12. 2002	Přírůstky 2002
Počet knihovních jednotek (KJ) celkem	206 773	8 000
z toho: knihy a periodika	205 689	7 801
ostatní dokumenty	1 084	199
Počet KJ ve fondu získaných nákupem		5 624
Počet KJ ve fondu získaných dary+ náhrady		2 127
Počet KJ ve fondu získaných výměnou		249
Počet KJ mimo fond získaných výměnou		266
Počet KJ celkem došlých z výměny		515
Úbytky knihovních jednotek za rok 2002	88	
Počet titulů odebíraných periodik v r. 2002	484	
Počet exemplářů odebíraných periodik	671	

••• Tabulka č. 3: Vývoj přírůstků knihovních fondů v letech 1996 - 2002

Knihovní fondy	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Celkem jednotek	207 597	193 601	189 384	189 905	193 364	198 821	206 773
Tituly periodik	230	315	354	405	430	550	484

Celkový stav knihovního fondu k 31. 12. 2002 se co do počtu evidovaných knihovních jednotek přiblížil stavu v roce 1996. V průběhu zmíněných šesti let došlo díky stěhování fondů do nové budovy k rozsáhlejšímu vyřazení zastaralé a opotřebované literatury.

••• Tabulka č. 4: Aktualizace knihovních fondů v letech 1996 – 2002

Knihovní fondy	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Přírůstek	8 004	5 500	5 440	6 387	5 530	5 999	8 000
Úbytek	0	19 411	9 618	6 220	2 071	542	88
Konečný stav	207 597	193 916	189 738	189 905	193 364	198 821	206 773

Převažující formou dokumentů získávaných v uplynulých letech byly informační prameny tištěné, v posledních třech letech byl zaznamenán nárůst informačních pramenů fixovaných na elektronických nosičích. Pokud jde o typy získávaných dokumentů, největší část fondů (zhruba 206 tisíc KJ) tvoří knihy a periodika, mezi ostatními typy (přes tisíc KJ) převládají hudební nahrávky a výukové programy na kompaktních discích. Od roku 1997 se knihovní fondy zpracovávají v knihovnicko-informačním systému T-SERIES (dříve TINLIB) podle anglo-amerických katalogizačních pravidel AACR2. Průběžně jsou knihovnický zpracovávány nově získávané dokumenty metodou plného záznamu a současně starší fondy metodou zkráceného záznamu. V rámci retrospektivní katalogizace knihovna přistoupila v roce 2002 také ke zpracování fondů ústavních a katedrových knihoven. Nejrozsáhlejší sbírky čekající na zkatalogizování čítají každá několik tisíc svazků – např. knihovna Vojtěcha Martínka, knihovna katedry historie a studovna germanistické literatury. Ke konci roku 2002 bylo knihovnickým systémem T-Series zpracováno celkem 128 170 knihovních jednotek

••• Tabulka č. 5: Postup katalogizace fondů v modulu Katalog systému T-SERIES

Knihovní fondy	1997	1998	1999	2000	2001	2002	Celkem
Nové přírůstky	5 500	5 440	6 387	5 530	5 999	7 069	35 925
Starší fondy	0	0	21 775	29 524	22 973	17 973	92 245
Celkem	5 500	5 440	28 162	35 054	28 972	25 042	128 170

5.4.2 Vývoj finančních prostředků na nákup knihovního fondu v letech 1996 – 2002

Knihovní fondy jsou doplňovány především nákupem, a to z prostředků knihovny a také z účelových prostředků přidělovaných přímo katedře nebo pracovišti univerzity. Podíl různých forem získávání literatury na doplňování fondu včetně finančních nákladů nutných na jejich zakoupení ukazuje následující tabulka.

••• Tabulka č. 6: Doplnění fondů a vývoj financování nákupu literatury v letech 1996 – 2002

Přírůstky	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Celkový počet	8 004	5 500	5 440	6 387	5 530	5 999	8 000
z toho výměnou	836	107	139	67	714	33	249
darem	500	1 480	884	747	viz výměna	721	2 127
nákupem	6 668	3 913	4 417	5 573	4 816	5 245	5 624
Fin. prostř. v tis. Kč	1 747	1 548	2 363	2 522	2 213	2 531	2 696
z toho na knihy	911	929	969	1 273	951	1 147	1 499
na časopisy	836	619	1 394	1 249	1 262	1 384	1 196

V posledním sledovaném období se na nákupu literatury výrazným způsobem podílela opět pracoviště Ostravské univerzity, která na něj vyčlenila rovněž část účelových prostředků.

••• *Tabulka č. 7: Vývoj financování nákupu literatury z účelových prostředků*

Účelové prostředky	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
na nákup v tis. Kč	178	197	131	373	303	450	753

5.4.3 Zpřístupňování elektronických informačních zdrojů

K výraznému zlepšení přístupu uživatelů služeb k informacím a dokumentům knihovna přispěla prostřednictvím vnějších elektronických informačních zdrojů, z nichž většina umožňuje bezprostřední získávání plných textů primárních dokumentů. Ke konci uplynulého období bylo zpřístupňováno celkem 23 titulů bází dat převážně odborných informací, a to hlavně online prostřednictvím Internetu, 4 databáze z uvedeného počtu dodávané na CD-ROM byly přístupné přes místní síť Ultra*Net. Údaje o vnitřních a vnějších elektronických zdrojích přináší následující tabulka.

••• *Tabulka č. 8: Přehled elektronických zdrojů v UK v roce 2002*

Počet databází v knihovně vytvářených	3
Počet titulů zpřístupňovaných bází dat	23
z toho: na CD ROM	4
Zpřístupněno počítačovou sítí online	19

Přístup k odborným elektronickým informačním zdrojům (EIZ) byl umožněn především díky vyhlášení a realizaci čtyřletého programu MŠMT „Informační zdroje pro výzkum a vývoj“. Ostravská univerzita umožňuje v současné době vědeckým a pedagogickým pracovníkům, ostatním zaměstnancům a studentům přístup do 23 elektronických informačních zdrojů, z nichž pouze čtyři jsou placené.

V průběhu roku 2002 jsme mohli u řady zdrojů zaznamenat novou kvalitu: zdaleka se již nejedná pouze o přístup k sekundárním informacím, naopak většina databází nabízí přístup k plným textům. Pro některé obory jsou plnotextové databáze hodnotným a velmi využívaným informačním zdrojem. Přehled o počtu uskutečněných vyhledávání v nejvyužívanějších bázích dat na Ostravské univerzitě v roce 2002 ukazuje následující tabulka:

••• Tabulka č. 9: Přehled využíváníází dat v OU za rok 2002

Pořadí	Název báze dat	Počet vyhledávání
1.	EIFL Direct EBSCO	4 206
2.	Biological Abstracts	1 697
3.	ProQuest 5000	1 123
4.	Zoological Records	934
5.	Rource	402
6.	Geodet	311
7.	Literature Online	231
8.	GeoBase	156
9.	KnowEurope	92
10.	PCI Web	71
11.	Springer/LINK	33

Pro podporu práce s databázemi knihovna postupně připravila uživatelské příručky v češtině a uspořádala školení pro zájemce z řad zaměstnanců univerzity i studentů. Výčet zpřístupňovanýchází dat k 31. 12. 2002 prostřednictvím Univerzitní knihovny OU včetně popisu jejich obsahu, retrospektivy publikované literatury i způsobu přístupu v rámci univerzity podává následující tabulka.

••• Tabulka č. 10: Přehled bází dat zpřístupňovaných prostřednictvím UK OU k 31. 12. 2002

ANOPRESS	Česká média-noviny, časopisy, TV, rozhlas • Aktuálních 14 dnů, archív 12 měsíců • 1 placený přístup, studovna časopisů
BIBLIOMEDICA	Lékařství a zdravotnictví v ČR, SR, bohemica a slovacika v zahraničí • 1976 • Lokální síť, přihlášení: http://ultranet.osu.cz
BIOLOGICAL ABSTRACTS	Biologie a medicína, biochemie, biotechnologie, ekologie, farmakologie • 1980 • Přístup z lokální sítě OU: http://erl.aip.cz
CROSSFIRE GMELIN	Anorganická chemie • 1772 • 2 placené přístupy, katedra chemie PFF, studovna PFF
ČESKÁ NÁRODNÍ BIBLIOGRAFIE	České knihy, zahraniční bohemika, disertace a referáty, jmenné autority, speciální dokumenty, články v českých novinách..., periodika v ČR • Knihy 1945 • Bohemika 1990, Disertace 1989-1995, Autority 19.stol. • Ostatní 1989 • Lokální síť, přihlášení: http://ultranet.osu.cz • Internet: http://aip.nkp.cz
ČTK	Informace z České tiskové kanceláře • Podle pravidel ČTK databáze není určena uživatelům, ale pouze k řešerším prostřednictvím pracovníka knihovny
EIFL DIRECT-EBSCO	Sociální a humanitní vědy, Ekonomie, management, Kultura, medicína, Biomedicínský výzkum. Multidatabáze: 19 databází •+ abstrakty 1984,+ plné texty 1990- • Přístup z lokální sítě: http://search.global.epnet.com (jen EBSCOhost) http://search.epnet.com (i EBSCOmed)
EOM	Plnotextový přístup do Encyklopedie matematiky • Návod na přístup: http://www.math.muni.cz/~paseka/enc/enc.html
GEOBASE	Databáze firmy Elsevier Science Ltd. nabízí bibliografické informace pro oblast geologie, geografie, mineralogie a ekologie • od r. 1994 • Přístup PFF a UK: http://erl.aip.cz
GEOREF	Databáze American Geological Institute nabízí bibliografické informace hlavně z oblasti geologie • od r. 1785-souč. pro Severní Ameriku • od r. 1933-souč. ostatní • Přístup PFF a UK: http://erl.aip.cz
CHEMnet BASE	Tematické zaměření: Faktografický zdroj, popis chemických sloučenin-vzorce, fyzikálně-chemické vlastnosti, citace primárních zdrojů. • Přístup PFF a UK: http://www.chemnetbase.com
KNOWEUROPE (databáze ukončena 31. 12. 2002)	Databáze KnowEurope je zdroj informací dostupných on-line o Evropské unii. Nabízí integrovaný přístup k široké škále informací nejen o Evropské unii, ale i o Evropě v širším slova smyslu: o institucích a organizacích, politických iniciativách a legislativní činnosti, o lidech a národech Evropy • http://www.knoweurope.cz
LITERATURE ONLINE	Anglická a americká literatura - poezie, próza, dramata. Životopisné a bibliografické údaje o autorech, recenze, kritiky • Poezie: od 8. stol., Dramata:1591-1915, Próza: 1500-1903 • Přístup z lokální sítě: http://lion.chadwyck.co.uk
OXFORD REFERENCE ONLINE PERIODICALS	kolekce 100 slovníků a encyklopedií nakladatelství, Oxford University Press • Přístup z lokální sítě: http://www.oxfordreference.com
CONTENTS INDEX	Společenské a humanitní vědy • 1770 - 1995 • Přístup z lokální sítě: http://pci.chadwyck.co.uk
PROQUEST 5000	Společenské a humanitní vědy, umění, bankovníctví, ekonomie, vzdělávání, zdraví, medicína, právo aj. Multidatabáze: 22 databází • 1971 • Přístup z lokální sítě: http://www.proquest.com/pgdauto
SPOLIT	Bibliografická databáze pro oblast sportu a sportovní vědy. • 1970 • Lokální síť, přihlášení: http://ultranet.osu.cz
SPORTDISCUS	Bibliografická báze z oblasti sportu a fitness: sportovní medicína, aplikovaná fyziologie, sportovní techniky, trénink, dopink, TV, biomechanika, spotovní management, fitness, rekreace, aktivní životní styl. • 1975 • Přístup z lokální sítě: http://erl.aip.cz
SPOWIS	Bibliografická databáze pro oblast sportu a sportovní vědy a aplikovaných a sportovních teorií. • 1960 - 1965 • Lokální síť, přihlášení: http://ultranet.osu.cz
SPRINGER/LINK	Akademická multioborová databáze: živá příroda, chemie, nauka o Zemi, počítače, matematika, medicína, fyzika a astronomie, strojírenství, životní prostředí, ekonomie. • Přístup z lokální sítě: http://link.springer.de nebo http://link.springer-ny.com
TOURCD	Citace s abstrakty – volný čas, rekreace, turismus • 1976 • Přístup z lokální sítě: http://erl.aip.cz
ULRICH'S PERIODICAL DIRECTORY	Bibliografické informace o periodikách z celého světa • 1932 • Přístup z lokální sítě: http://www.ulrichsweb.com
ZOOLOGICAL RECORDS	Vývoj, výživa, evoluce, chování, rozmnožování, fyziologie, parazitologie, genetika, ekologie, zoogeografie, taxonomie aj. • 1979 • Přístup z lokální sítě: http://erl.aip.cz
WEB OF SCIENCE	Bibliografické citace prací z celého světa v oblasti výzkumu a vývoje, 3 databáze • Science CI 1945 – Social Sci CI 1956 – Arts&Human CI 1975 - • Přístup pouze přes MSVK

5.4.4 Přehled statistických ukazatelů (knihovnické a informační služby)

Rok 2002 byl obdobím, v němž se většina univerzitních knihoven stejně jako veškeré knihovny různých typů a poslání v ČR nově registrovaly ve smyslu Zákona č. 257/2001 Sb. ze dne 29. července 2001 o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovní zákon). Zákon přitom jednotným způsobem definuje jakoukoli knihovnu jako „zařízení, v němž jsou způsobem zaručujícím rovný přístup všem bez rozdílu poskytovány veřejné knihovnické a informační služby a které je zapsáno v evidenci knihoven“.

Univerzitní knihovna Ostravské univerzity v Ostravě byla evidována jako základní knihovna se specializovaným fondem ve smyslu § 12 tohoto zákona. Specializace fondu odpovídá oblastem základní profilace fakult Ostravské univerzity, tedy zaměřením studijních oborů, různým formám celoživotního vzdělávání, dále oblastem vědecké a umělecké tvůrčí činnosti univerzity, jakož i potřebám veřejnosti. Pro potřeby evidence UK v celostátním rejstříku knihoven byl vydán nový knihovní řád jako směrnice rektora č. 46/2002, jehož nedílnými součástmi jsou: interní směrnice o nakládání s osobními údaji uživatelů knihovny, prohlášení uživatele služeb knihovny a ceník poplatků a služeb UK OU.

Univerzitní knihovna OU poskytuje služby všem registrovaným čtenářům v rámci podmínek stanovených v knihovním řádu pro jednotlivé kategorie uživatelů. Podstatnou část všech uživatelů tvoří studenti Ostravské univerzity v Ostravě, studenti ostatních středních a vysokých škol a také odborní, vědečtí a pedagogičtí pracovníci univerzity (zkráceně kategorie „vyučující“).

••• Tabulka č. 11: Přehled počtu uživatelů služeb knihovny podle kategorií k 31. 12. 2002

Studenti OU	Ost. studenti	Vyučující OU	Zaměstnanci	Ost. veřejnost	Celkem
4 516	531	282	123	89	5 619

Knihovní fondy i další informační zdroje byly základem pro poskytování služeb interním i externím uživatelům. Počet registrovaných uživatelů se zvýšil oproti loňskému roku o 1530 osob, což ovlivnilo jak celkový počet návštěv v centrálně poskytovaných službách i detašovaných studovnách, tak i využívání absenčně i prezenčně přístupných fondů a dalších služeb. V průběhu roku 2002 byla zejména pro studenty a pedagogy otevřena další studovna Přírodovědecké fakulty OU na Hladnově, nově byl zpřístupněn rovněž fond notových zápisů a hudebních nahrávek v pobočce mediotéky a hudebního oddělení v ústřední budově knihovny.

Mírný nárůst oproti loňskému roku byl zaznamenán také v celkovém počtu uskutečněných meziknihovních výpůjček, kde stoupající tendenci mají především výpůjčky z fondů Univerzitní knihovny OU. Také celkový počet vypracovaných rešerší vykazuje již druhým rokem zájem uživatelů o tento zdroj sekundárních informací, doplněný případným dodáním vybraných primárních dokumentů. V uplynulém období knihovna rozvíjela také službu elektronického dodávání obsahu časopiseckých článků a následně kopií jednotlivých článků na požádání v rámci služby „current contents“. Koncem minulého období knihovna tímto způsobem aktivně zpřístupňovala přes devadesát titulů periodické literatury získávané do fondu. V loňském roce knihovna rovněž pokračovala v cyklu pravidelných školení uživatelů v práci s elektronickými informačními zdroji, započatém v zimním semestru akademického roku 2001/2002. Celkem bylo uspořádáno 15 vzdělávacích akcí. Následující tabulka přináší stručný přehled o uživatelích a poskytovaných službách.

••• Tabulka č. 12: Přehled o rozmístění uživatelských počítačů a jejich určení

Počet uživatelů registrovaných k 31. 12. 2002	5 619
Počet návštěv knihovny za rok 2002	183 739
Počet odborných studoven na fakultách	6
Počet katedrových knihoven	17
Výpůjčky celkem (vlastní a MVS) za rok 2002	336 292
Vlastní výpůjčky celkem	335 087
z toho: absenční	44 480
prezenční	290 607
Meziknihovní služby tuzemské a mezinárodní celkem	1 205
Meziknihovní služby v rámci ČR celkem	769
z toho: jiné knihovně	290
z jiné knihovny	479
Mezinárodní meziknihovní výpůjční služba celkem	436
z toho: jiné knihovně	0
z jiné knihovny	436
Rešerše vypracované knihovnou v roce 2002	76
Vzdělávací a výchovné akce pro uživatele	15

••• Tabulka č. 13: Statistické ukazatele služeb UK OU za léta 1996 – 2002

Ukazatelé výpůjček	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Vlastní výpůjčky	57 263	58 050	64 461	251 733	191 590	267 267	335 087
z toho absenční	42 389	41 330	43 280	32 793	36 003	36 523	44 480
prezenční	14 874	16 720	21 181	218 940	155 587	230 744	290 607
Registr. uživatelé	4 490	4 580	4 497	3 108	3 676	4 089	5 619
Návštěvníci	66 118	66 121	69 320	88 794	113 576	169 967	183 739
MVS celkem	336	287	402	518	687	1 198	1 205
z toho jiné knih. v ČR	33	40	52	50	112	147	290
z jiné knihovny v ČR	280	247	350	468	575	643	479
MMVS celkem	23	40	35	0	1	408	436
z toho jiné knihovně	0	0	0	0	1	0	0
z jiné knihovny	23	40	35	0	1	408	436

Informační potenciál Univerzitní knihovny byl podepřen upgradováním stávající výpočetní techniky a dalších zařízení a také rozšířením o nové prostředky ICT. Celkově knihovna získala 12 kusů počítačů a jeden skener, pro poskytování kvalitnějších služeb v hudebním oddělení bylo zakoupeno zařízení pro přehrávání hudebních nahrávek na CD nosičích. Nově získané osobní počítače posílily agendu absenčních výpůjček pro možnost vyhledávání dokumentů v elektronickém katalogu a také náhledu do vlastních výpůjček a termínů jejich vrácení. Všechny uživatelské počítače ve studovnách fakult jsou napojeny v síti Internet a vedle využívání internetových služeb umožňují rovněž vyhledávání v elektronických zdrojích zpřístupňovaných knihovnou prostřednictvím sítě Ultra*Net i Internet v rozsahu IP adres.

Přehled o stavu technického zabezpečení služeb Univerzitní knihovny OU dává následující tabulka.

••• Tabulka č. 14: Přehled o rozmístění uživatelských počítačů a jejich určení

Pracoviště	Počet počítačů	Určení počítačů, přídatná zařízení
Půjčovna	9 ks	vyhledávání v elektronickém katalogu, prohlížení vlastních výpůjček
Studovna časopisů	1 ks	vyhledávání v elektronických databázích služby Internetu + 1 kopírka/tiskárna, 1 skener
Mediotéka a hudební oddělení	10 ks	práce s Internetem, + 1 tiskárna
Studovna PdF	5 ks	služby Internetu + 1 tiskárna, 1 skener, 1 kopírka
Studovna PřF, ul. 30. dubna	10 ks	služby Internetu, elektronické databáze, 1 tiskárna, 1 kopírka
Studovna PřF, ul. Chittussiho	3 ks	služby Internetu + 1 tiskárna, 1 kopírka
Studovna FF	10 ks	služby Internetu + 1 tiskárna, 1 kopírka
Studovna ZSF, ul. Fr. Šrámka	4 ks	služby Internetu + 1 tiskárna, 1 kopírka
Studovna ZSF, ul. Syllabova	4 ks	služby Internetu, + 1 tiskárna, 1 kopírka
Technické zabezpečení pro uživatele celkem	56 ks	8 tiskáren, 7 kopírek, 2 skenery

■ INFORMATION TECHNOLOGY CENTRE

Resumé

The Information Technology Centre provides all four faculties of the University with services connected with information and communication technologies. The Centre administers the University's computer and telecommunications network. Currently the network includes approximately 850 PC terminals, 20 servers, 5 main telephone exchanges, 7 branch exchanges and around 620 telephone lines.

Among the ITC's core activities are the provision of a range of internet services, including e-mail, web site administration, electronic signatures, network security and backup copying. In addition, the Centre runs the University's information systems and coordinates the development and integration of the various systems. The ITC also provides training services and participates in research and development projects. In addition to its network and information system services, the Centre also includes an e-learning department, a print and copy centre and an audiovisual centre.

University Library

The University Library is a central library serving the whole of the University and with a specialized stock of around 207,000 items. The Library's stock is constantly expanded, with new accessions chosen according to the subjects studied at the University, the needs of lifelong learning programmes, University-wide research and academic activities, and the requirements of the general public. As well as monographs and periodicals purchased by the University, the Library's stock also includes donated items and items acquired through inter-library lending schemes, both within the Czech Republic and abroad.

In addition to its stock of printed documents, the Library is also a member of a consortium enabling it to provide users with access to 23 worldwide subject-specific and general-interest electronic databases. This system has been operational since 1999 as part of the Czech Republic's Information Resources for Research and Development programme. The databases available are mainly bibliographies and are gradually being integrated with primary fulltext resources.

The information potential of the University Library is supported by an ongoing programme of upgrades to its computer equipment and other facilities. The Library uses an internal information system based on the T-Series system, the local Ultra*Net network, a permanent internet connection and the Magion financial system. T-Series allows various activities – from the registration and processing of new accessions to the provision of lending services – to be fully integrated within a single system.

The Library serves over 5,600 registered users, ranging from lecturers, researchers and students – both from the University of Ostrava and other universities, research institutions and secondary schools – to the general public. The Library offers access both to its own stock and the stocks of other libraries through inter-library lending schemes, and is currently developing a range of services based around electronic document delivery and the provision of bibliographic information. The Library also trains users to work independently with information resources.

6/ ■ VĚDECKÁ, VÝZKUMNÁ A UMĚLECKÁ ČINNOST

Doc. RNDr. Tadeusz Siwek, CSc.

6.1. Zaměření vědecké, výzkumné a umělecké činnosti na OU

Hlavní zaměření tvůrčí činnosti na jednotlivých fakultách a ústavech Ostravské univerzity:

Filozofická fakulta:

- Společensko-vědní analýza v regionálním i neregionálním přístupu v historickém a aktuálním kontextu
- Řešení otázek sociální adaptace na základě poznání reálných potřeb regionu
- Zkoumání současné řečové komunikace a jejích vývojových tendencí
- Otázky metodologie a problémy percepce literárního díla

Pedagogická fakulta:

- Vzdělávání učitelů, vychovatelů a dětí pro učící se společnost 21. století
- Informační a komunikační technologie ve vzdělávání učitelů, problematika eLearningu
- Pedagogická diagnostika včetně diagnostiky a terapie vývojových poruch učení a chování
- Výzkum diagnostiky motoriky mládeže a pohybové aktivity
- Historicko-estetické problémy regionální hudby, hudební výchovy a výtvarného umění
- Umělecká (výtvarná a hudební) činnost

Přírodovědecká fakulta:

- Matematické modelování a počítačová simulace systémů a procesů
- Teoretická algebra zaměřená na teorii uspořádaných množin a teorii okruhů s aplikacemi v teorii čísel
- Struktura a chování pevných látek se zaměřením na termodynamiku, transportní jevy, povrchové struktury a sorpční procesy
- Ekologické a geografické změny struktur průmyslových regionů a pohraničních oblastí
- Informační a komunikační technologie ve vzdělávání učitelů přírodních věd
- Biofyzika a ekofyziologie fotosyntézy

Zdravotně sociální fakulta:

- Zdravotní stav a fyzická zdatnost populace v moravskoslezském regionu ve vztahu ke způsobu života a podmínek životního a pracovního prostředí
- Sociální prezentace sociálních problémů klientů oddělení péče o rodinu a děti a sociální reprezentace problémů, stylů a metod sociálních pracovníků oddělení péče o rodinu a děti
- Histopatologie a cytologie nádorových onemocnění
- Endoskopické a diagnostické metody v gastroenterologii
- Ošetrovatelství se zaměřením na chronickou cévní insuficienci dolních končetin
- Genetická toxikologie (vliv genotoxických faktorů prostředí na zdraví)

Ústav pro výzkum a aplikace fuzzy modelování (ÚVAFM)

- Teoretický výzkum v oblasti fuzzy logiky v užším i širším smyslu
- Vývoj speciálních algoritmů a metod pro modelování řídicích a rozhodovacích procesů za neurčitosti
- Teorie fuzzy aproximace funkcí, konceptuální analýza
- Fuzzy matematické programování a optimalizace
- Speciální algebraické struktury pro logiku, kategorická teorie formálních automatů
- Vývoj specializovaného software LFLC 2000 pro fuzzy modelování

Ústav pro regionální studia (ÚRS)

- Výzkum umělecké – zejména literární – tradice Slezska a severní Moravy
- Výzkum specifických etnických a sociologických jevů v regionu

Institut pro umělecká studia (IpUS)

- Vzdělávání studentů hudebního umění v oblasti koncertní činnosti ve všech slohových obdobích a repertoáru s akcentací na stěžejní sólová a komorní díla české a světové literatury
- Koncertní vystoupení studentů a učitelů na veřejnosti, v rozhlase, na operních scénách
- Příprava a účast studentů na mezinárodních interpretačních soutěžích

6.2. Organizační, personální a materiální zabezpečení výzkumu a vývoje

Výzkum a vývoj je od roku 1999 organizačně zabezpečen především soustředěním pracovníků univerzity do 10 týmů řešících výzkumné záměry, které pokrývají většinu oblastí odborného zájmu pracovníků univerzity. Jsou to klíčové institucionální úkoly jednotlivých pracovišť. Na každé fakultě nebo ústavu existuje alespoň jeden tým řešící výzkumný záměr s výjimkou nejmladšího Institutu pro umělecká studia. Objemově největší jsou výzkumné záměry obou ústavů: Slezsko a severní Morava jako specifický středoevropský region (Ústav pro regionální studia) a Modelování složitých systémů ve fuzzy a v nejistém prostředí (Ústav pro výzkum a aplikace fuzzy modelování). OU získala na řešení výzkumných záměrů v roce 2002 celkem 10,2 mil. Kč, tzn. stejnou částku jako loni. Řešitelé všech výzkumných záměrů na OU požádali o možnost jejich prodloužení do konce roku 2004. Od zahájení řešení výzkumných záměrů v roce 1999 došlo v některých oblastech výzkumu na OU k výrazným změnám. Jedny oblasti výzkumu se značně rozvinuly, zatímco v jiných se projevila stagnace. Ukazuje se, že koncepce výzkumných záměrů, přijatá před čtyřmi lety, již dnes neslouží všem perspektivním oblastem výzkumu, a proto je třeba věnovat velkou pozornost přípravě nových výzkumných záměrů, jejichž řešení začne v roce 2005.

Celkem 29 významných individuálně zaměřených výzkumných úkolů bylo v roce 2002 financováno z grantových agentur, zejména GAČR a GA AV. Z 9,7 mil. Kč získaných v uvedeném roce na projekty evidované v Centrální evidenci projektů (CEP) bylo z těchto dvou agentur 5,4 mil. Kč, tzn. více než polovina. Je to objem prakticky stejný jako loni i v minulých letech. Grantové projekty evidované v CEP jsou však pro naši univerzitu nejenom zdrojem financí, ale především vědecké prestiže. Mladí adepti vědecké práce měli v roce 2002 opět možnost vyzkoušet své schopnosti v Interní grantové soutěži, která byla dotována 400 tis. Kč. Bylo v ní řešeno 13 projektů, tzn. že každý z nich v průměru získal 30,8 tis. Kč.

Materiální zajištění vědecké a umělecké činnosti nebylo ani v roce 2002 optimální. Velká část přístrojového vybavení na OU je dlouhodobě pořizována z grantů, proto univerzitu citelně postihlo omezení možností nákupu investic z grantových prostředků nastoupené grantovými agenturami již v roce 2001. Pro experimentální obory se tím stalo udržení kroku s vývojem ve světě ještě obtížnější než dříve. Nedostatek financí měl vliv i na uměleckou činnost z důvodu omezení možností nákupu nástrojů, barev aj. výtvarných materiálů.

6.3. Zapojení v programech vědy a výzkumu

6.3.1 Zaměření výzkumných záměrů na vysoké škole

••• *Tabulka č. 1: Výzkumné záměry řešené v roce 2002 na OU
Institucionální prostředky*

Výzkumný záměr (zkrácený název)	Řešitel	Objem finančních prostředků na rok 2002 (v tis. Kč)
Zdravotní stav a fyzická zdatnost populace SM regionu ve vztahu k způsobu života a podmínkám životního a pracovního prostředí na přelomu 20. a 21. století	Prof. MUDr. Zdeněk Jirák, CSc.	483
Cizojazyčná řečová komunikace ve sféře podnikání	Doc. PhDr. Květuše Lepilová, CSc.	437
Využití psychologie a dalších sociálních věd ke zkvalitnění sociálních služeb v ostravském regionu	Doc. PhDr. Karel Paulík, CSc.	384
Algebraické struktury v teorii čísel	Prof. RNDr. Jiří Močkoř, DrSc.	483
Geografické a ekologické změny prostředí a struktur průmyslových krajín (regionů)	Prof. RNDr. Ing. Vladislav Kříž, DrSc.	645
Procesy na povrchu pevných látek	Doc. RNDr. Dalibor Dvořák, CSc.	651
Informační a komunikační technologie ve vzdělávání učitelů, speciálně učitelů přírodních věd a technické výchovy	Prof. RNDr. Erika Meehlová, CSc.	531
Nové možnosti vzdělávání učitelů, vychovatelů a dětí pro učící se společnost 21. století	Doc. PhDr. Hana Lukášová, CSc.	1 285
Slezsko a severní Morava jako specifický středoevropský region	Prof. PhDr. Jiří Svoboda, DrSc.	2 264
Modelování složitých systémů ve fuzzy a v nejistém prostředí	Prof. Ing. Vilém Novák, DrSc.	3 052

6.3.2 Účast v programech evidovaných v CEP

••• Tabulka č. 2: Projekty v programech výzkumu a vývoje řešené na OU v roce 2002
Účelové prostředky

Kód programu	Název programu podpory výzkumu a vývoje	Počet projektů	Objem finančních prostředků (v tis. Kč)
GA	Standardní projekty	18	4 510
GP	Postdoktorové grantové projekty	2	168
IA	Granty AV ČR	3	894
LI	Informační zdroje pro výzkum a vývoj	2	0
LN	Výzkumná centra	1	1 535
OE	Eureka	1	960
OC	Cost	1	400
OK	Eupro	1	376
ME	Kontakt	2	298
NJ	Výzkum a vývoj v oblasti zdraví a životních podmínek	1	789

••• Tabulka č. 3: Objem prostředků získaných OU z grantů evidovaných v CEP v mil. Kč

Rok	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Počet řešených projektů	24	20	22	24	26	31	31
NIV prostředky (mil. Kč)	4 127	6 013	6 112	7 124	8 930	8 708	9 515
Prostředky celkem (mil. Kč)	5 806	6 253	9 665	8 259	10 327	9 151	9 603

6.3.3 Nejvýznamnější projekty výzkumu a vývoje podporované z účelových prostředků státního rozpočtu

Přírodovědné obory:

Jedním z nejrozsáhlejších přírodovědných projektů posledních let řešených na OU je projekt GAČR „Kombinovaný vliv působení zvýšené koncentrace CO₂ a vysoké ozářenosti na fotosyntetický aparát smrku a ječmene v kontrolovaných podmínkách“, jehož řešitelem je RNDr. Jiří Kalina, Ph.D. (katedra fyziky PŘF). Projekt probíhal v letech 2000-2002 a byl dotován částkou 3066 tis. Kč.

Významným přírodovědným projektem GAAV v roce 2002 byl projekt „Algebraické struktury, teorie čísel a jejich aplikace“, přidělený na období 2001-2003, který řeší doc. RNDr. Juraj Kostra, CSc. (katedra matematiky PŘF). Průběžné výsledky byly publikovány na mnoha místech ČR i v zahraničí (Rakousko, Německo, Francie, Velká Británie, Polsko, Maďarsko, Rumunsko). Dotace GAAV v tomto případě dosahuje výše 1056 tis. Kč.

Grant GAAV „Druhové bohatství a hostitelská specializace herbivorního hmyzu“, který řešil v letech 2000-2002 dr. Pavel Drozd (katedra biologie a ekologie PŘF) je menší, ale jeho výsledkem bylo v loňském roce spoluautorství článku v prestižním mezinárodním přírodovědeckém časopisu Nature.

Společenskovědní obory:

Z projektů společenskovědních oborů řešených na OU má velký význam grant GAČR prof. PhDr. Milana Myšky, DrSc. (katedra historie FF) „Encyklopedie podnikatelů Čech, Moravy a Slezska“. Největší očekávání v odborné komunitě vzbuzuje také loni zahájený grant GAČR na léta 2002-2004, řešený prof. PhDr. Janem Kellerem, CSc., (katedra sociální práce ZSF) „Historie sociologie“.

Lékařské obory:

Z lékařských projektů řešených na OU má největší význam grant IGA MZČR, řešený doc. MUDr. Jaroslavem Horáčkem, CSc., (Ústav patologické anatomie) „Karcinogenní riziko zaměstnanců exponovaných prachu s obsahem krystalické formy oxidu křemičitého“ s dotací 778 tis. Kč.

6.3.4 Národní výzkumná centra

OU je spolunositel projektu Výzkumného centra s názvem „Mechanismus, ekofyziologie a biotechnologie fotosyntézy“ (LN00A141), jehož nositelem je Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích. Na jeho řešení se podílejí dále týmy vědeckých pracovníků Ústavu ekologie krajiny AVČR, Mikrobiologického ústavu AVČR a Ústavu molekulární biologie AVČR. Cílem programu centra je integrovat výzkum fotosyntézy od úrovně molekulárních mechanismů fotosyntetických pochodů a struktur, v nichž se tyto procesy uskutečňují, přes úroveň ekofyziologie asimilačního aparátu až po úroveň fotosyntézy porostu. Skupina 6 pracovníků katedry fyziky Přírodovědecké fakulty OU pod vedením doc. RNDr. Vladimíra Špundy, CSc., se podílí na studiu vlivu globálních změn klimatu na fotosyntetický aparát vybraných rostlin (především smrku ztepilého a ječmene jarního). Výzkum je realizován v úzké spolupráci s pracovníky Ústavu ekologie krajiny AV ČR a probíhá jak v laboratorních podmínkách, tak na unikátním experimentálním pracovišti ÚEK na Bílém Kříži. V roce 2002 byly výsledky výzkumu pracovníků katedry fyziky publikovány v 8 článcích převážně v mezinárodních odborných časopisech a prezentovány v 8 příspěvcích na čtyřech mezinárodních konferencích.

6.3.5 Interní grantová soutěž

••• *Tabulka č. 4: Granty IGS řešené v roce 2002*

	FF	PdF	PřF	ZSF	ÚFM	ÚRS	IpUS	Celk.
Počet podaných projektů	8	15	8	5	1	0	2	39
Z toho počet získaných grantů	3	4	3	1	1	0	1	13
Získané prostředky celkem(tis. Kč)	69	128	118	30	25	0	30	400

6.4. Mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji

Nejvýznamnějším mezinárodním projektem řešeným na OU v roce 2002 je projekt 5. rámcového programu EU, v programu Doprovodná opatření pro program rozvoje lidského výzkumného potenciálu a základů socioekonomických vědomostí, do kterého se zapojila katedra sociální práce ZSF. Projekt „Evropské centrum zdrojů pro výzkum sociální práce (CERTS)“ na léta 2001-2004, jehož koordinátorem je Ecole Supérieure de Travail Social z Francie, soustřeďuje 30 partnerů z 14 evropských zemí. Řešitelem na OU je Mgr. Veselský.

Významné jsou bilaterální projekty Ústavu fuzzy modelování: projekt s NSF USA „Stratigrafická simulace s použitím fuzzy logiky k modelování disperze sedimentů“ (řešitel: Prof. Ing. Vilém Novák, DrSc.) a česko-japonský projekt „Metody pro podporu rozhodování v podmínkách neurčitosti – aplikace v ekonomii a inženýrství“ (řešitel: Prof. RNDr. Jaroslav Ramík, CSc.).

Dalšími mezinárodními badatelskými granty jsou: grant rakouského ústavu pro střední a východní Evropu s názvem: „Wandel des Bildes von Tschechen und Österreichern und von ihrer Vergangenheit im Bewusstsein der Schul und Hochschuljugend“, který řeší doc. PhDr. Blažena Gracová, CSc., z FF, a grant Institutu Hannah Arendtové z Vídně „Totalitární režim a meze jeho tolerance vůči minoritám“, který řeší Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, ale podílejí se na něm někteří pracovníci OU (doc. Nina Pavelčíková z FF).

6.5. Příklady významné spolupráce ve výzkumu a vývoji s Akademií věd ČR, s resortními výzkumnými útvary a nevládním sektorem

Spolupráce s ústavu AV ČR se i v roce 2002 opírala o spoluúčast na řešení grantů a rozvíjela se na bázi individuálních kontaktů pracovníků OU s pracovišti AV. V některých případech je spolupráce na projektech již dlouhodobá a výrazně přispívá k úrovni výzkumu, a tedy i ke konkurenceschopnosti podávaných návrhů projektů. Jedná se o spolupráci s následujícími ústavu: Ústav ekologie krajiny, Entomologický ústav, Mikrobiologický ústav, Ústav fyzikální chemie Jaroslava Heyrovského, Ústav biologie obratlovců, Sociologický ústav, Ústav soudobých dějin a Ústav pro jazyk český.

Spolupráce s resortními výzkumnými útvary se soustřeďuje na instituce v regionu jako např. Slezský ústav Slezského zemského muzea v Opavě, Muzeum Těšínska v Českém Těšíně, Správy CHKO Jeseníky, Beskydy, Poodří aj.

6.6. Zapojování studentů do vědeckovýzkumných a tvůrčích uměleckých aktivit

Studenti OU mají možnost se zapojit do řešení grantů nejčastěji jako pomocné síly. V roce 2002 se takto dostalo k problematice řešení grantů GAČR 30 studentů ZSF. Zapojování studentů do grantových projektů evidovaných v CEP však není dosud běžné. Nejnadanější studenti se však zprostředkovaně každoročně podílejí na řešení dílčích úkolů grantových projektů v rámci svých bakalářských a diplomových prací.

Studentské umělecké aktivity, které nejsou součástí výuky, se rozvíjejí zejména na FF:

- **ADASH**

Soubor složený ze studentek hebrejštiny prezentujících při svých vystoupeních židovskou hudbu nejrůznějších žánrů, který vede doc. ThDr. Tomáš Novotný. ADASH výrazně reprezentuje Ostravskou univerzitu doma i v zahraničí. Akce: 26 koncertů doma, 4 koncerty v zahraničí.

- **Bartovská Harenda**

Volné a „otevřené“ sdružení při katedře českého jazyka, jehož cílem je probudit na naší mladé škole studentský život. Spolek organizuje výlety po stopách významných českých spisovatelů, exkurze i večírky s bohemistickým zaměřením.

- **SZCZYT**

Divadelní soubor studentů polonistiky pod vedením Mgr. Petra Vidláka, Ph.D. Členy souboru jsou studenti jak učitelského, tak jednooborového studia polštiny.

- **Slunečnice**

Filmový klub pod vedením Mgr. Jaroslava Davida (FF) a studentů Aleše Rolla (FF) a Davida Hanzelky (PřF).

6.7. Výše a využití institucionálních prostředků na nespecifikovaný výzkum na vysokých školách

- *Tabulka č. 5: Vývoj objemu prostředků na nespecifikovaný výzkum*

Rok	1998	1999	2000	2001	2002
Finance (tis. Kč)	6 667	7 580	7 674	6 553	6 177

Většina finančních prostředků byla použita na krytí mzdových nákladů pracovišť. Dále byly tyto prostředky použity především na podporu materiálního zabezpečení tvůrčí činnosti pracovníků a studentů, kteří se podíleli na výzkumu v rámci svých bakalářských a diplomových prací. Výjimečně byly tyto prostředky použity i na cestovné (domácí i zahraniční), případně na provoz.

■ RESEARCH AND ACADEMIC WORK

Resumé

Creative activity within the University takes the form of research, academic and artistic work. Within the Faculties of Arts and Education, academic activity focuses on research into the social sciences, while the Faculty of Sciences concentrates on the natural sciences and the Medical-Social Faculty works on research in various fields of medicine. The Institute for the Research and Application of Fuzzy Modelling focuses on applied mathematics, while the Institute for Regional Studies researches the cultural context of the local region. Artistic activity also plays an important role at the University, and is cultivated above all at the Faculty of Education and at the Institute for Artistic Studies. The following summary shows the main areas on which the University's creative activities are focused.

Faculty of Arts

- Social-scientific analysis of regional and non-regional issues in historical and current contexts
- Research into the current needs of the region in the solution of problems of social adaptation
- Research into current communication and developmental trends in communication
- Issues of methodology and the perception of literary works

Faculty of Education

- Training of teachers, educators and children for the learning society of the 21st century
- Information and communication technologies in teacher training; issues of e-learning
- Pedagogical diagnostics including diagnosis and therapy of developmental learning and behavioural disorders
- Research into diagnostics of motion, movement and physical activity in young people
- Historical and aesthetic issues in regional music, musical education and art
- Artistic and musical activity

Faculty of Science

- Mathematical modelling and computer simulations of systems and processes
- Theoretical algebra focused on the theory of multiples and sets with applications in number theory
- Structure and behaviour of solid materials with emphasis on thermodynamics, transport phenomena, surface structures and sorption processes
- Ecological and geographical changes in the structure of industrial areas and border regions
- Information and communication technologies in training science teachers
- Biophysics and ecophysiology of photosynthesis

Medical-Social Faculty

- The health and physical condition of the population in the North Moravian region in relation to lifestyle and the conditions in the living and working environment
- Social presentation of the social problems of clients of child and parent care departments; social representation of issues, styles and methods of social workers in these departments
- Histo-pathology and cytology in tumour illnesses
- Endoscopic and diagnostic methods in gastro-enterology
- Nursing with emphasis on chronic vascular insufficiency in the lower limbs
- Genetic toxicology (influence of environmental genotoxic factors on health)

Institute for the Research and Application of Fuzzy Modelling

- Theoretical research in fuzzy logic, both in the wider and narrower senses
- Development of special algorithms and methods for the modelling of control and decisive processes in an uncertain environment
- Theory of the fuzzy approximation of functions, conceptual analysis
- Fuzzy mathematical programming and optimization
- Special algebraic structures for logic, categorical theory of formal automata
- Development of specialized LFLC 2000 software for fuzzy modelling

Institute for Regional Studies

- Research into the literary tradition of Silesia and North Moravia
- Research into specific sociological and ethnic issues in the region

Institute for Art Studies

- Training of music students in concert performance: in music of all periods with a repertoire focusing on key solo and chamber works of Czech and world musical history
- Public performances by students and teachers, including radio and opera concerts
- Training and participation of students in international competitions

From 1999 the main research focus of the University has been on 10 research plans which form the key goals for each individual department and institute. With the exception of the University's youngest addition, the Institute for Art Studies, each faculty or institute has at least one team working on a research plan. The widest-ranging research plans are being worked on within two of the University's institutes: Silesia and North Moravia as a specific Central European region (Institute for Regional Studies) and Modelling of complex systems in fuzzy and uncertain environments (Institute for the Research and Application of Fuzzy Modelling). In 2002 the University won funding totalling CZK 10.2 million – the same sum as last year – for research plans. All coordinators of research plans at the University applied for their plans to be extended until the end of 2004.

In 2002 a total of 29 individual research projects were financed by grant agencies, especially the GAČR Agency and the Grant Agency of the Czech Academy of Sciences. Of the CZK 9.7 million funding won for projects registered in the Central Project Database (CEP), CZK 5.4 million – over half of the total sum – was sourced from these two agencies. This volume of funding is almost the same as last year and in previous years. CEP-registered research projects, however, represent more than a mere source of funding for the university, also bringing considerable academic prestige. Young researchers were once again able to hone their skills by working on internal University grant projects, which altogether totalled CZK 400,000. 13 projects won internal grant funding averaging CZK 30,800.

The most tangible results of the University's academic and research work in 2002 could be seen in publications. Staff from the University published a total of 23 monographs and 795 studies, articles and conference papers. 87 articles and studies by University staff were published abroad, however this count may not yet be complete and the actual number may prove to be higher. Among the most important publications of the year is the co-authorship of an article in the high-profile journal *Nature* by P. Drozda from the Department of Biology at the Faculty of Sciences (Novotny, V.; Basset, Y.; Miller, S.; Weiblen, G.; Bremer, B; Čížek, L.; Drozd, P: Low host specificity of herbivorous insects in a tropical forest. In *Nature*. 2002, vol. 416, pp. 841-844).

Artistic activity at the University involves concerts and exhibitions. In 2002 members of the arts departments participated in 154 concerts and 15 exhibitions in the Czech Republic, and 85 concerts and 3 exhibitions abroad.

The University's biggest success in winning grant funding over the course of the year was a large-scale Phare project entitled "A lifelong learning system for the Moravia-Silesia Region", which brought EUR 451,300 to the University. The project is coordinated by Prof. Erika Mechlová (Faculty of Sciences) and Mgr. Martin Malčík (Information Technology Centre) and its aim is to create a system of lifelong learning which will support goal-oriented educational activities of a high professional standard in order to increase employability within the Moravia-Silesia Region and to improve the qualifications of the local population as a whole.

In the past, the University of Ostrava has not played a particularly prominent role in international research projects. In 2002, however, the Medical-Social Faculty's Department of Social Work became involved in the 5th EU Framework Programme, within a sub-programme supporting the development of human research potential and the basics of socio-economic knowledge. The project, which is coordinated by the French École Supérieure de Travail Social, groups together 30 partner institutions from 14 European countries, and will last until 2004.

The material conditions for academic and research work in 2002 were, again, not ideal. For many years much of the University's equipment has been purchased with grant funds, and from 2001 the grant agencies' introduction of limitations on the purchasing of investment assets with grant funding has considerably affected the University's ability to purchase equipment. For experimental fields of research it has thus become increasingly difficult to keep up with global developments. The general lack of finances has also affected artistic activity, with reductions in the University's ability to purchase musical instruments, paint and other art supplies.

7/ ■ AKADEMIČTÍ PRACOVNÍCI

PhDr. Hana Srpová, CSc., doc. RNDr. Tadeusz Siwek, CSc.

7.1. Průměrný přepočtený stav zaměstnanců

••• Tabulka č. 1: Průměrný přepočtený stav zaměstnanců za rok 2002 na jednotlivých fakultách a ostatních pracovištích OU

	Akademičtí pracovníci				Ostatní		
	profesoři	docenti	odb. asist.	asist.+lekt.	celkem	zaměstnanci	Celkem
FF	11,0	17,0	72,70	3,20	103,90	17,10	121,0
PdF	4,65	25,40	82,25	3,57	115,87	23,0	138,87
PřF	8,4	19,15	50,9	2,5	80,95	26,75	107,70
ZSF	4,48	6,10	28,0	0	38,58	14,90	53,48
IpUS	3,0	4,90	4,15	0	12,05	1,5	13,55
Ústavy	4,5	0	9,3	0	13,80	0,55	14,35
R+UK+CIT	-	-	-	-	-	161,15	161,15
OU celkem	36,03	72,55	247,30	9,27	365,15	244,95	610,10

Poměrnému zastoupení studentů jednotlivých fakult a IpUS zhruba odpovídá také počet pedagogů. Nejvíce akademických pracovníků je tedy zaměstnáno na PdF (22,74 %), následují FF (19,81 %) a PřF (17,63 %). Ve sledovaném období došlo na OU k nejvýraznějšímu nárůstu v kategorii odborný asistent (o 14,37 %) a profesor (o 35,55 %).

••• Tabulka č. 2: Počet externích a interních pracovníků OU

Pracovníci		Pedagogičtí pracovníci					Vědečtí pracovníci
		profesoři	docenti	odb. asist.	asistenti	lektori	
Interní	Fyz. osoby	37	86	271	10	-	30
	Přepočtení	36,03	72,55	247,30	9,27	-	23,5
Externí	Fyz. osoby	6	12	361	-	2,16	2
	Přepočtení	-	-	-	-	-	-

Vysoký počet externích pracovníků v kategorii odborný asistent souvisí se započtením učitelů fakultních škol a také externistů, kteří na OU působí jen krátkodobě (nebo třeba jen na 1 hodinu týdně) na základě dohody o provedení práce. Dalším faktorem je akreditace vysokého počtu bakalářských programů, jež jsou zaměřeny především na praktickou výuku, ne na vědeckou přípravu studentů.

7.2. Kvalifikační struktura akademických pracovníků

••• *Tabulka č. 3: Kvalifikační struktura akademických pracovníků ke dni 31. 12. 2002 (počet ve fyzických osobách)*

	FF	PdF	PřF	ZSF	IpUS	Ústavy	OU celkem
Profesoři	13	5	10	6	3	7	44
Z toho:							
DrSc.	5	-	3	-	-	4	12
CSc. a Ph.D.	4	3	7	6	-	3	23
Ostatní	4	2	-	-	3	-	9
Docenti	18	26	23	13	6	0	86
Z toho:							
DrSc.	0	0	-	2	-	-	2
CSc. a Ph.D.	17	16	23	10	-	-	66
Ostatní	1	10	-	1	6	-	18
Odb. asistenti	81	83	53	51	8	13	289
Z toho:							
CSc. a Ph.D.	37	27	25	19	0	5	113
Ostatní	44	56	28	32	8	8	176
Asistenti + lektori	4	5	6	0	0	0	15
Celkem	116	119	93	70	17	20	434

Celková kvalifikační struktura pracovníků na OU je relativně optimální (i když na některých katedrách kvalifikační růst stagnuje). Proporční zastoupení kategorií profesor a docent v celkovém počtu akademických pracovníků je příznivé (30,45 %) a je v korelaci s celorepublikovým průměrem (30,4 %).

7.2.1 Zapojení pracovníků v doktorském studiu

Personální rozvoj pracovníků OU probíhá podle plánů jednotlivých fakult a kateder. Počet účastníků doktorského studia je dostatečný a je příslibem zlepšování úrovně pracovníků univerzity. V doktorském studiu si zvyšovalo kvalifikaci 103 pracovníků OU. Nejvíce na PdF, což je potěšitelné, protože to slibuje vyrovnat handicap počtu pracovníků s doktorským titulem na této fakultě, který vznikl v minulosti.

7.2.2 Graduace pracovníků

Také mezi 22 absolventy doktorského studia v roce 2002 bylo nejvíce (7) pracovníků PdF.

••• Tabulka č. 4: Graduace pracovníků OU

Fakulta	Počet pracovníků v externích doktorských programech	Ukončilo doktorské studium	Počet nově habilitovaných		Počet nově jmenovaných profesorů	
			na OU	mimo OU	na OU	mimo OU
FF	26	5 ¹⁾	2	2	0	0
PdF	34	7	0	2	0	0
PřF	26	3	0	1	0	3
ZSF	15	5	0	0	0	1
ÚFM	1	1	0	0	0	0
ÚRS	0	2 ¹⁾	0	0	0	0
IpUS	1	0	0	0	0	0
OU celkem	103	22 ¹⁾	2	5	0	4

¹⁾ jeden pracovník, který dokončil doktorské studium, má úvazek na ÚRS i na FF, proto je součet za OU o 1 menší

7.3. Věková struktura akademických pracovníků

••• Tabulka č. 5: Věková struktura akademických pracovníků ke dni 31. 12. 2002
(počet ve fyzických osobách)

	profesoři	docenti	odb. asist.	asistenti	lektori	vědečtí pracovníci
Do 29	-	-	50	8	-	9
30–39	-	2	65	-	1	8
40–49	2	19	79	-	1	6
50–59	11	29	62	-	-	4
60–69	13	33	14	-	-	2
Nad 70	11	3	1	-	-	1
OU celkem	37	86	271	8	2	30

Tabulka dokladuje, že věková struktura u nejvyšších akademických hodností není optimální a vyvolává obavy do budoucna – 64,86 % profesorů a 41,86 % docentů je ve věkové kategorii nad 60 let. Fakulty sice projevují snahu vychovat si vlastní vědecko-pedagogické pracovníky na pracovištích s akreditací doktorských studijních programů a s právem habilitace a profesorského řízení. Přesto však značná část studentů doktorského studia z řad akademických pracovníků OU je v externím doktorském studiu na jiných univerzitách, což zvyšuje finanční a časové nároky na pracovníky s nejnižším platovým ohodnocením a přitom nejvyšším úvazkem. Také narůstá nebezpečí, že započatá doktorská studia nebudou zdárně dokončena, a konečně i nebezpečí odchodu absolventů z OU nebo z vysokého školství vůbec. Je také značně nesnadné získat pro OU prostřednictvím konkurzů pedagogické a pedagogicko-vědecké pracovníky s hodností docent a profesor.

7.4. Habilitační a jmenovací řízení

7.4.1 Seznam oborů, ve kterých je Ostravská univerzita oprávněna konat habilitační řízení a řízení ke jmenování profesorem

Filozofická fakulta

České a československé dějiny se zaměřením na hospodářské a sociální dějiny, Dějiny české literatury, Polský jazyk

Pedagogická fakulta

Hudební teorie a pedagogika

Přírodovědecká fakulta

Aplikovaná matematika

7.4.2 Habilitační řízení a profesorská jmenovací řízení na OU v roce 2002

••• *Tabulka č. 6: Habilitační řízení a řízení jmenování profesorem na OU v roce 2002*

Fakulta	Počet nově habilitovaných	Počet nově jmenovaných profesorů	Počet dosud neukončených habilitací	Počet dosud neukončených jmenovacích řízení
FF	3	0	3	2
PdF	0	0	1	1
PřF	3	0	2	1
ZSF	0	0	0	0
OU celkem	3	0	6	4

Habilitační a profesorská řízení na OU se rozrůstají. Počet nových docentů a profesorů z řad pracovníků OU však stále není uspokojivý. Pro omezený počet akreditovaných habilitačních oborů i oborů pro jmenování profesorem musí většina pracovníků OU podstupovat získávání vyšších vědeckých hodností na jiných univerzitách, převážně na Masarykově univerzitě v Brně, Univerzitě Palackého v Olomouci a Univerzitě Karlově v Praze. Někteří je získávají i na Slovensku a v jiných sousedních zemích (např. habilitace dr. Lenky Vaňkové ve Würzburgu).

7.4.3 Nově jmenování profesori a docenti

V roce 2002 se nově habilitovalo 7 pracovníků OU (4 na FF) a novými profesory byli jmenováni 4 pracovníci OU (3 na PřF).

Noví profesori:	Fakulta	VŠ, která titul udělila
Prof. MUDr. Zdeněk Jirák, CSc.	ZSF	Univerzita Palackého v Olomouci
Prof. RNDr. Ing. Ivan Křivý, CSc.	PřF	Žilinská univerzita
Prof. RNDr. Erika Mechlová, CSc.	PřF	Univerzita Mateja Bela v Banské Bystrici
Prof. PaedDr. Jaroslav Vencálek, CSc.	PřF	Univerzita Mateja Bela v Banské Bystrici

Noví docenti:

Doc. RNDr. Jaromír Kaňok, CSc.	PřF	Masarykova univerzita v Brně
Doc. PhDr. Stanislav Kavka, CSc.	FF	Univerzita v Prešově
Doc. Mgr. Petr Lysáček	PdF	Akademie výtvarných umění v Praze
Doc. PhDr. Ludmila Nesládková, CSc.	FF	FF OU
Doc. PaedDr. Jana Raclavská, Ph.D.	FF	FF OU
Doc. PhDr. Julius Sekera, CSc.	PdF	Univerzita Palackého v Olomouci
Doc. PhDr. Lenka Vaňková, CSc.	FF	Univerzita ve Würzburgu

Na nově zřízený IpUS byli přijati na základě výběrového řízení v roce 2002 tři noví profesori a docenti: 1 profesor a 1 docent na plný úvazek a 1 docent na 50% úvazek.

■ UNIVERSITY STAFF

Resumé

University-wide, the Faculty of Education has the highest percentage of staff (22.74 %), followed by the Faculty of Arts (19.81 %) and the Faculty of Science (17.63 %). During the course of the year the largest percentage increases in staff numbers took place in the categories of lecturer (14.37 %) and professor (35.55 %).

The overall qualification structure of the University is relatively favourable, although some departments show insufficient improvement in the qualifications of their staff. The proportion of professors and associate professors within the University's academic staff (30.45 %) is slightly above the national average (30.4 %).

The age structure among the highest grades is, however, not ideal, with 64.86 % of professors and 41.86 % of associate professors aged over 60. This fact gives cause for a certain anxiety about future developments. Individual faculties are making considerable efforts to provide professional development for their academic staff within their own departments which are accredited to award doctoral degrees and professorships. Despite this fact, however, a large proportion of the doctoral students among the University's staff are studying for their Ph.D. at other universities, increasing the financial and time demands placed on staff who already have the highest teaching loads and the lowest pay. This situation also leads to the risk that some doctoral students may not complete their qualification, and could even cause some staff to leave the University or higher education entirely. It is also exceptionally difficult for the University to recruit new research and teaching staff in the assistant professor and professor grades.

8/ ■ HODNOCENÍ ČINNOSTI

Prof. RNDr. Jiří Močkoř, DrSc.

8.1. Vnitřní hodnocení

Hodnocení činností Ostravské univerzity probíhá každoročně v souladu se zákonem č. 111/98 Sb. o vysokých školách a se Statutem Ostravské univerzity, kde se problematikou hodnocení činnosti zabývá Příloha č. 7 tohoto statutu. Obsah vnitřního hodnocení činnosti univerzity upravuje směrnice rektora č. 26/2000, která definuje subjekty pro vnitřní hodnocení, časové intervaly tohoto hodnocení a vlastní strukturu hodnocení. V souladu s touto směrnicí se vnitřní hodnocení činnosti Ostravské univerzity i za rok 2002 provádělo v následujících oblastech:

- a) vědecké, výzkumné, vývojové, umělecké a další tvůrčí činnosti,
- b) vysokoškolské a celoživotní vzdělávání,
- c) hospodaření a nakládání s majetkem,
- d) organizační a řídicí činnosti, informační zabezpečení.

Na vnitřní hodnocení činnosti univerzity následně navazuje Výroční zpráva univerzity, která je každoročně předkládána veřejnosti. Hodnocení činnosti v roce 2002 bylo zpracováno k termínu 31.12. 2002 a v souladu se zákonem č. 111/98 Sb. bylo předloženo ke schválení univerzitnímu Senátu a dílčí části byly projednány ve Vědecké radě Ostravské univerzity. Výsledky tohoto hodnocení jsou částečně součástí této Výroční zprávy a dále Zprávy o hospodaření a nakládání s majetkem. Podrobné výsledky hodnocení v oblasti vědy a vzdělávání jsou pak zveřejněny na interních WWW stránkách Ostravské univerzity a na požádání budou zpřístupněny.

Hodnocení činnosti Ostravské univerzity každoročně předchází dílčí hodnocení jednotlivých fakult, a to ve všech hlavních oblastech jejich činností. Toto hodnocení zpracovává vedení jednotlivých fakult na základě dílčích hodnocení jednotlivých ústavů a kateder a výsledky tohoto hodnocení jsou po schválení akademickými senáty jednotlivých fakult zveřejněny na internetových stránkách jednotlivých fakult. Toto hodnocení je následně využíváno na jednotlivých fakultách k modifikaci koncepce rozvoje fakult a aktualizaci úkolů pro následující akademický rok. V roce 2002 probíhal systém tohoto interního hodnocení fakult mj. v kontextu procesu reakreditace studijních programů, kterým některé fakulty procházely. Hodnocením činností Ostravské univerzity se pravidelně zabývá i Vědecká rada univerzity a její Správní rada. Těmto orgánům jsou předkládány zprávy o plnění úkolů v dílčích oblastech činností, jako je vzdělávání v akreditovaných studijních programech, vědecko-výzkumná činnost, publikační aktivity, personální rozvoj, investiční rozvoj a pod. a tyto orgány se vyjadřují k dosaženým výsledkům. Protože členy těchto orgánů jsou i zástupci jiných univerzit a institucí, toto hodnocení umožňuje reflektovat postavení Ostravské univerzity i v rámci České republiky.

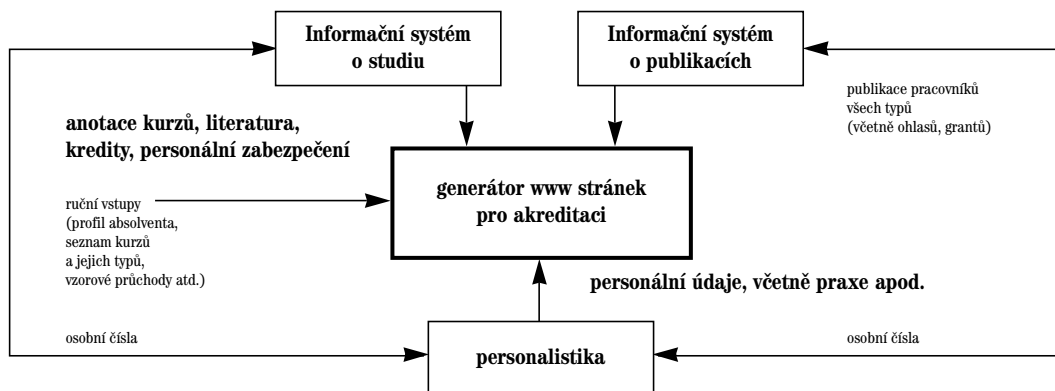
V roce 2002 se Ostravská univerzita stala plnoprávným členem Asociace evropských univerzit (EUA). To ji mimo jiné zavazuje k dodržování standardů vzdělávacích a výzkumných procesů v rámci mezinárodního společenství univerzit. Předpokládáme, že po vyjasnění určitých rozporných názorů a zkušeností některých univerzit na efektivitu externích evaluací, zabezpečovaných touto asociací, se i Ostravská univerzita podrobí nějaké formě externí evaluace, která umožní srovnání kvality jejích hlavních činností v rámci evropských univerzit.

8.2. Akreditace studijních programů

Jednou z hlavních aktivit v oblasti hodnocení činností jsou akreditace a reakreditace studijních programů, uskutečňovaných jednotlivými fakultami a ústavy. V roce 2002 byly tři fakulty a jejich hlavní studijní programy (tj. fakulta filozofická, pedagogická a přírodovědecká) podrobeny reakreditaci a převážně s pozitivním výsledkem. Za velmi pozitivní lze rovněž považovat skutečnost, že Ostravská univerzita akreditovala celou řadu nových studijních programů všech stupňů, případně rozšířila akreditaci stávajících programů o nové studijní obory. Kvantitativní přehled nově akreditovaných studijních oborů, případně rozšíření existujících studijních programů o nové studijní obory prezentuje následující tabulka.

		Filozofická fakulta	Pedagogická fakulta	Přírodovědecká fakulta	Zdravotně sociální fakulta	Institut pro umělecká studia
Rozšíření studijních programů o nové obory	Bc.		2	3	2	
	Mgr.			3		
	Dr.			1		
Nové akreditace	Bc.			7	1	4
	Mgr.			8		4

Ostravská univerzita učinila významný krok k zabezpečení pravidelného systému akreditace a reakreditace studijních oborů a programů. Zavádí a postupně rozšiřuje informační systém o akreditacích, umožňující značnou část informací nutných pro akreditační řízení získat automatizovaně z jiných univerzitních informačních systémů. Tímto způsobem se výrazně zefektivní akreditační proces, sníží se jeho časová náročnost a zajistí se plná věrohodnost poskytovaných údajů. První akreditace využívající tento informační systém byly v roce 2002 zpracovány na Přírodovědecké fakultě. Struktura tohoto informačního systému je uvedena na následujícím schématu.

9/ ■ MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE VE VZDĚLÁVÁNÍ

Doc. RNDr. Tadeusz Siwek, CSc.

9.1. Zapojení do mezinárodních programů

••• *Tabulka č. 1: Programy EU pro vzdělávání a přípravu na povolání*

Program	Socrates -			Socrates		Leonardo
	Erasmus	Comenius	Grundtvig	Lingua	Minerva	
Počet projektů	6	0	2	1	0	4
Počet vyslaných studentů	81	0	0	0	0	0
Počet přijatých studentů	7	0	0	0	0	0
Počet vyslaných ak. prac.	57	0	0	0	0	4
Počet přijatých ak. prac.	5	0	0	0	0	0

9.2. Programy EU pro vzdělávání a přípravu na povolání

Program Socrates-Erasmus – mobility

Program Socrates-Erasmus se v akademickém roce 2001/2002 úspěšně rozvíjel. Vzrostl počet bilaterálních smluv, počet výjezdů i jejich délka. Oproti akademickému roku 2000-2001 došlo ke zvýšení počtu výjezdů o 60 %. Na základě uzavřených 44 bilaterálních smluv v kalendářním roce 2002 se uskutečnilo 81 výjezdů studentů a 57 výjezdů učitelů.

Počet bilaterálních smluv vzrostl mj. i díky úspěšnému jednání na partnerských univerzitách s jednolekými smlouvami, které se podařilo prodloužit na více let (někdy až do roku 2006). FF OU tak např. obnovila smlouvy s univerzitami v Leedsu, Stockportu, Glasgowu, Santanderu, Jeně a Würzburgu. Celková délka pobytu studentů v zahraničí se prodloužila nejenom z důvodu jejich většího počtu, ale i díky jejich prodloužení zpravidla na 5 měsíců.

Vysílání studentů na několikaměsíční pobyty probíhá bez problémů. Vysílání učitelů naráží občas na problém nedostatečného pokrytí nákladů na pobyt v zemích s vyššími životními náklady, jako např. ve Velké Británii nebo ve Finsku. Finanční prostředky poskytované Evropskou komisí a MŠMT nepokrývají náklady ve výši předpisu o cestovních náhradách do těchto zemí a doplacení rozdílu z prostředků školy je v některých případech problematické.

Přijatých studentů v rámci programu Socrates-Erasmus je na OU celkově stále velmi málo. V loňském roce jich bylo jen 7 (z Německa, z Velké Británie a z Belgie).

Program Socrates-Erasmus – ostatní programy

Kromě mobility se OU v akademickém roce 2001-2002 podílela na programu Socrates-Erasmus jako partner ještě na 2 projektech CDI „Starting Competencies Needed to Become an Inclusive Teacher“ (PdF) a „Spiel und Spielzeug in der Lehrerbildung“ (PdF) a 1 projektu CDA „European Master in Social Work“ (ZSF). Dále byla zapojena do 2 tematických sítí „Children’s Identity and Citizenship in Europe“ (PdF) a „European Computing Education and Training“ (PřF). Byl zahájen jeden nový projekt PdF Postuniversity Training in Adult Education, PTAE .

Program Leonardo da Vinci

Účast OU na programu Leonardo da Vinci se v roce 2002 podstatně rozrostla zejména díky aktivitě PdF, která získala 2 nové projekty. Celkem byly na OU řešeny:

- Public Library Management and New Information Technologies

Číslo: LV/PP- 138.00, doba řešení: 12/2000 – 12/2002

Hlavní řešitel: Lotyšsko, koordinátorka za OU: Mgr. Jarmila Krkošková, rozpočet OU z jiných zdrojů: 29 260 EUR

- Computerised Laboratory in Science and Technology Teaching (ComLab-SciTech)

Číslo: SI143008, doba řešení: 12/2000 - 12/2003

Koodinátor: Slovinsko, řešitelka na OU: Prof. Erika Mechlová, rozpočet OU z jiných zdrojů: 44 000 EUR

- Making Social Agencies Fit For The Future (MAFF) – Příprava sociálních (pomáhajících) organizací na budoucnost

Číslo: D/02/B/F/PP 112 635, doba řešení: 11/2002 – 10/2005

Řešitel: Mgr. Pavel Veselský a Mgr. Anna Krausová

Koordinátor: Deutscher Paritaetischer Wohlfahrtsverband, Německo, rozpočet OU z jiných zdrojů projektu: 27 280 EUR

- e-Chance for Women

Číslo: CZ/02/B/F/PP-134004, doba řešení: 11/2002- 10/2004

Koodinátor: PdF OU, 11 partnerů, rozpočet OU z jiných zdrojů: 60 750 EUR

9.3. Ostatní programy

••• Tabulka č. 2: Ostatní programy

Program	Ceepus	Aktion	Ostatní
Počet projektů	1	0	4
Počet vyslaných studentů	0	-	3
Počet přijatých studentů	1	-	0
Počet vyslaných akademických pracovníků	3	-	1
Počet přijatých akademických pracovníků	1	-	0

Jsou to programy vysoké školy, které není možno jinak zařadit.

9.4. Program Phare 2000 – Fond rozvoje lidských zdrojů v regionu Moravskoslezsko

Bezesporu nejvýznamnějším projektem v této oblasti je „celouniverzitní“ projekt PHARE „Systém celoživotního vzdělávání Moravskoslezska“, který řeší prof. Mechlová a Mgr. Malčík. Na řešení tohoto projektu, který začal v říjnu 2002 a je plánován do února 2004, se podílí pracovníci 3 fakult OU (PřF, PdF, FF) a CIT. Jedná se o projekt, který výrazně posílí postavení OU v oblasti ČŽV v našem regionu. Nezanedbatelná je rovněž výše celkové dotace na řešení tohoto projektu, která činí 451 321 EUR.

Hlavním cílem projektu je vytváření systému celoživotního vzdělávání, který podpoří cílené a odborně podložené vzdělávací aktivity zaměřené na zvýšení zaměstnatelnosti v Moravskoslezském kraji a na zlepšení vzdělávací struktury obyvatelstva.

9.5. Zahraniční mobilita studentů a akademických pracovníků

Kromě výjezdů v rámci programu Socrates-Erasmus v roce 2002 do zahraničí vycestovalo 28 studentů OU, z toho 14 na vládní stipendia. Akademických pracovníků OU vyjelo 50, z toho 5 na vládní stipendia, 4 v rámci programu Leonardo a 3 v rámci programu CEEPUS.

OU přijala mimo Socrates-Erasmus 14 zahraničních studentů a 5 pracovníků zahraničních univerzit.

Další studijní pobyty v zahraničí

Program	Vládní stipendia	Přímá meziuniverzitní spolupráce	
		v Evropě	mimo Evropu
Počet vyslaných studentů	14	9	2
Počet přijatých studentů	1	8	2
Počet vyslaných akademických pracovníků	5	35	2
Počet přijatých akademických pracovníků	0	4	0

9.6. Přehled dohod se zahraničními univerzitami

Univerzita	Stát	Rok podpisu
Univerzita Mateja Bela, Banská Bystrica	Slovensko	1994
Université Paul Valéry, Montpellier	Francie	1994
Vilniaus universitetas, Vilnius	Litva	1994
Uniwersytet Śląski, Katowice	Polsko	1996
Högskolan i Jönköping	Švédsko	1996
Univerza v Mariboru, Maribor	Slovinsko	1997
Uniwersytet A. Mickiewicza, Poznań	Polsko	1998
Lvivskij Nacionalnyj Universitet, Lvov	Ukrajina	1998
The State University of New York College, Cortland	USA	1999
Univerzita Konštantina Filozofa, Nitra	Slovensko	2000
Univerzität Erfurt	Německo	2002
Akademia muzyczna, Katowice	Polsko	2002
Uniwersytet Opolski, Opole	Polsko	2002
Deutsches Institut für Erwachsenenbildung, Bonn	Německo	2002
Universitatea din Oradea	Rumunsko	2002
Kuopion Yliopisto, Kuopio	Finsko	2002

■ INTERNATIONAL LINKS IN RESEARCH AND DEVELOPMENT

Thanks to EU funding, the most successful element of the University's international links in 2002 was its participation in the Socrates-Erasmus and Leonardo programmes. In the academic year 2001-2002 the number of bilateral agreements, the number of trips abroad and the length of these trips all increased. On the basis of 44 bilateral agreements between the University and partner universities, a total of 75 student trips abroad (348 months) and 48 trips abroad by teachers (569 days) took place. There was a 56% increase in the number of trips abroad as against the academic year 2000-2001, the length of students' stays abroad increased by 80%, and that of teachers' stays by 33%. As part of the Institutional Agreement the University acquired a total of EUR 221,518 (EUR 60,552 from the Socrates-Erasmus programme and EUR 160,966 as supplementary mobility funding from the Czech Ministry of Education). The percentage of planned trips actually taking place also improved, and was up to 91.35% in the case of students and 80% for teachers.

In the academic year 2001-2002 a total of 53 students and 133 teachers from the University travelled abroad outside the Socrates-Erasmus programme. University staff appeared at 152 conferences held abroad, and the University hosted 18 foreign students and 30 teachers from abroad. The guest professors once again included high-profile, widely renowned experts such as Professor Peter Demetz (Emeritus Professor at Yale), who regularly lectures at the Faculty of Arts. Three foreign ambassadors also gave lectures at the University: Federico Salas (Mexico), Wilmar Castro Soteldo (Venezuela) and Robert Craig Stapleton (USA). These contacts show that the University's international links are strengthening and deepening.

2002 saw the signing of 3 new University-wide agreements: with the University of Oradea (Romania), the Music Academy in Katowice (Poland) and the Institute for Adult Education in Bonn (Germany). One new faculty agreement was signed, between the Faculty of Arts and the Faculty of Philology at the State University of St. Petersburg (Russia).

The number of international projects worked on at the University also grew in 2002. Only 3 of them were research-based (the most important of these was the 5th EU Framework Programme involving the Medical-Social Faculty: see the chapter on Research and Academic Work), but the increase in the total number of projects points to an overall improvement in the University's international activities. The University has also applied to participate in the 6th EU Framework Programme, which will provide opportunities to foster international research links in the coming years.

Of the current project types, 2002 saw the number of Leonardo da Vinci projects rise to 4 and Socrates-Grundvik projects to 2. This increase was mainly due to the Faculty of Education, which was successful in its applications for 3 new projects. In 2002 the University also had one Lingua project, two Phare CBC projects and one COCOM project funded by the French Embassy.

Filozofická fakulta

Faculty of Arts

Doc. PhDr. Zdeňka Kalnická, CSc.
děkanka

Doc. PhDr. Tomáš Krejčík, CSc.

PaedDr. Iva Málková, Ph.D.

Mgr. Martin Pobořil

proděkani

PhDr. Oldřich Kramoliš, CSc.

předseda Akademického senátu FF

PaedDr. Jaroslav Kozelský

tajemník

Adresa: Reální 5, 701 03 Ostrava 1

tel.: 596 113 121, fax: 596 113 009

10/ ■ ČINNOST FAKULT A DALŠÍCH SOUČÁSTÍ OU

10.1. FILOZOFICKÁ FAKULTA

10.1.1 Vedení fakulty (viz. předchozí strana)

10.1.2 Seznam kateder a pracovišť

Katedra anglistiky a amerikanistiky s oddělením aplikované filologie

Katedra českého jazyka

Katedra české literatury, literární vědy a dějin umění

Katedra filozofie

Katedra germanistiky s oddělením aplikované filologie

Katedra historie

Katedra psychologie a sociální práce

Katedra psychologie výchovy a vzdělávání

Katedra romanistiky

– oddělení francouzštiny

– oddělení španělštiny

Katedra slavistiky

– oddělení polonistiky

– oddělení rusistiky

– Ústav pro výzkum polského etnika

10.1.3 Kvalifikační a věková struktura pedagogického sboru

	Profesoři	Docenti	OA	A	Celkem
Do 29 let	-	-	16	4	20
30–39	-	-	24	-	24
40–49	-	5	20	-	25
50–59	3	6	16	-	25
60–69	3	6	4	-	13
Nad 70 let	8	1	1	-	10
Celkem	14	18	81	4	117

10.1.4 Seznam akreditovaných studijních programů a oborů

KKOV	Název programu	Název studijního oboru	Standardní doba studia v rocích		
			Bc.	Mgr.	Ph.D.
7105R	Historické vědy	Historie	3		
7105T	Historické vědy	Historie		5	
7105V	Historické vědy	Hospodářské a sociální dějiny			3
6731R	Sociální politika a sociální práce	Poradenství v sociální práci	3		
6731T	Sociální politika a sociální práce	Sociální práce s poradenským zaměřením		5	
6731T	Sociální politika a sociální práce	Sociální práce s poradenským zaměřením		2	
7310R	Filologie	Angličtina ve sféře podnikání	3		
7310R	Filologie	Němčina ve sféře podnikání	3		
7310R	Filologie	Španělština ve sféře podnikání	3		
7310R	Filologie	Ruština ve sféře podnikání	3		
7310R	Filologie	Český jazyk a literatura	3		
7310T	Filologie	Český jazyk a literatura		2	
7310T	Filologie	Polský jazyk		5	
7310V	Filologie	Polský jazyk			3
7503T	Učitelství pro základní školy	Učitelství historie pro 2. st. ZŠ		4	
7503T	Učitelství pro základní školy	Učitelství anglického jazyka pro 2. st. ZŠ		4	
7503T	Učitelství pro základní školy	Učitelství německého jazyka pro 2. st. ZŠ		4	
7503T	Učitelství pro základní školy	Učitelství polského jazyka pro 2. st. ZŠ		4	
7503T	Učitelství pro základní školy	Učitelství ruského jazyka pro 2. st. ZŠ		4	
7504T	Učitelství pro střední školy	Učitelství českého jazyka a literatury pro SŠ		5	
7504T	Učitelství pro střední školy	Učitelství francouzského jazyka pro SŠ		5	
7504T	Učitelství pro střední školy	Učitelství anglického jazyka pro SŠ		5	
7504T	Učitelství pro střední školy	Učitelství českého jazyka pro SŠ		5	
7504T	Učitelství pro střední školy	Učitelství historie pro SŠ		5	
7504T	Učitelství pro střední školy	Učitelství německého jazyka pro SŠ		5	
7504T	Učitelství pro střední školy	Učitelství polského jazyka pro SŠ		5	
7504T	Učitelství pro střední školy	Učitelství ruského jazyka pro SŠ		5	
7504T	Učitelství pro střední školy	Učitelství španělského jazyka pro SŠ		5	
7504T	Učitelství pro střední školy	Učitelství základů společenských věd pro SŠ		5	
8106V	Teorie a dějiny literatury	Teorie a dějiny české literatury			3
8109R	Ob. teorie a dějiny umění a kultury	Dějiny umění a péče o kulturní dědictví	3		

10.1.5 Celoživotní vzdělávání

PŘEHLED REALIZOVANÝCH AKTIVIT V CELOŽIVOTNÍM VZDĚLÁVÁNÍ VČETNĚ POČTŮ FREKVENTANTŮ
V R. 2002

Název aktivity	Počty frekventantů	
Rozšiřující studium učitelství	Nostrifikace JČ	2
Výchovné poradenství	Výchovné poradenství	30
Doplňující pedagogické studium	Angličtina	29
Doplňující pedagogické studium	Německý jazyk pro neaprobované učitele základních škol	12
Doplňující pedagogické studium	Němčina pro učitele středních škol	22
Univerzita třetího věku	Univerzita třetího věku	194
Specializační studium podle §60	Sociální práce s poradenským zaměřením	24
Odborné kurzy	Čeština pro cizince	19
Odborné kurzy	Čeština pro cizince (pro Úřad práce)	7
Přípravné kurzy	Kurz němčiny k přijímacímu řízení pro Bc.	29
Přípravné kurzy	Kurz němčiny k přijímacímu řízení pro Mgr.	10
Přípravné kurzy	Kurz ruštiny – příprava k přijímacímu řízení	18
Celkem		396

10.1.6 Zaměření badatelské činnosti

Základní směry vědecké činnosti na jednotlivých pracovištích

Pracoviště	Základní směr vědecké činnosti
Katedra anglistiky a amerikanistiky	Teorie a praktické dopady idiomatičnosti Pragmalingvistika Moderní anglický jazyk Translatologie Metodika výuky angličtiny Americká holocaustová literatura
Katedra českého jazyka	Onomastický výzkum Stylistika textů Tematologie Výzkum sociolektů, církevního slangu, vojenského slangu Vývoj spojovacích prostředků v českém jazyce Výzkum jazyka a stylu reklamy a české žurnalistiky Výzkum persvazivní funkce jazyka Výzkum mluveného jazyka Výzkum v oblasti slezských nářečí Výzkum dvojjazyčnosti a diglosie Práce na přípravě encyklopedie Slezska a severní Moravy v rámci výzkumného záměru

Pracoviště	Základní směr vědecké činnosti
Katedra české literatury, literární vědy a dějin umění	Dějiny české literatury 19. a 20. století Starší česká literatura Česká literatura a její souvislosti s vývojovými tendencemi literatury světové Problematika literatury pro mládež Regionální aspekty literární tvorby Literárněvědné metody, jejich aplikace na liter. dílo, literární semiotika Dějiny moderního umění a jeho regionální aspekty Sociologické problémy moderní literatury
Katedra filozofie	Sociologie regionálních sdělovacích prostředků Nová náboženská hnutí Politická filozofie v kontextu postmoderny Současná interpretace Sokratovy filozofie Feministická filozofie
Katedra germanistiky	Srovnávací jazykověda Narativní text ve výuce cizích jazyků Analýza lékařských a úředních textů z období rané a nové němčiny Švýcarská současná literatura Slezská sudetoněmecká literatura let 1918-1938
Katedra historie	Biografický slovník Slezska a severní Moravy Hospodářské, sociální a politické důsledky industrializačního procesu v 19. a 20. století Populační vývoj Moravy a Slezska v předstatistickém a statistickém období Úloha výuky historie při vytváření obrazu sousedních národů Výzkum vývoje romského obyvatelstva na Ostravsku po r.1945 Židovské obyvatelstvo Moravy v 18., 19. a ve 20. století Výzkum „nové šlechty“ na Moravě a ve Slezsku v 19. století Studium geneze a vývoje občanské společnosti v českých zemích do roku 1918 Východní Slované a Češi v 19. a 20. století Středověké formulářové sbírky a jejich komparace

Pracoviště	Základní směr vědecké činnosti
Katedra psychologie a sociální práce	Využití psychologie a dalších sociálních věd ke zkvalitnění sociálních služeb v ostravském regionu Psychická zátěž v pomáhajících profesích Profesní kompetence v pomáhajících profesích Specifické poruchy učení a chování Analýza potřeb populačních skupin ohrožených sociálním vyloučením
Katedra psychologie výchovy a vzdělávání	Nové možnosti vzdělávání učitelů, vychovatelů a žáků pro učící se společnost 21. stol Zátěžové aspekty učitelské profese Oběti trestných činů domácího násilí Psychologie zdraví a podpora zdraví učitelů a soc. pracovníků Zátěžové aspekty učitelské profese a syndrom vyhoření Psychologická příprava učitelů Rozvoj služeb pro oběti trestných činů
Katedra romanistiky	Románská a srovnávací jazykověda Současný francouzský jazyk Francouzština pro hospodářskou sféru a cestovní ruch Francouzská literatura Současný španělský jazyk Španělština pro hospodářskou sféru a cestovní ruch Překladatelství a tlumočnictví Literatura Španělska a Lat. Ameriky
Katedra slavistiky Oddělení polonistiky	Jazyková konfrontace polštiny a češtiny Dějiny polského jazyka na Těšínsku Problémy výuky žáků v dvojjazyčném prostředí polsko-českém Problematika překladů vlastních jmen a názvů v polštině Výzkum národnostní politiky
Katedra slavistiky Oddělení rusistiky	Cizojazyčná řečová komunikace ve sféře podnikání (česko-anglicko-německo-ruský projekt) Recepce uměleckého textu v originále a překladu a literárněvědná metodologie Umění interpretace (Filologická hermeneutika) Západ a Východ – tradice a současnost literatur
Katedra slavistiky Ústav polského etnika	Multidisciplinární výzkum polské menšiny v České republice (zejména v oborech sociologie, jazykověda, historie, folkloristika a demografie) a obecné zákonitosti etnických procesů v národnostně smíšených oblastech, frazeologický slovník česko-polský a polsko-český (grant GAČR)

10.1.7 Publikační činnost

Katedra	Stati		Mono- grafie	Skripta a učebnice		Recenze	Články	Redakce	Překlady edice	Biogram	Scénáře
	Domácí	zahr.		autor	spoluaut						
CAA		1	1	3	3	2	5				
KCJ	5			2	2	2	9				2
KCL	21	5	4		4	13	2	3		227	13
KFI	8		2	1		2	5	1			
KGE			3	1			7		1		
KHI	24	5	3					3		33	
KPS	35	5		7		7		1			
KPV						2	14				
KRO			1	1		1	24	4			
KSL	20	14	2	1		2	17	2	4		3
Celkem	113	30	15	14	9	32	80	14	10	260	18

10.1.8 Ediční činnost

Spisy

- 80-7042-537-7 MRHAČOVÁ, E. : Názvy zvířat v české frazeologii a idiomatice, dotisk, spis OU č. 125/1999, 162 str., 100 ks, tisk Repronis, Cena : 160 Kč
- 80-7042-601-2 STUPEK, I. : Deutsche Literatur der Zwischenkriegszeit vom Oberschlesischen Nordmähren, spis OU č. 144/2002, 238 str., 250 ks, tisk Thilia, Cena : 220 Kč
- 80-7042-621-7 KYSELÁ, M. : Judische Volkstimme 1919 – 1934, spis OU č. 142/2002, 168 str., 200 ks, tisk Repronis, Cena : 100 Kč

Sborníky

- 80-7042-598-9 Lingua et communicatio in sphaera mercaturae 2001, sborník z konference, 192 str., 100 ks, tisk Repronis, Cena : 80 Kč
- 80-7042-600-4 Psychologie – filozofie – sociologie 7, sborník OU č. 206/2002, 212 str., 100 ks, tisk Repronis, Cena : 100 Kč
- 80-7042-602-0 Příspěvky k bádání v oboru rusistika, sborník z mezin. konference, 100 ks, 118 str., tisk Repronis, Cena : neprodejné
- 80-7042-606-3 Královská poddanská města od své geneze k protoindustrializaci a industrializaci, sborník z mezinárodní odborné konference, 364 str., 200 ks, tisk Dílna užité grafiky Nový Jičín, Cena: 200 Kč
- 80-7042-609-8 Studia slavica V, sborník OU č. 201/2002, 384 str., 250 ks, tisk Repronis, Cena: 100 Kč
- 80-7042-610-1 Studia slavica VI (k 75. nar. J. Damborského), sborník OU č. 202/2002, 308 str., 250 ks, tisk Repronis, Cena: 100 Kč
- 80-7042-611-X Studia romanistica 2, sborník OU č. 203/2002, 130 str., 100 ks, tisk Repronis, Cena: 100 Kč

-
- 80-7042-614-4 Philosophica/Psychologica/Sociologica 8, sborník OU č. 207/2002, 234 str., 100 ks, tisk Repronis, Cena: 120 Kč
- 80-7042-615-2 Psychologické poradenství v sociální práci, 200 str., 200 ks, tisk Repronis, Cena: 150 Kč
- 80-7042-618-7 Historica 9, sborník OU č. 204/2002, 172 str., 150 ks, tisk Repronis, Cena : 80 Kč

Skripta

- 80-7042-599-7 LEPILOVÁ, K.: Inovace pregraduální a postgraduální přípravy, 94 str., 100 ks, tisk Repronis, Cena : neprodejné
- 80-7042-604-7 URBANOVÁ, E.- ROSOVÁ, M.: Žánry, osobnosti, díla, 3.vydání, 236 str., 600 ks, tisk Repronis, Cena : 140 Kč
- 80-7042-605-5 ZAJÍCOVÁ, P. : Didaktik der Fremdsprache Deutsch, 176 str., 200 ks, tisk Ediční středisko OU, Cena : 120 Kč
- 80-7042-619-5 LEPILOVÁ, K. : Dynamika řečové a literární komunikace, II. díl, 78 str., 100 ks, tisk Repronis, Cena : neprodejné

Studijní program

- 80-7042-607-1 Informace o studiu v akademickém roce 2002/2003, 208 str., 800 ks, tisk Repronis
Cena : 50 Kč

Encyklopedie, slovníky

- 80-7042-612-8 MYŠKA, M.: Historická encyklopedie podnikatelů Čech, Moravy a Slezska do roku 1945, 800 ks, výstup z grantu GAČR 409/00/1378, Cena : neprodejné
- 80-7042-561-X Encyklopedie Slezska I. díl, 164 str., 600 ks, tisk LP print spol. s r.o.
Cena : 115 Kč
- 80-7042-613-6 Encyklopedie Slezska II. díl, 164 str., 600 ks, tisk LP print spol. s r.o.
Cena : 165 Kč
- 80-7042-620-9 Biografický slovník Slezska a sev. Moravy 3.(15.), 134 str., 350 ks, tisk Repronis
Cena : 100 Kč

FACULTY OF ARTS / Resumé

Doc. PhDr. Zdeňka Kalnická, CSc.
Dean

Doc. PhDr. Tomáš Krejčík, CSc.
PaedDr. Iva Málková, Dr.
Mgr. Martin Pobořil
Vice-Deans

PhDr. Oldřich Kramoliš, CSc.
Chairman, Academic Senate

PaedDr. Jaroslav Kozelský
Faculty Secretary

2002 saw the Faculty of Arts continue in its long-term plan of activity.

During 2002 the management of the Faculty devoted particular attention to the overall evaluation of the credit system and to improvements in the quality of the system. The accreditation process gave rise to a number of important observations enabling the quality of individual departments to be further increased.

In 2002 a total of 11 degrees were prepared for accreditation as part of development and transformation programmes. 8 of these degrees were submitted to the accreditation committee: Bachelor degrees in Practical Philosophy, Humanities, History of Architecture and Art, Preservation of Historical Sites and Industrial Heritage, and Czech and Czechoslovak History; and Master's extension degrees in Cultural History, History of Architecture and Art, Preservation of Historical Sites and Industrial Heritage, Modern Economic and Social History, and Social Work (Prevention and Integration into Society).

The Faculty also prepared to extend accreditation for four Bachelor degrees: English, German, Russian and Spanish for Business. Three of these business-oriented degrees – English, German and Russian – were re-accredited. The accreditation of Spanish for Business and the distance study versions of all four degrees was restricted. The accreditation of the distance study version of the Bachelor degree in Czech Language and Literature was extended but restricted.

2 degrees forming part of the degree programme for future secondary school teachers were re-accredited: Czech Language for Secondary School Teachers and French Language for Secondary School Teachers (accreditation restricted).

2002 saw the successful development of 3 doctoral study subjects (Economic and Social History, History of Czech Literature, and Polish Language), which over the course of the year involved 50 students (17 from the Faculty and 33 external students). A total of 23 members of the Faculty are currently engaged in doctoral studies at other universities.

The Faculty also used its right to confer Associate Professorships and full Professorships in three subjects, with the inauguration of one Professor and three Associate Professors. Two Faculty members also met the requirements for professorships abroad.

The Faculty of Arts, in conjunction with the University's other faculties, published an English-language information booklet for foreign students with a list of the courses taught by the University in English. The aim of this step was to increase student mobility within the European Union's Socrates-Erasmus programme.

Teaching at the Faculty in 2002 (and also for students of other faculties who are provided by the Faculty of Arts with the subjects known as the 'common basis', practical foreign languages and other compulsory-optional and fully optional subjects) was carried out by 117 teachers (a year-round average of 104.09) employed by the Faculty including 6 foreign language native speakers. Of these teachers, 14 were professors, 18 associate professors, 37 Ph.D.s and 48 lecturers, in addition to 52 externally contracted teachers. The high average age of the professors and associate professors remains a problem. The Faculty also employed 17 administrative and maintenance staff.

Of the 2,950 applicants to study at the Faculty, 444 were accepted into the 1st year for the academic year 2002-2003. A total of 1,357 students were enrolled at the Faculty in 6 Bachelor degree programmes, 2 Master's degree programmes for future teachers, 3 non-teaching Master's programmes, 2 Master's extension programmes and 3 doctoral degree programmes. Last year also saw the continuation of the two-year cycle of the University of the Third Age under the heading of Social Sciences and Culture at the Beginning of the Millennium, taught to 196 students. A psycho-diagnostic laboratory was also set up, together with a multi-purpose teaching room for historical and linguistic subjects.

Particular emphasis was placed on encouraging independent research work by students and on improving the qualifications of the Faculty's teaching staff. 444 students attended the student conferences which have become a regular part of Faculty life. Students of two degree subjects won places at national student conferences.

Over the course of the year the Faculty was involved in 8 grant projects funded by the National Grant Agency (of which 2 were post-doctoral projects), 4 projects funded by the Higher Education Development Fund and 6 funded by the Ministry of Education's development programmes. 14 applications for National Grant Agency grants, 16 for Development Fund grants and 2 for Ministry grants were made. Work on two long-term Faculty research plans continued through the year: Use of psychology and other social sciences in improving the quality of social services in the Ostrava region (coordinator: doc. PhDr. Karel Paulík, CSc.) and Foreign-language communication (coordinator: doc. PhDr. Květuše Lepilová, CSc.). Faculty staff worked on the University research project Silesia and North Moravia as a specific Central European region (coordinator: prof. PhDr. Jiří Svoboda, DrSc.). The amount of grants worked on by Faculty staff during 2002 increased considerably, which is a positive trend.

The Faculty's publication activities focused on original studies, conference volumes, study materials and bibliographies. Due to a lack of finances only 22 works were published by the Faculty. The Faculty's teachers published a total of 15 monographs in the Czech Republic and abroad, 113 articles in journals and conference volumes in the Czech Republic, and 30 abroad.

Over the course of 2002 the Faculty's staff took part in 97 journeys abroad, and 17 teachers participated in conferences, symposiums and seminars abroad. 11 visiting professors from abroad lectured at the Faculty and a further 3 came to the Faculty as part of the Socrates-Erasmus programme. Within this programme 30 of the Faculty's students travelled abroad, a further 14 took part in study visits funded by government grants at foreign universities, and 4 students travelled as part of direct inter-university and inter-faculty cooperation agreements. Among the Faculty's foreign students are 2 doctoral candidates.

As well as cooperation with foreign universities within the framework of university contracts, the Faculty also worked within agreements with six other universities in Poland, Russia, Ukraine and Slovakia.

 DEGREE SUBJECTS

Bachelor Degrees

- History of Art and Care of Heritage Sites
- English for Business
- German for Business
- Russian for Business
- Spanish for Business
- Counselling in Social Work
- Czech Language and Literature
- History

Master's Degrees

- English, German, History, Polish and Russian - for Primary School (2nd Level) Teachers
- English, Czech, History, French, German, Polish, Spanish, Basics of Social Sciences, Czech Language and Literature (continuation of Czech with Journalism or Literary-Critical Specialisation), Russian – for Secondary School Teachers
- History
- Polish
- Social Work with Emphasis on Counselling (five-year degree or two-year extension)
- Czech Language and Literature (Master's extension degree)

Doctoral Degrees

- Economic and Social History
- Polish Language
- History of Czech Literature

DEPARTMENTS AND INSTITUTES AT THE FACULTY

Department of English and American Studies with Applied Linguistics Section

Department of Czech Language

Department of Czech Literature, Literary Theory and Art History

Department of Philosophy

Department of German Studies with Applied Linguistics Section

Department of History

Department of Psychology and Social Work

Department of Pedagogical Psychology

Department of Romance Languages – French Section

– Spanish Section

Department of Slavic Studies – Polish Section

– Russian Section

Pedagogická fakulta

Pedagogical Faculty

Doc. PhDr. Zbyněk Janáček
děkan

PaedDr. Petr Franiok, Ph.D.

PhDr. Diana Svobodová, Ph.D.

PhDr. Eva Höflerová, Ph.D. (do 11. 11. 2002)
proděkani

PhDr. Ondřej Vorel
předseda Akademického senátu

Ing. Jana Poloková
tajemnice

Adresa: Dvořákova 7, 701 03 Ostrava 1
tel.: 596 160 151, fax: 596 120 705

10.2. PEDAGOGICKÁ FAKULTA

10.2.1 Vedení fakulty (viz. předchozí strana)

10.2.2 Seznam kateder a pracovišť

Katedra pedagogiky
 Katedra speciální pedagogiky
 Katedra pedagogiky primárního a alternativního vzdělávání
 Katedra českého jazyka a literatury s didaktikou
 Katedra matematiky s didaktikou
 Katedra občanské výchovy
 Katedra křesťanské výchovy
 Katedra hudební výchovy
 Katedra výtvarné výchovy
 Katedra výtvarné tvorby
 Katedra tělesné výchovy
 Katedra technické a pracovní výchovy
 Katedra informačních a komunikačních technologií
 Centrum dalšího vzdělávání
 Kabinet pedagogické praxe
 Mezinárodní ústav humanitních studií

10.2.3 Kvalifikační a věkové složení pedagogického sboru

Počet ve fyzických osobách ke dni 31. 12. 2002

Kategorie / věk	Profesoři	Docenti	Odb. as.	Asistenti	Lektoři	Věd. prac.
Do 29	-	-	14	4	-	-
30–39	-	-	17	-	-	-
40–49	-	4	25	-	-	1
50–59	-	10	21	-	-	-
60–69	3	12	4	-	-	-
Nad 70	2	-	-	-	-	-
OU celkem	5	26	81	4	-	1

10.2.4 Seznam akreditovaných studijních programů a oborů

Kód KKO V	Studijní program	Studijní obor	PS	KS
77501 R	Pedagogika	Sociální pedagogika – prevence a resocializace		KS
7506 R	Speciální pedagogika	Speciální pedagogika pro učit. MŠ a vých. prac.		KS
7507 R	Specializace v pedagogice	Učitelství pro mateřské školy	PS	
		Učitelství odborných předmětů		KS
		Informační technologie ve vzdělávání		KS
7503 T	Učitelství pro zákl. školy	Učitelství pro 1. stupeň ZŠ	PS	KS
		Učitelství českého jazyka pro 2. stupeň ZŠ	PS	
		Učitelství matematiky pro 2. stupeň ZŠ	PS	
		Učitelství hudební výchovy pro 2. stupeň ZŠ	PS	
		Učitelství výtvarné výchovy pro 2. stupeň ZŠ	PS	
		Učitelství občanské výchovy pro 2. stupeň ZŠ	PS	
		Učitelství technické výchovy pro 2. stupeň ZŠ	PS	
		Učitelství tělesné výchovy pro 2. stupeň ZŠ	PS	
		Učitelství křesťanské výchovy pro 2. stupeň ZŠ	PS	
7504 T	Učitelství pro střední školy	Učit. hudební vých. a sbormistrovství pro SŠ	PS	
		Učit. výtvarné vých. a výtvarné tvorby pro SŠ	PS	
		Učitelství odborných předmětů		KS
7505 T	Vychovatelství	Vychovatelství s volnočasovým a resocializačním zaměřením	PS	
7507 V	Specializace v pedagogice	Hudební teorie a pedagogika	PS	KS
	Celkem: 7	Celkem: 19	14	7

10.2.5 Celoživotní vzdělávání

Přehled programů celoživotního vzdělávání:

Doplňující pedagogické studium pro učitele odborných předmětů

Doplňující pedagogické studium pro mistry odborného výcviku

Doplňující pedagogické studium pro vychovatele

Školský management

Výchovné poradenství

Speciální pedagogika pro mistry a vychovatele

Kultura řeči a umění komunikace

Jazykové vzdělávání pro učitele 1. st. ZŠ – anglický jazyk

Sociální pedagogika – prevence a resocializace (§ 60)

Speciální pedagogika pro učit. MŠ a vých. pracovníky (§ 60)

Speciální pedagogika – rozšiřující

Jazykové vzděl. pro učitele 2. st. ZŠ – anglický jazyk – rozšiřující

Školní tělesná výchova pro 2. st. ZŠ – rozšiřující

10.2.6 Zaměření badatelské činnosti

Vědecká a umělecká činnost PdF OU odpovídá různorodému zaměření jednotlivých kateder fakulty a jejich personální struktuře.

Pracoviště	Zaměření
Katedra pedagogiky	Problematika profesiografie učitele, další vzdělávání učitelů, evropská dimenze ve výchově, pedagogické sbory, problémy distančního studia, práva dítěte a lidská práva ve výuce na ZŠ, řešení pedagogických situací, celkový rozvoj osobnosti žáka a vztahu učitel – žák, volný čas dětí a mládeže a teorie učebnic.
Katedra speciální pedagogiky	Pedagogická diagnostika včetně diagnostiky a terapie vývojových poruch učení a chování, problémy distančního studia, řešení pedagogických situací, podpora vzdělávání mentálně postižených, význam terapií ve výchově a vzdělání dětí s kombinovaným postižením.
Katedra pedagogiky primárního a alternativního vzdělávání	Vysokoškolské vzdělávání učitelů primárních a mateřských škol a jeho inovace, profesionalizace učitelské přípravy pro primární a preprimární vzdělávání, jazykové vzdělávání učitelů, možnosti dramatické výchovy ve vzdělávání učitelů a vychovatelů, vzdělávání učitelů pro výuku k občanství v Evropě, integrované vyučování v primární škole a axiologická problematika ve výchově.
Katedra českého jazyka a literatury s didaktikou	Proměny české slovní zásoby a její internacionalizace, výzkum jazykových specifik školské komunikace a výukového dialogu, interdisciplinární vazby v literatuře a literární výchově, edukační účinnost ve výuce mateřštiny a moderní formy výuky a trendy a směry nejnovější české literární produkce pro děti a mládež (se zaměřením na literaturu pro nejmenší), problematika čtenářské gramotnosti.
Katedra matematiky s didaktikou	Podpora vyučování matematice kalkulátory a počítači, geometrie incidenčních struktur, obecné vlastnosti řešení diferenciálních rovnic a počítačová simulace a modelování dynamických systémů.
Katedra technické a pracovní výchovy	Teoretické problémy přípravy učitelů technické a pracovní výchovy, environmentální aspekty techniky a metodika jejich integrace do výuky na základních školách a odborných učilištích. Hra a hračka v přípravě učitelů, integrace technické a environmentální výchovy na 1. stupni základní školy. Problematika poradenské činnosti v oblasti volby povolání. Strojírenská technologie se zaměřením na objemové tváření ocelí. Management v oblasti knihovnictví.
Katedra informačních a komunikačních technologií	Využití multimediální techniky v přípravě učitelů, integrace moderních technologií do výuky a teoretické aspekty a východiska e-learningu.
Katedra tělesné výchovy	Diagnostika sportovní motoriky a motorické výkonnosti se zaměřením na mládež, diagnostika zdravotního oslabení a svalových dysbalancí a využití tělocvičných aktivit ve školní tělesné výchově, pohybové aktivity v životním stylu populace.

Pracoviště	Zaměření
Katedra občanské výchovy	Vzdělávání učitelů občanské výchovy na ZŠ, výzkumy v oblasti sociologie, politologie, ochrany životního prostředí, regionálních dějin a člověka v multikulturní společnosti.
Katedra křesťanské výchovy	Oblast „Představ dětí o Bohu“ (výzkum religiozních představ dětí na vybraných ZŠ), duchovního a morálního vývoje dítěte a křesťanské sociální práce.
Katedry výtvarné výchovy	Výtvarná umělecká tvorba, výstavní, publikační a vědeckovýzkumná činnost (kvalita pregraduálního studia posluchačů, problematika socializace umění). Organizace kurzů, symposií a workshopů pro posluchače a učitele z praxe.
Katedry výtvarné tvorby	Výtvarná umělecká činnost v pěti oblastech – volná a užitá grafika, malířství, sochařství, intermediální a animovaná tvorba. Pravidelné pořádání workshopů serigrafie a akce pro studenty, umělce i širokou veřejnost (ankety o moderním výtvarném umění v dnešní společnosti, performance).
Katedra hudební výchovy	Otázky hudební pedagogiky a didaktiky, regionální dějiny hudby a hudební výchovy, umělecká a pedagogická interpretace hudebního díla a využití počítačů v oblasti hudby (ve výuce hudební výchovy, při komponování, aranžování apod.).
Kabinet pedagogických praxí	Hodnocení studentů na souvislých praxích a studentské hodnocení jako evaluační prostředek k zjištění úrovně teoretické přípravy. Vyhodnocování výsledků získaných z podkladů jednotlivých typů praxí ve spolupráci s didaktiky pro potřeby plánování náplně práce v seminářích didaktiky, doplnění náplně praxí vzhledem k další spolupráci s učiteli na školách
Centrum dalšího vzdělávání	Pojetí, obsah a organizace rozšiřujícího studia tělesné a rodinné výchovy a jazykového vzdělávání, inovace doplňujícího pedagogického studia vychovatelství ve vztahu k volitelné metodice zájmové činnosti, modernizace specializačního studia školského managementu a výchovného poradenství a posilování distančních prvků v doplňujícím pedagogickém studiu.
Mezinárodní ústav humanitních studií	Mezinárodní výzkumná činnost v oblasti pedagogických disciplín (speciální a sociální pedagogiky), etnologie, multikulturality a regionální problematiky Slezska.

10.2.7 Publikační činnost

Publikační činnost pedagogů PdF OU v roce 2002 dle kateder

	Zahraníční odborná periodika	Česká odb. periodika	Monografie	Stať v monog.	Sborník zahrani. konf.	Sborník tuzem. konf.	Sborník instituce	Celkem
Katedra pedagogiky	1	4	0	0	5	9	0	19
Katedra speciální pedagogiky	0	1	0	0	0	3	1	5
Katedra pedagogiky prim. a alt. vzdělávání	2	8	0	0	7	9	7	33
Katedra českého jazyka a literatury s didaktikou	4	6	0	0	3	7	4	24
Katedra matematiky s didaktikou	0	0	0	0	2	6	0	8
Katedra technické a pracovní výchovy	1	3	0	0	3	3	0	10
Katedra inf. a kom. technologií	1	1	2	0	3	5	0	12
Katedra tělesné výchovy	1	4	1	1	1	11	0	19
Katedra občanské výchovy	5	7	0	0	4	8	1	25
Katedra křesťanské výchovy	3	4	0	0	4	5	0	16
Katedra výtvarné výchovy	0	0	1	0	0	0	2	3
Katedra hudební výchovy	1	5	1	0	3	8	18	36
Kabinet pedagogických praxí	0	1	0	0	0	4	0	5
Centrum dalšího vzdělávání	0	0	0	0	0	3	0	3
Fakulta celkem	19	44	5	1	35	81	33	218

10.2.8 Ediční činnost

Sborníky:

- 10 Katedra výtvarné tvorby
- Sborník z mezinárodního semináře pedagogické kinantropologie
- Čeští hudební klasikové na poč. 21. st.
- Diagnostika motoriky mládeže
- Umění – ARS, U-4
- Sborník k životnímu jubileu (V. Krejčí)

-
- Hudební festival jako fenomén hudební kultury
 - Postavení hudby v rámci současných kult. aktivit
 - Profesionalizace vzdělávání učitelů a vychovatelů
 - Člověk-dějiny-hodnoty
 - Slovo a obraz v komunikaci s dětmi

Skripta a učební texty

- Paulík, K.: Obecná psychologie
- Hrubeš, J.: Stručný přehled významných filozofů a filozofických pojmů
- Malach, J.: Obecná pedagogika
- Mišíková, J., Zapletal, B.: Přehled vybrané sociol. problematiky
- Lasotová, D.: Komentář k setkání s tvorbou (+CD)
- Lasotová, D.: Poetika výtvarna K. Adamuse
- Paulík, K.: Vývojová psychologie
- Novotná, V., Pisklák, B.: Matematika ve stud. učít. 1. st. ZŠ
- Hrubeš, J.: Dějiny filozofie v datech
- Gejgušová, I., Novák, R.: Adaptace liter. díla a její využití
- Kuldánová, P., Svobodová, J.: Jazyková kultura dnešní řeči
- Gejgušová, I.: Osobnosti a díla svět. liter. pro děti a mládež
- Rosová, M.: Úvod do studia liter. pro děti a mládež
- Telnarová, Z.: Databázové a informační systémy
- Kostolányová, K.: Algoritmizace a řešení problémů
- Šigutová, M.: Výuka angličtiny u dětí s dyslexií
- Forišková, D.: Bankovníctví
- Šimíčková, M.: Ekologická politika
- Čada, R.: Strojírenská technologie 1
- Malach, J.: Obecná didaktika pro UOP
- Malach, J.: Kapitoly z andragogiky
- Franiok, P., Kysučan, J.: Psychopedie
- Osadník, J.: Základy práva
- Prokešová, M.: Teze k pedagogice volného času
- Prokešová, M.: Teze k filosofii výchovy
- Štefan, R.: Zvuk a počítače (+CD)
- Štefan, R.: Autorské systémy
- Štefan, R.: Programování (+CD)
- Malach, J.: Školní pedagogika
- Lasevičová, J.: Didaktika HV (dotisk)

Ostatní:

- Informace o studiu PdF OU
- Institucionální standard ke SZZ učitelství 1. st. ZŠ
- Kesselová, Palenčárová, Svobodová: Jazyk a jazyková komunikace nově
- Kapounová, J.: Formální úprava DP (dotisk)

PEDAGOGICAL FACULTY / Resumé

Doc. PhDr. Zbyněk Janáček
Dean

PaedDr. Petr Franiok, Ph.D.
PhDr. Diana Svobodová, Ph.D.
PhDr. Eva Höflerová, Ph.D. (till 11. 11. 2002)
Vice-Deans

PhDr. Ondřej Vorel
Chairman, Academic Senate

Ing. Jana Poloková
Faculty Secretary

DEPARTMENTS AND INSTITUTES OF THE FACULTY

- Department of Pedagogy
- Department of Special Pedagogy
- Department of Pedagogy for Primary and Alternative Education
- Department of Czech Language and Literature with Didactics
- Department of Mathematics with Didactics
- Department of Civic Education
- Department of Christian Education
- Department of Music Education
- Department of Visual Arts Education
- Department of Fine Arts
- Department of Physical Education
- Department of Technical and Vocational Education
- Department of Information and Communication Technologies
- Centre for Further Education
- Department of Pedagogical Practice
- International Institute of Humanities

The Pedagogical Faculty of the University of Ostrava concentrates on the training of teachers for the 1st degree of primary schools and nursery schools, training of teachers of general subjects for the 2nd degree of primary schools and secondary schools, study of Education, Bachelor degrees in Special and Social Pedagogy, and other types of studies. The Faculty has the accreditation to offer doctoral degrees in Musical Theory and Pedagogy, together with the Associate Professor and Professor proceedings. Courses of lifelong education in supplementary pedagogical studies of Special Subjects Teaching and Special Education, as well as extension courses in Special Pedagogy, Social Pedagogy, Physical Education, Family Education, English Language, Music Education, Communication Skills etc. are offered to teachers and general public and made use of. From the point of view of numbers of students of

.....
 the attendance, combined, doctoral, extension and supplementary forms of studies the Faculty is the largest within the University of Ostrava.

Alongside teaching activities, the work of staff and students also included professional, scientific and artistic work. In 2002 the teachers participated in 11 FRVŠ grants (2 of which were elaborated together with students), 13 MŠMT development projects (3 projects extended from 2001). The finance sources allocated to these projects were, among others, used for equipment and development of some of the Faculty Departments and Institutes. The Faculty staff was also involved in 4 projects of the Ostrava University internal grants, 4 Ostrava City Council grants and one grant of Jan Hus Educational Fund and Czech Musical Fund.

The research objective project „New Possibilities of the Education of Teachers, Educators and Pupils for the Learning Society of the 21st Century“ (project no. MSM 174500001) continued in 2002, too. Most of the Faculty's research potential was focused in it with the involvement of a total of 32 staff joined in work teams from 6 Departments.

Results of the staff research work were presented mainly in the publication activities that had character of monographic publications (3 monographs and 3 parts of monographs), articles in Czech and foreign professional journals and conference volumes, i.e. generally the publication activities focused mainly on texts of short character. Besides them the staff concentrated on elaboration of distance learning texts, textbooks and other texts for university students and held a range of didactic events for students and the teaching public according to specialisation of the Departments.

Artistic activities, exclusive in frames of the University of Ostrava, were focused on at three Departments: Department of Music Education whose staff and students gave many concerts in the Czech Republic and abroad in 2002 and presented also other types of artistic activities (CD, composition, radio programmes). Students of this Department were also successful at choir festivals in Spain. Visual Arts were focused on at the Department of Visual Arts Education oriented alongside teaching on exhibitions of staff and students' works in the Czech Republic and abroad, organisation of courses, symposiums and workshops. This Department is also in charge of activities of the Student Gallery where 12 exhibitions were held in 2002. Fine Arts were concentrated on at the Department of Fine Arts specialised at 5 areas of artistic activities – Graphics, Painting, Sculpting, Intermedial and Animated Creation. The Department (transformed into Institute for Artistic Studies of the University of Ostrava – Fine Arts) organises Serigraphy Workshops and many activities for general public (opinion pools dealing with contemporary modern art, performances etc.) that enable communication not only with the public but also with artistic circles.

International co-operation, mainly in frames of EU Programmes, was of a great importance in 2002. The staff was involved in 2 CDI Socrates-Erasmus projects focused on modernisation and creation of course curricula – Starting Competencies Needed to Become an Inclusive Teacher and Spiel und Spielzeug in der Lehrerbildung, and a Socrates-Erasmus project PTAE. In frames of the Socrates-Grundtvig Programme the Faculty has become a co-ordinator of the project Trainers for European Citizens focused on adult education of teachers working with refugees and immigrants and a partner of the project I am L3 focused on methodology of adult education with usage of distance learning. In frames of Leonardo da Vinci Programme the Faculty co-ordinated the project e-Chance for Women focused on international projects, creation and realisation of common study programmes, and reciprocal lecture and study visits of staff and students.

mobilities were also realised mainly within the framework of the Socrates-Erasmus Programme in which 8 bilateral agreements were concluded. In 2002 a total of 22 Faculty students studied abroad and 14 teachers gave lectures at partner institutions, and also 2 Belgian students studied in Ostrava. The pedagogical staff also continued in the research and development project CICE (Children's Identity and Citizenship in Europe) in co-operation with the University of North London. Highly important international relations were enlarged mainly in co-operation with Slovak and Polish universities. International Institute of Humanities, a common establishment with the Silesian University in Katowice, started its work focused on international projects, creation and realisation of common study programmes, and reciprocal lecture and study visits of staff and students.

Přírodovědecká fakulta

Faculty of Science

Doc. RNDr. Petr Šindler, CSc.
děkan

Doc. PaedDr. Dana Kričfaluši, CSc.
Doc. RNDr. Vladimír Špunda, CSc.
proděkani

Mgr. Jan Hradecký
předseda Akademického senátu

Ing. Iveta Nevludová
tajemnice

Adresa: 30. dubna 22, 701 03 Ostrava
tel.: 596 160 211, fax: 596 120 478

10.3. PŘÍRODOVĚDECKÁ FAKULTA

10.3.1 Vedení fakulty (viz. předchozí strana)

10.3.2 Seznam kateder a pracovišť

Katedra biologie a ekologie

Katedra fyzické geografie a geoekologie

Katedra fyziky

Katedra chemie

Katedra informatiky a počítačů

Katedra matematiky

Katedra sociální geografie a regionálního rozvoje

Oddělení cizích jazyků

Centrum celoživotního vzdělávání občanů

10.3.3 Kvalifikační a věkové složení pedagogického sboru (počet ve fyzických osobách ke dni 31. 12. 2002)

	Prof.	Doc.	Odb.as.	Asistenti	Lektoři	Vědečtí prac.
Do 29	-	-	12,0	2,0	-	4,0
30–39	-	2,0	15,0	-	-	1,0
40–49	1,0	9,0	15,0	-	-	-
50–59	5,0	7,0	9,0	-	-	-
60–69	3,0	5,0	2,0	-	-	-
Nad 70	1,0	-	-	-	-	-
Celkem	10,0	23,0	53,0	2,0	-	5,0

10.3.4 Seznam akreditovaných studijních programů a oborů

Kód studijního programu ¹⁾	Název studijního programu	Název studijního oboru ²⁾	Standardní doba studia v rocích v akademických rocích			
			Forma studia ³⁾			
			B	MN	P	FS
B 1407	Chemie	Chemie	3			P
B 1501	Biologie	Systematická biologie a ekologie	3			P
B 1702	Aplikovaná fyzika	Biofyzika – diagnostika vlivu životního prostředí na živé systémy	3			P
B 1702	Aplikovaná fyzika	Biofyzika	3			P
B 1702	Aplikovaná fyzika	Měření a počítačová prezentace dat	3			P
B 1802	Aplikovaná informatika	Informatika a výpočetní technika – aplikovaná informatika	3			PK
B 1802	Aplikovaná informatika	Aplikovaná informatika	3			K
B 1103	Aplikovaná matematika	Aplikace matematiky v ekonomii	3			P
B 1103	Aplikovaná matematika	Aplikovaná matematika	3			P
B 1301	Geografie	Fyzická geografie a geoekologie	3			P
B 1301	Geografie	Politická a kulturní geografie	3			P

Kód studijního programu ¹⁾	Název studijního programu	Název studijního oboru ²⁾	Standardní doba studia v rocích v akademických rocích			
			Forma studia ³⁾			
			B	MN	P	FS
B 1301	Geografie	Sociální geografie a regionální rozvoj	3			P
B 1601	Ekologie a ochrana prostředí	Ochrana a tvorba krajiny	3			P
B 1801	Informatika	Informatika	3			P
N 1702	Aplikovaná fyzika	Biofyzika		2		P
N 1103	Aplikovaná matematika	Aplikace matematiky v ekonomii		2		P
N 1103	Aplikovaná matematika	Aplikovaná matematika		2		P
N 1301	Geografie	Fyzická geografie a geokologie		2		P
N 1301	Geografie	Politická a kulturní geografie		2		P
N 1301	Geografie	Sociální geografie a regionální rozvoj		2		P
N 1601	Ekologie a ochrana prostředí	Ochrana a tvorba krajiny		2		P
N 1801	Informatika	Informační systémy		2		P
N 1801	Informatika	Matematická informatika		2		P
N 1801	Informatika	Informační systémy		3		P
N 1801	Informatika	Matematická informatika		3		P
M 1103	Aplikovaná matematika	Aplikovaná matematika		5		P
M 1103	Aplikovaná matematika	Aplikace matematiky v ekonomii		5		P
M 1103	Aplikovaná matematika	Učitelství matematiky pro střední školy *)		5		P
M 1301	Geografie	Geografie (ve specializacích Fyzická geografie a geokologie; Sociální geografie a regionální rozvoj)		5		P
M 1301	Geografie	Politická a kulturní geografie		5		P
M 1301	Geografie	Učitelství geografie pro střední školy *)		5		P
M 1601	Ekologie a ochrana prostředí	Ochrana a tvorba krajiny		5		P
M 1801	Informatika	Informatika a výpočetní technika – informační systémy		5		P
M 1801	Informatika	Učitelství informatiky pro střední školy *)		5		P
M 7503	Učitelství pro základní školy	Učitelství výpočetní techniky pro 2. st. ZŠ *)		4		P
M 7503		Učitelství fyziky pro 2. st. ZŠ *)		4		P
M 7503		Učitelství chemie pro 2. st. ZŠ *)		4		P
M 7503		Učitelství biologie pro 2. st. ZŠ *)		4		P
M 7503		Učitelství geografie pro 2. st. ZŠ *)		4		P
M 7504	Učitelství pro střední školy	Učitelství informatiky pro SŠ*)		5		P
M 7504		Učitelství matematiky pro SŠ*)		5		P
M 7504		Učitelství fyziky pro SŠ*)		5		P
M 7504		Učitelství chemie pro SŠ*)		5		P
M 7504		Učitelství biologie pro SŠ*)		5		P
M 7504		Učitelství geografie pro SŠ*)		5		P
P 1103	Aplikovaná matematika	Aplikovaná matematika			3	PK
P 1103	Aplikovaná matematika	Aplikovaná algebra			3	PK
P 1103	Aplikovaná matematika	Fuzzy modelování			3	PK
P 1301	Geografie	Environmentální geografie			3	PK

Poznámka:

*) Ve studijních programech učitelství se volí vždy dva studijní obory.

¹⁾ B – bakalářský studijní program, N – magisterský studijní program navazující na bakalářský studijní program, M – magisterský studijní program, P – doktorský studijní program.

²⁾ Studijní obory označené hvězdičkou lze studovat (zpravidla) jen ve zvoleném studijním programu ve dvojicích.

³⁾ P – prezenční forma studia, D – distanční forma studia, K – kombinovaná forma studia;

10.3.5 Celoživotní vzdělávání

V roce 2002 se Centrum celoživotního vzdělávání občanů na PřF OU podílelo ve spolupráci s katedrami na organizaci aktivit především v následujících oblastech:

- realizace rozšiřujícího studia učitelství,
- přípravné kurzy pro zájemce o studium,
- přípravné kurzy pro studenty přijaté do 1. roč.,
- organizace kurzů určených pro širší veřejnost,
- projekty pro veřejnou správu v rámci transformačních programů MŠMT.

Počty účastníků kurzů jsou uvedeny v následující tabulce:

Oblast aktivit	počet účastníků
Rozšiřující studium	83
Přípravné kurzy	164
Kurzy pro širší veřejnost	147
Projekty pro veřejnou správu	14
Celkem	408

V polovině listopadu 2002 bylo na Ostravské univerzitě zahájeno řešení projektu PHARE 2000 Systém celoživotního vzdělávání Moravskoslezska – na řešení se podílejí pracovníci 4 kateder PřF OU. Hlavním cílem projektu je vytvoření systému celoživotního vzdělávání v Moravskoslezském kraji – je podporováno především vzdělávání dospělých lidí v regionu včetně jejich nutných rekvalifikací. Projekt bude ukončen začátkem roku 2004.

10.3.6 Zaměření badatelské činnosti

- Matematické modelování a počítačová simulace systémů a procesů
- Teoretická algebra zaměřená na teorii uspořádaných množin a teorii okruhů s aplikacemi v teorii čísel
- Struktura a chování pevných látek se zaměřením na termodynamiku, transportní jevy, povrchové struktury a sorpční procesy
- Změny geografického prostředí v pohraničních oblastech
- Ekologické a geografické změny struktur průmyslových regionů
- Informační a komunikační technologie ve vzdělávání učitelů přírodních věd
- Biofyzika a ekofyziologie fotosyntézy

10.3.7 Publikační činnost

Katedra	Zahraniční odb. periodika	Česká odb. periodika	Monografie	Stať v monografii	Sborník zahran. konf.	Sborník tuzemské konf.	Celkem
Matematiky	14	3	-	3	4	-	24
Informatiky a počítačů	1	4	-	1	11	13	30
Fyziky	4	4	-	-	7	6	21
Chemie	-	3	-	-	1	6	10
Biologie a ekologie	3	5	1	2	3	9	23
Fyzické geografie a geoekologie	3	5	-	2	-	7	17
Sociální geografie a regionálního rozvoje	4	2	-	1	3	2	12
Celkem	29	26	1	9	29	43	137

10.3.8 Ediční činnost

Učební texty

- ŘEHÁNEK, T.- KŘÍŽ, V.: Cvičení z hydrologie, ISBN 80-7042-823-6
- LUKASOVÁ, A.: Logické základy umělé inteligence, ISBN 80-7042- 826-0
- PÁNEK, T. – BUZEK, L.: Základy pedologie a pedogeografie, ISBN 80-7042-827-9
- MALACHOVÁ, K.: Úlohy ke cvičení z mikrobiologie, ISBN 80-7042-831-7

Monografie

- KRPEŠ, V.: Research on Norway Spruce Growth under Difficult Circumstances of the Beskydy Mts. Climate
- RUMPEL, P.: Teritoriální marketing jako koncept územního rozvoje

Sborníky z konferencí

- Kalorimetrický seminář. ISBN 80-7042-824-4
- Euroregionální přeshraniční spolupráce na česko-polské hranici. ISBN 80-7042-821-X
- Information and Communication Technology in Education. ISBN 80-7042-828-7

Časopis

- Acta Mathematica et Informatica. ISSN 1211-4774; ISBN 80-7042-829-5

FACULTY OF SCIENCE / Resumé

In 2002 the Faculty focused on preparations for the accreditation of new degree programmes and the scheduled re-accreditation of existing degree programmes. This comprehensive evaluation of the Faculty's ability to provide high-quality university teaching brought excellent results, and currently the Faculty can offer 8 fully accredited Bachelor degree programmes covering 13 subjects (including one partly taught as distance learning), 5 Master's 2-year extension degree programmes in 7 subjects, 2 Master's 5-year degree programmes for future teachers (5 subjects training future primary school teachers and 6 for secondary school teachers), and 2 doctoral degree programmes in 4 subjects.

The Faculty also made considerable progress in preparing for the growth of distance learning, and a number of lecturers attended a course in developing this form of education. A full range of study aids and materials are now being created for distance learning courses, which will allow the Faculty to offer an increased number of subjects to the public in the form of distance learning.

In the academic year 2002 – 2003 the Faculty had 271 students (25% studying for Bachelor degrees, 29% for Master's teacher training degrees, 43% for other Master's degrees, and 3% for doctoral qualifications). The percentages of students studying for the individual types of degrees was almost the same as in the previous academic year. As in previous years, the Faculty participated in various lifelong learning projects, especially in teacher training degree extensions, courses for the general public and government workers, and courses for future applicants to the Faculty.

Over the course of 2002 the Faculty participated in 14 research projects registered in the national CEP database, of which 10 projects were funded by the Czech Republic Grant Agency and 3 by the National Academy of Sciences. This category of projects also includes those within the Research Centres programme. The University of Ostrava is a participant in one of these projects, entitled The Mechanism, Eco-Physiology and Biotechnology of Photosynthesis (LN00A141, University coordinator V. Špunda). In addition, the Faculty has worked on 11 projects funded by the National Fund for the Development of Higher Education, 10 projects funded by the Ministry of Education's Development Programmes, and has also made a significant contribution to the University-wide project Planning and Implementation of E-Learning Forms of Teaching (coordinator C. Klimeš). Unfortunately the Faculty was not able to attract any research funding from sources outside the Czech Republic during the last year. International education development funding programmes, however, brought more successful results, with the Faculty participating in 4 such projects (1 Leonardo project, 2 Phare projects and 1 Socrates-Erasmus project). The most important of these projects is Phare MS 067, The System of Lifelong Learning in the Moravia-Silesia Region (coordinator E. Mechlová), which brings together the work of three of the University's faculties (Science, Education and Arts). The project will considerably strengthen the University's role in lifelong learning in the region. In 2002 the Faculty attracted a record amount of funding – over CZK 10 million – mainly due to successful applications for development funding programmes. 2002 also saw the Faculty continue into the 4th year of its individual research strategies: Algebraic Structures in Number Theory (coordinator J. Močkoř), Processes on the Surface of Solids (coordinator D. Dvořák), Geographical and Ecological Changes in the Environment and Structure of Industrial Landscapes (Regions) (coordinator V. Kříž) and Information and Communication Technologies in Teacher Training (Science Teachers) (coordinator E. Mechlová). In addition, the Faculty also participated in the research strategy Modelling of Complex Systems in Fuzzy and Uncertain Environments (coordinator V. Novák, Institute for Fuzzy Modelling, University of Ostrava). These research strategies represent the major research goals of the Faculty and are participated in by over half of the Faculty's lecturers.

One particularly effective way of raising the Faculty's profile is through the organisation of various events and conferences. In 2002 the Faculty organised a total of 14 conferences and seminars, among which the most important were the ICTE International Conference held in Rožnov pod Radhoštěm from 10 – 13 September and attended by 100 participants. Another integral part of the Faculty's teaching activities is the organisation of a range of events for talented students. Two such well-established events are the International Mathematics Competition for the Vojtěch Jarník Prize (which was held in 2002 for the twelfth year running and attracted over 80 students from 7 countries) and the Europe Day competition for geography students (which was held for the 8th year running with the participation of 28 students).

Zdravotně sociální fakulta

Medico-Social Faculty

Doc. MUDr. Jaroslav Horáček, CSc.
děkan

Doc. MUDr. Jitka Dostálová, CSc.

RNDr. Hana Sochorová

PaedDr. Oldřich Chytil, Ph.D.

proděkani

Mgr. Jarmila Kristínková, Ph.D.

předsedkyně Akademického senátu

RNDr. Karel Beneš

tajemník

Adresa: Syllabova 19, 703 00 Ostrava 3,

Tel. fax: 596 781 630

10.4. ZDRAVOTNĚ SOCIÁLNÍ FAKULTA

10.4.1 Vedení fakulty (viz. předchozí strana)

10.4.2 Seznam kateder a pracovišť

Ústav patologické anatomie
 Ústav fyziologie a patofyziologie
 Ústav klinické farmakologie
 Katedra interních oborů
 Katedra chirurgických oborů
 Katedra ošetřovatelství
 Katedra managementu a služeb ve zdravotnictví
 Katedra vyšetřovacích metod a lékařské biologie
 Katedra rehabilitace
 Katedra hygieny a epidemiologie

10.4.3 Kvalifikační a věkové složení pedagogického sboru

••• *Tabulka č. 1: Kvalifikační a věkové složení pedagogického sboru (počet ve fyzických osobách ke dni 31. 12. 2002)*

	Prof.	Doc.	Odb.as.	Asistenti	Lektoři	Vědeční prac.
Do 29			7			
30–39			7			3
40–49	1	1	16			
50–59	2	4	14			1
60–69	2	6	3			
nad 70	1	2				
Celkem	6	13	47			4

10.4.4 Akreditované programy a obory

••• *Tabulka č. 2: Seznam akreditovaných studijních programů a oborů*

KKOV	Název programu	Název studijního oboru	Standardní doba studia v rocích		
			Bc.	Mgr.	Ph.D.
B5341	Ošetřovatelství	Všeobecná sestra	3		
B5341	Ošetřovatelství	Porodní asistentka	3		
B5342	Rehabilitace	Fyzioterapie	3		
B5345	Specializace ve zdravotnictví	Sociálně zdravotní a geriatrická péče	3		
B5345	Specializace ve zdravotnictví	Zdravotnické vyšetřovací metody	3		
B5347	Veřejné zdravotnictví	Ochrana veřejného zdraví	3		
M5345	Specializace ve zdravotnictví	Sociální práce se zdravotnickým profilem			5
B5346	Ekonomika a řízení zdravotnictví	Zdravotnický management-ošetř. péče	3		
P6731	Sociální politika a sociální práce	Sociální práce			3

10.4.5 Celoživotní vzdělávání

Specializační studium

- Zdravotnický management – ošetrovatelská péče

10.4.6 Zaměření badatelské činnosti

Katedra vyšetřovacích metod a lékařské biologie

- klinická farmakologie a metabolismus léčiv
- genetická toxikologie vlivu genotoxických faktorů prostředí na zdraví
- rozvoj diagnostických metod v klinické hematologii
- environmentální epidemiologie a preventivní lékařství
- karcinogenní faktory zevního a pracovního prostředí
- lékařská biofyzika

Ústav patologické anatomie

- Vědeckovýzkumná činnost je zaměřena do oblasti speciální patologie a cytologie, zvláště patologie mammy, pneumopatologie, dermatopatologie, gynekopatologie a patologie štítné žlázy.
- Rozvoj imunochemických metod a metod v rámci molekulární biologie.
- Vědeckovýzkumná činnost čerpá ze zpracovaného materiálu, biopsií, nekropsií a materiálu cytologického. Na této zdravotnické činnosti se podílí školští i zdravotničtí pracovníci.

Ústav fyziologie a patofyziologie

- sledování zdravotního stavu a fyzické zdatnosti populace, zejména mládeže, sledování vlivů životních a pracovních faktorů na zdravotní stav vybraných populačních kolektivů a sledování reakce organismu na tepelnou a chladovou zátěž
- sledování karcinogenních účinků prachů s obsahem křemene u exponovaných průmyslových kolektivů.

Ústav farmakologie

- sledování účinků farmakologických přípravků a optimalizace dávkování léků.
- farmakokinetika a terapeutické monitorování hladin léků, hypertenzí a farmakoepidemiologie.

Katedra hygieny a epidemiologie

- sledování vztahů mezi charakteristikami životního prostředí včetně prostředí pracovního a zdravotním stavem výběrových populačních skupin.
- měřitelnost zdravotního stavu a jeho charakteristika pomocí pozitivních atributů a nikoliv pouze prostřednictvím nemoci. Toto preventivní pojetí zdraví by mělo hledat formy prezentace adekvátní pro edukační proces.
- sledování karcinogenních účinků prachů s obsahem křemene u exponovaných průmyslových kolektivů.

Katedra ošetrovatelství

- Transkulturní/multikulturní diagnostika v ošetrovatelství
- Aplikace mezinárodní standardní terminologie v ošetrovatelství v ČR
- Aplikace mezinárodních klasifikačních systémů v ošetrovatelství v ČR

Katedra rehabilitace

- Vertigo jako průvodný jev vertebrogenních funkčních potíží v oblasti horní krční páteře a postižení vestibulárního aparátu. Možnost jeho fyzioterapeutického ovlivnění.
- Problematika vysokých kompletních míšních lézí. Fyzioterapeutické možnosti ovlivnění těchto závažných stavů. Návaznost sociální problematiky.
- Možnosti ovlivnění motoriky a koordinace cvičením na Posturomedu.
- Výzkum vlivu životního stylu u dětí s vadným držením ve školním věku.
- Dlouhodobé sledování efektu operační a komplexní rehabilitační léčby po replantacích na horní končetině ve spolupráci s replantačním centrem.
- Využití posturografické plošiny v rámci výzkumu posturálních reakcí a posturálních poruch ve spolupráci s katedrou biomechaniky a technické kybernetiky FTK Olomouc.
- Spolupráce katedry rehabilitace na zavedení komplexního kinezioterapeutického a ošetrovatelského programu u pacientů po CMP na iktové jednotce FNŠP a s následnou péčí na neurologické klinice a klinice léčebné rehabilitace.
- Spolupráce katedry rehabilitace ZSF OU s Osteocentrem Zlín a Osteocentrem Ostrava na Hornické poliklinice, kteří se podílí na programu prevence osteoporózy.

Katedra sociální práce

- Teorie sociální práce, komparativní výzkum
- Obecná sociologie, dějiny sociologie, sociologie byrokracie, sociální souvislosti ekologických problémů
- Sociálně psychologická problematika dětí (dětí v ústavních zařízeních a jejich hodnotová orientace, děti z různého sociálního prostředí a jejich hodnotová orientace, hodnota vzdělání u romské populace, sociální zkušenosti dětí a jejich hodnotová orientace)
- Vyhledání sociálních reprezentací specifických jednáni vybrané populace (Romové, dlouhodobě nemocní apod.), klasické výzkumné strategie a výzkumné jednání
- Komunitní práce, problematika menšin
- Bytová politika, politika zaměstnanosti, vývoj sociální politiky v ČR
- Poradenství pro pozůstalé a terapie pozůstalých, fenomén vdovství a vdovectví Gerontologie, péče o staré lidi, psychosociální péče o terminálně nemocné pacienty
- Sociologie rodiny (vztahy v rámci příbuzenstva, zejména vztahy mezi rodinnými generacemi – vzájemná pomoc a podpora)
- Mentální anorexie, mentální bulimie, efekty psychoterapie, psychoterapeutický vztah, satiterapie

Katedra managementu a služeb ve zdravotnictví

- Kvalita života pacientů s chronickou bolestí
- Srovnávání terminologie v oblasti sociální práce v anglickém a českém jazyce
- Funkční stav dětí s JIA.
- Potřeby seniorů v zařízeních sociální a zdravotní péče.
- Zdravotní stav a životní styl adolescentů.

Katedra interních oborů

- endoskopické metody a jejich uplatnění v interním lékařství
- výzkum v oblasti gastroenterologie se zaměřením na patologii pankreatu
- uplatnění tenkojehlové odběrové cytologie v diagnostice nádorových procesů dutiny břišní

Katedra chirurgických oborů

- rozvoj miniinvasivní chirurgie se zaměřením na standardizaci operačních postupů včetně endoskopické trasanální mikrochirurgie a manuálně asistovaných laparoskopických operací
- komplexní program chirurgické péče o pacienty s maligním onemocněním kolorekta, sledování kvality života po kurativním nebo paliativním výkonu
- rozvoj onkogynekologického a perinatologického programu
- zavedení moderních invazních intervenčních angiologických technik
- rozvoj traumatologie v rámci koncepce traumatologických center, efektivní využití multidisciplinárního přístupu k polytraumatům jak v bezprostřední péči, tak při následné rehabilitaci event. resocializaci polytraumatizovaných.

10.4.7 Publikační činnost

••• *Tabulka č. 3: Publikační aktivity pedagogů ZSF v roce 2002 dle kateder*

Katedra	Zahraníční odb. periodika	Česká odb. periodika	Monografie	Stať v monografiích	Sborník zahran. konf.	Sborník tuzemské konf.	Celkem
Katedra rehabilitace	3	2	2		3	2	12
Ústav fyziologie a patofyziol.	1	7		1	1	6	16
Katedra interních oborů	12	10			7	16	45
Katedra vyšetřovacích metod	12	13		1	10	9	45
Ústav farmakologie		3				12	15
Ústav patologické anatomie	1	3					4
Katedra sociální práce	1	4	5		11	5	26
Katedra ošetrovatelství			1		4	10	15
Katedra managementu a sl. ve zdrav.	7	8	1	7	5	18	46
Katedra hygieny a epidemiol.						1	1
Katedra chirurgických oborů	1	14			3	2	20
Celkem	38	64	9	9	44	81	245

10.4.8 Ediční činnost

Skripta:

- PhDr. Darja Jarošová, Ph.D. – Teorie ošetrovatelství, ISBN – 80-7042-339-0
- MUDr. Jaroslav Volf – Metodika hodnocení zdravotních rizik v hygienické službě, ISBN – 80-7042-336-6
- PaedDr. Eva Zacharová – Úvod do studia zdravotnické psychologie, ISBN – 80-7042-333-1

Sborníky :

- Doc. MUDr. Milan Grundmann, CSc. IV. pracovní konference klinické farmakologie, ISBN – 80-7042-337-4
- PhDr. Darja Jarošová, Ph.D., a kol. – Trendy v ošetrovatelství, ISBN – 80-7042-335-8

MEDICO - SOCIAL FACULTY / Resumé

doc. MUDr. Jaroslav Horáček, CSc.
Dean

doc. MUDr. Jitka Dostálová, CSc.
PaedDr. Oldřich Chytil, PhD.
RNDr. Hana Sochorová
Vice-Deans

Mgr. Jarmila Kristínková, PhD.
Chair, Academic Senate

RNDr. Karel Beneš
Faculty Secretary

This, the 9. annual report of the Medical-Social Faculty, presents the results achieved in all areas of the Faculty's activity during 2002.

The main aims of the Faculty during 2002 were:

- to extend the accreditation period of existing degree programmes
- to launch the new degree in Public Health Protection
- to plan the teaching of the new degree in Display Methods and Application of Ionizing Radiation
- to increase research and publication activity
- to extend the Faculty's cooperation with the management of the University Hospital, Ostrava, and with a number of other clinics and medical institutions

The Faculty succeeded in achieving all of these fundamental goals.

In 2002 the degrees in Physiotherapy, Health Care Examination Methods and Social Work in Health Care were successfully accredited. The accreditation of the degree in Social Health Care and Geriatric Care was extended for an extra year and the degree was incorporated into the specialized health care degree system. The accreditation period of the degree in Health Care Management and Nursing Care was restricted. In September of 2002 teaching began for the first year of the degree in Public Health Protection. 2002 also saw the completion of preparations for the new degree in Display Methods and Application of Ionizing Radiation, and the relevant documentation has now been submitted to the committee for accreditation.

As of 31 December 2002 the Medical-Social Faculty employed a total of 91 staff, 44 on full-time contracts and 47 on part-time contracts with varying numbers of contracted hours. The 91-strong staff consists of 66 teachers, 4 research workers, 6 laboratory technicians and 15 administrative and maintenance workers. In addition to its full-time and part-time staff, the Faculty also employed 121 externally contracted teachers. Despite the specialized nature of the health-care subjects taught, the management of the Faculty is currently attempting to reduce the number of externally contracted staff used.

.....
In 2002 a total of 1165 candidates applied to study at the Faculty and 283 were accepted. In the winter semester of the academic year 2002–2003, 688 students attended the Faculty's 6 full-time Bachelor degree programmes, 1 distance-taught programme, one full-time Master's programme and one doctoral programme.

2002 saw work continue on the IZEP research strategy led by Prof. MUDr. Z. Jiráček, CSc. The Faculty also worked on 4 CEP grant projects: for COST B15 (coordinator doc. MUDr. M. Grundmann, CSc.; for the Ministry of Health (coordinator doc. MUDr. J. Horáček, CSc.); and for the National Grant Agency (2 grants; coordinators PhDr. D. Sýkorová and Prof. PhDr. J. Keller, CSc.). A total of 11 development projects were also approved, coordinated by PhDr. D. Jarošová, PhD., MUDr. M. Menzlová, CSc., Ing. MUDr. M. Přádka, PhD., Mgr. J. Kristínková, PhD., PhDr. D. Mastiliáková, PhD. (2 projects), Prof. RNDr. L. Dobiáš, CSc., MUDr. J. Chmelová, PhD., Prof. MUDr. Z. Jiráček, CSc., MUDr. Z. Klimeš and PaedDr. O. Chytil, PhD. MUDr. In addition, T. Šuláková was awarded an internal University grant and PhDr. D. Mastiliáková, PhD. coordinated a grant provided by the Ministry of Health.

The Faculty also continued its publishing activities during 2002, producing 3 study texts and 2 conference volumes.

As part of the Socrates-Erasmus programme, the Faculty signed 18 bilateral mobility agreements with universities in Finland, Spain, Germany, Austria, the United Kingdom, Italy, Portugal, Ireland, the Netherlands and France. Among the participants in these mobility schemes are the Faculty's Departments of Social Work, Management, Rehabilitation and Nursing, and the Institute for Pathological Anatomy. The Faculty sent 15 students abroad within the Erasmus programme and 4 as part of other international programmes. The Faculty's teaching staff completed a total of 29 trips abroad, of which 20 were study-based and 9 were to participate in international conferences. The Faculty also hosted 2 lecturers and 1 student from universities abroad.

The Faculty is also continuing in negotiations connected with its move to the Zábřeh site and the extension of the facilities there. A Faculty working team has been set up to coordinate the move together with the management of the University of Ostrava and the University Hospital in Poruba.

10.5. ÚSTAV PRO REGIONÁLNÍ STUDIA / Prof. PhDr. Jiří Svoboda, DrSc.

10.5.1 Pracovní obsazení Ústavu v roce 2002

V Ústavu pracovali tři profesoři, z toho prof. PhDr. Jiří Svoboda, DrSc., jako ředitel se 100% úvazkem; prof. PhDr. S. Urbanová, CSc., jako zástupce ředitele s 50% úvazkem; v srpnu 2002 se stal členem Ústavu prof. PhDr. Milan Myška, DrSc., jako věd. pracovník na 30% úvazek. Ústav měl v roce 2002 čtyři věd. pracovníky s hodností Ph.D. nebo CSc. s 50% úvazkem, jednoho vědeckého pracovníka Mgr. s 50% úvazkem a jednoho Mgr. se 100% úvazkem. Jednu odbornou pracovníci se 100% úvazkem a sekretářku s 30% úvazkem. V roce 2002 získali dva mladí členové Ústavu vědeckou hodnost Ph.D. (Z. Smolka a P. Kosek). Dva členové připravovali během roku 2002 habilitaci (M. Pilař a I. Málková).

10.5.2 Zaměření vědecké činnosti

Ústav pokračoval ve výzkumu regionální literární tradice a soustředil se mimo jiné na přípravu kulturněhistorické encyklopedie Slezska a severovýchodní Moravy. Tomu odpovídaly i dílčí strukturální změny v jeho složení, byl posílen interdisciplinární aspekt badatelské činnosti (vedle literárněhistorických oborů byl posílen především obor historie). Do Ústavu se částečným úvazkem začlenili historici prof. Myška a na počátku roku 2003 i prof. Dokoupil. Došlo k účelnému propojení činnosti Ústavu s realizací VZO; Ústav v roce 2002 rozvinul badatelské aktivity v těchto oblastech:

- Vydávání Biografického slovníku Slezska a severovýchodní Moravy. Tato publikace vychází již v nové řadě a na základě studia původních historických pramenů podává výklad osobností spjatých svou činností i dílem s naším regionem. Jsou zde představovány osobnosti ze všech oblastí kulturního, politického, ekonomického i vědeckého života.
- Pokračovala příprava kulturněhistorické encyklopedie Slezska a severovýchodní Moravy – bylo zpracováno přes 2300 hesel ze všech oblastí kulturního dění (literatury, výtvarného umění, divadla, hudby, etnografie, historie apod.) a pokračují práce na doplnění hesel a jejich redigování.
- Studium literární tradice v regionu a teoretické řešení regionální problematiky (výsledky této věd. činnosti byly publikovány a zveřejněny i na věd. konferencích).
- Studium specifických témat (problematiky interetnických vztahů, sociologických aspektů literatury v regionu apod.), výsledky této věd. činnosti byly uplatněny převážně při přípravě kulturněhistorické encyklopedie Slezska, ale také v dílčích vědeckých studiích (J. Svoboda, Česko-polský kontext v literatuře ve Slezsku).
- Byl připraven program magisterského studia pro obor kulturní dějiny (prof. Svoboda, prof. Myška a prof. Dokoupil).
- Byl zpracován projekt doktorského studia česko-polské literárněvědné komparatistiky, který v budoucnu by měl být spojován s vědeckou činností Ústavu (ve volbě témat pro disertace).

Tomuto zaměření vědecké činnosti odpovídají také badatelské programy jednotlivých členů Ústavu a přirozeně i konkrétní výsledky jejich publikační činnosti za rok 2002.

10.5.3 Zapojení do badatelských grantů

Ústav plní badatelské úkoly, které vyplývají z VZO (reg.č. MSM 179000009) Slezsko a severovýchodní Morava jako specifický středoevropský region. Jeho základem je nejen příprava již zmíněné encyklopedie, ale záměr postihnout region v jeho základních proměnách našich novějších dějin. Vzhledem k tomu, že tematická skladba vychází z mnohotvárné kulturní tradice regionu (literatura, historie, divadlo, výtvar. umění, muzikologie, folklór ad.), byli přizváni k práci i odborníci z jiných pracovišť OU.

Díleč badatelské úkoly pro GA ČR i pro další grantové programy jsou řešeny jednotlivými pracovníky Ústavu v těchto grantových úkolech: Mgr. Jan Malura, Ph.D., zpracovává téma Duchovní píseň v literární tvorbě emigrace ze Slezska v 17. a 18. století (GA ČR č. 405/01/P008); prof. PhDr. S. Urbanová, CSc., téma Tvorba a recepce dětské literatury v 90. letech (GA ČR č. 405/01/1270); Dr. Iva Málková, Ph.D., program MŠMT – rozvojový program – Podpora celoživotního vzdělávání + grant magistrátu města Ostravy – Básnická tvorba Viléma Závady.

10.5.4 Publikační činnost

V roce 2002 vydali pracovníci Ústavu 4 knižní publikace. Členové Ústavu publikovali také práce na témata, která vycházela z jeho věd. programu (z literárních dějin, historie, dějin umění ad.). Celkem otiskli 33 vědeckých studií ve sbornících i vědeckých časopisech, z toho šest vyšlo v zahraničí. Referovali na 10 vědeckých konferencích, z toho čtyři byly konference zahraniční. Na zahraničních univerzitách uskutečnili 4 vědecké přednášky (prof. Urbanová). Některé vědecké práce vzniklé v roce 2002 jsou dosud v tisku.

Z knižních publikací:

- Biografický slovník Slezska a severní Moravy, sešit č. 3, NŘ (15). Ústav pro regionální studia, 134 str. ISBN 80-7042-620-9.
- Encyklopedie Slezska, 1.-2. Moravský Beroun 2002 (upravené vydání makety, připravil kolektiv historiků FF OU), 164 str. ISBN 80-7042-561-X.
- Svoboda, J.: Cesty a zastavení. Kapitoly z české literatury 20. století. Ústav pro regionální studia OU v nakl. Tilia, Ostrava 2002. 145 str. ISBN 80-7042-60-3-9 (Ústav pro reg. studia); ISBN 80-86101-58-4 (nakl. Tilia).
- Mazurek, J.: Jan Pešat (1892-1974). Příspěvek k dějinám ostravské hudební výchovy 20. století. Repronis, Ostrava 61 str. ISBN 90-7329-007-3.

Z hlavních vědeckých studií:

- Svoboda, J.: Tzv. česká a polská reflexe Bezručovy poezie. In: Slavistika osudem i volbou. K 75. narozeninám prof. J. Damborského. Sborník prací FF OU, č.6, 202, Ostravská univerzita 2002, s.273-277. ISBN 80-7042-610-1.
- Urbanová, S.: Tesknota jako pamieć ojczyzny (recepja tworcosci M. Kundery w hispanskiej nauce, krytyce literackej i publicystyce). In: Bohemistyka, č. 1, 2002 (Wałbrzych), s. 7-24. ISSN 1642-9893.

-
- Urbanová, S.: Otevřené návraty v prózách Jana Balabána (poznámky k četbě). In: Slavistika osudem i volbou. K 75. narozeninám prof. J. Damborského. Sborník prací FF OU, č. 6, 202. Ostravská univerzita 2002, s.291-296. ISBN 80-7042-610-1.
 - Urbanová, S.: Úvahy a otazníky nad českou literaturou na sklonku 20. století. In: Slovanské studie V. Sborník FF OU – Uniwerzytet Opolski, č.5, 201. Ostrava 2002, s.287-293. ISBN 80-7042-609-8.
 - Bogoczová, I.: Gwara cieszyńska jako material onimiczny. Nazewnictwo Zaolzia. In: Studia Slavica V, Ostravská univerzita 2002, s.91-105.
 - Dokoupil, L.: Vztah Vincence Praska k brněnským historikům a Časopisu Matice moravské. In: Pocta prof. Janu Janákoví. Brno 2002, s. 633-644. ISBN 80-86488-07-1.
 - Málková, I.: Hledání identity? Hledání tvaru? (Nad prózami Jana Vraha). In: Česká próza 90. let 20. století. České Budějovice, Jihočeská univerzita, s. 142-145. ISBN 80-7040-530-9.
 - Myška, M.: Faustín Ens. Pedagog, přírodovědec, historik, topograf Slezska. In: Sborník k životnímu jubileu doc. V. Krejčího. Ostrava 2002, s.9-19. ISBN 807042-210-9.
 - Myška, M.: Židé v Osoblaze. In: Otisky poutníka Ahasvera (Do nitra Askiburgionu 21). Moravský Beroun 2002, s.120-125. ISBN 80-86511-06-5.
 - Malura, J.: Metaforika mariánských písní Adama Michny z Otradovic, Hudební věda 2001 (vyšlo fakticky v roce 2002), č. 1-2, s.72-80.
 - Malura, J.: Těšínský exulant Kašpar Motěšický, Protimlův 2002, č.2, s.15-17 (společně s P. Koskem).
 - Mazurek, J.: Ostravská Janáčkiana po pětadvacáté. In: Čeští hudební klasikové na prahu 21. Století, Sborník prací PF OU, Repronis, Ostrava 2002, s.6-9.
 - Holý, P.: Theatrum mundi et mundus theatri. In: Otakar Schindler, Galeria Antikva Nova, Praha 2002, s.9. ISBN 80-9007223-5-6.
 - Siwek, T.: Wirtualna historia Slaska Cieszyńskiego. In: Runge, J. Klosowski, F.: Pogranicze... .Prace Naukowe Uniwersytetu Śląskiego Nr 20, Katowice. ISBN 0208-1108-0.
 - Kosek, P.: Interpunkce Hory Olivetské Matěje Tannera, Listy filologické, roč. 125, č. 1-2, 2002.
 - Kosek, P.: Nářeční prvky v tisku Hory Olivetské, Listy filologické, roč. 124, č. 3-4, 2001 (fakticky vyšlo 2002), s. 280-288.

REGIONAL STUDIES INSTITUTE / Resumé

Over the course of 2002 the Institute for Regional Studies carried out intensive research work focusing primarily on the publication of an encyclopedia of the history and culture of Silesia and north-eastern Moravia. The members of the Institute were also involved in a wide range of smaller-scale research projects, publishing a biographical guide to Silesia and North Moravia, working on National Grant Agency projects, and preparing several publications dealing with the Silesian literary tradition. The results of the Institute's work were presented at a number of conferences both in the Czech Republic and abroad. 2002 also saw some changes made to the organization structure of the Institute, bringing to it a greater emphasis on interdisciplinary study with the arrival of two historians (Professor Myška and Professor Dokoupil). The Institute also continued to cultivate its links with other universities and research institutions, and overall the year's solid results are reflected in the wide range of work published by the Institute's members.

10.6. ÚSTAV PRO VÝZKUM A APLIKACE FUZZY MODELOVÁNÍ / Prof. Ing. Vilém Novák, DrSc.

10.6.1 Pracovníci ústavu

ÚVAFM se koncem r. 2002 přemístil do nových prostor Přírodovědecké fakulty Ostravské university na ul. 30. dubna 22 a je tvořen následujícími pracovníky:

Prof. Ing. Vilém Novák, DrSc., ředitel ústavu
 Doc. RNDr. Radim Bělohávek, Dr.
 Mgr. Martina Daňková
 Ing. Antonín Dvořák
 Mgr. Hashim Habiballa
 Prof. RNDr. Jiří Močkoř, DrSc., zástupce ředitele
 Mgr. Viktor Pavliska
 Prof. Irina Perfilieva, CSc.
 Prof. RNDr. Jaroslav Ramík, CSc.
 Martina Havelková - sekretářka

10.6.2 Zaměření vědecké činnosti

Ústav pro výzkum a aplikace fuzzy modelování (ÚVAFM) má již své místo v mezinárodní vědecké komunitě jako uznávané pracoviště. V r. 2002 pokračoval ve své vědecké činnosti, která spadá pod obor tzv. Soft Computing – nestandardní výpočetní metody podle dohodnutého programu. Byly řešeny tyto úkoly:

- Studium fuzzy logiky v užším smyslu se zaměřením na rozvoj metod soft computing
- Teorie modelů pro fuzzy logiku
- Studium fuzzy logiky v širším smyslu
- Studium fuzzy aproximace
- Teorie konceptuální analýzy vágních dat
- Studium metod fuzzy vícekritériálního rozhodování
- Vývoj softwarového systému LFLC 2000. Systém, který pracuje pod Windows 95/98/2000/XP, byl v r. 2002 doplněn o některé původní metody automatického učení a byla zahájena jeho prodejní distribuce. Lze ho použít pro aplikace v automatickém řízení nebo v systémech na podporu rozhodování a konstrukci modelů na základě principů vycházejících z fuzzy logiky. Je integrován se systémem Matlab a Matlab/Simulink.

V roce 2002 se ÚVAFM stal nositelem akreditace nového oboru doktorandského studia „Fuzzy modelování“. Jde o jednu z prvních akreditací takového oboru v Evropě.

10.6.3 Zapojení do badatelských grantů

V ÚVAFM byly v r. 2002 řešeny následující granty a projekty:

1. Institucionální záměr CEZ: J09/98:179000002 „Modelování složitých systémů ve fuzzy a v nejistém prostředí“.
2. Projekt KONTAKT ME-468 „Stratigrafická simulace s použitím fuzzy logiky k modelování disperze sedimentů“, realizovaný v rámci spolupráce na obdobném americkém NSF projektu se State University of New York at Binghamton.
3. Česko-japonská spolupráce v rámci projektu KONTAKT ME-604 „Methods for Decision Support in Environment with Uncertainty“, obnoven na r. 2002-2004.
4. Česko-německý projekt CZE 01/022 „Fuzzy relations as tools for modeling industrial processes“, 2001-2003.

Ústav spolupracuje s některými pracovišti podobného zaměření, a to s Ústavem informatiky AV ČR v Praze, katedrou filozofie a logiky na Universitě v Lipsku, SRN, Artificial Intelligence Research Institute IIIA-CSIC v Barceloně, Laboratory for Soft Computing při Univerzitě v Salerno (Itálie), s Japan Advanced Institute for Science and Technology, Hokuriku, Japonsko, Dept. Of System Science na State Univ. of New York v Binghamtonu, USA a Univ. of Texas at El Paso, USA. Ústav hostil 4 zahraniční hosty z USA, Itálie a Slovenska. V rámci projektu CEEPUS dále hostil ÚVAFM 2 studenty z Maďarska a 2 studenty ze Slovenska. V Třešti se uskutečnil už pátý společný odborný seminář českých pracovišť se zaměřením na metody Soft Computing. ÚVAFM organizuje v období semestrální výuky seminář z fuzzy modelování, na kterém jsou prezentovány výsledky výzkumu. Program semináře je zveřejněn na našich webových stránkách (<http://ac030.osu.cz/irafm/>).

10.6.4 Publikační činnost v roce 2002

Pracovníci ústavu v r. 2002 připravili celkem 43 publikací, z nich většina byla zaslána do recenzovaných časopisů nebo editovaných monografií. Dále přednesli celkem 33 zvaných přednášek na univerzitách a referátů na mezinárodních konferencích, a to v USA, Japonsku, Řecku, Polsku, Rakousku, Anglii, Rusku, Německu, Itálii, Belgii, Slovensku a v České republice.

Pracovníci ústavu jsou pravidelnými recenzenty odborných (Fuzzy Sets and Systems, IEEE Fuzzy Systems, Soft Computing, Matematica Bohemica, aj.) a referátových časopisů (Zentralblatt fur Mathematik, Mathematical Reviews). Dále byli členy redakčních rad časopisů Fuzzy Sets and Systems (Novák, Perfilieva) a Soft Computing (Novák).

Vybrané publikace ÚVAFM, které vyšly v r. 2002

- [1] Bělohávek, R.: Combination of knowledge in fuzzy concept lattices. KES-Int. Journal of Knowledge-Based Intelligent Engineering Systems Vol. 6, No. 1(2002), 9-14.
- [2] Bělohávek, R.: Logical precision in concept lattices. J. Logic Comput. Vol.12 No. 6(2002), 137-148.
- [3] Bělohávek, R.: Determinism and fuzzy automata. Information Sciences 143(2002), 205-209.
- [4] Bělohávek, R.: Fuzzy Relational Systems: Foundations and Principles. Kluwer Academic/Plenum Press (Vol. 20 of IFSR Int. Series on Systems Science and Engineering), New York, 2002 (xii+369 pages). [ISBN 0-306-46777-1]

-
- [5] Bělohávek, R. and V. Novák: Learning rule base in linguistic expert systems. *Soft Computing* 7(2002) 2, 79-88.
- [6] Dvořák, A. and V. Novák: The Extraction of Linguistic Knowledge Using Fuzzy Logic and Generalized Quantifiers. In: De Ruan et al. (Eds.): *Computational Intelligent Systems for Applied Research*. World Scientific, Singapore 2002, 113-120.
- [7] Gottwald S., V. Novak, I. Perfilieva : Fuzzy control and t-norm based fuzzy logic - some recent results. *Proc. 9th Int. Conf. IPMU 2002, Annecy, France, July 1-5, 2002, Vol.1*, 1087-1094.
- [8] Habiballa, H. and Novák, V.: Fuzzy General Resolution. In: *1st International Conference. Aplimat 2002*. Bratislava: SJF Slovenská technická univerzita, 2002. s. 199-206. ISBN 80-227-1654-5.
- [9] Močkoř, J.: Topological characterization of ordered groups with quasi divisor theory. *Czech. Math. Journal* 52(2002), 595-607
- [10] Močkoř, J. Semigroups homomorphismus and generalized fuzzy automata, *Soft Computing* 6(2002) 422-427
- [11] Novák, V.: Joint consistency of fuzzy theories. *Mathematical Logic Quaterly* 48 (2002), 4, 563—573
- [12] Perfilieva, I.: Logical Approximation. *Soft Computing*, 17 (2002), No.2, 73--78.
- [13] Perfilieva, I.: Logical Foundation of Neural Networks. *Proc. XIII Int. Conf. on Problems of Theoretical Cybernetics, Kazan, Russia, May 27-31, 2002 (in Russian)*.
- [14] Perfilieva, I.: Normal Forms for fuzzy relations and their contribution to universal approximation. *Proc. IPMU 2002, Annecy, France, July 1-5, 2002, Vol.1*, 149-156.
- [15] Perfilieva I.: Fuzzy numerical methods. In: Da Ruan, P. D'hondt, E. Kerre (eds) *Computational Intelligent Systems for Applied Research. Proc. of the 6th Int. FLINS Conf., Gent, Belgium, Sept. 16-18*. World Scientific 2002, 50-57
- [16] Perfilieva, I. And V. Kreinovich: A new universal approximation result for fuzzy systems, which reflects CNF-DNF duality. *Int. Journal of Intelligent Systems* , Vol 17 (2002), 1121—1130.
- [17] Ramík, J.: Application of Fuzzy Linear Programming in Investment Planning. *Proc. 5th Czech-Japan seminar on data analysis and decision making under uncertainty, Osaka, Mount Koya-San, September 15-17, Osaka Inst. of Technology 2002*, 123-130.
- [18] Ramík, J. and M. Vlach: Pareto-optimality of compromise decisions. *Fuzzy Sets and Systems* 129 (2002) 119-127.
- [19] Ramík, J. and M. Vlach: Fuzzy mathematical programming: A unified approach based on fuzzy relations. *Fuzzy Optimization and Decision Making* 1(2002), No. 4 335-346.

INSTITUTE FOR RESEARCH AND APPLICATIONS OF FUZZY MODELING

Prof. Vilém Novák, DSc.

Activities in 2002

The Institute for Research and Applications of Fuzzy Modeling (IRAFM) continued its scientific research in 2002 as a working site renowned by international scientific society. Its scientific activity falls in a branch called Soft Computing. IRAFM has altogether 9 workers, among them 4 professors, 1 associate professor and 4 assistant professors. They have written 43 new scientific publications mostly in reviewed journals and chapters in edited volumes. Furthermore, they have given 33 invited lectures in universities and presentations on international conferences, namely in the USA, Japan, Greece, Poland, Austria, Russia, Germany, Italy, England, Belgium, Slovakia and Czech Republic.

The workers of IRAFM have written numerous reviews for special journals (Fuzzy Sets and Systems, IEEE Fuzzy Systems, Soft Computing, Matematica Bohemica, Zentralblatt fur Mathematik, Mathematical Reviews). They are members of editorial boards of the following journals: Fuzzy Sets and Systems (Novák, Perfilieva) and Soft Computing (Novák).

IRAFM cooperates with some working sites, namely with the Institute of Computer Science AS CR in Prague, Dept. of philosophy and logic in the University of Leipzig, Germany, Artificial Intelligence Research Institute IIIA-CSIC v Barceloně, Laboratory for Soft Computing, University of Salerno (Italy), Japan Advanced Institute for Science and Technology, Hokuriku, Japonsko, Dept. Of System Science in the State Univ. of New York at Binghamton, USA and Univ. of Texas at El Paso, USA.

IRAFM had 4 visitors from USA, Italy and Slovakia and in the frame of CEEPUS project, also 2 students from Hungary and Slovakia. In Třešť, fifth seminar of the Czech working sites focused on Soft Computing methods took place.

Each semester, IRAFM organizes a seminar in Fuzzy Modeling. Its program is published on its WEB pages (<http://ac030.osu.cz/irafm/>).

10.7. INSTITUT PRO UMĚLECKÁ STUDIA OSTRAVSKÉ UNIVERZITY / Prof. Rudolf Bernatík
10.7.1 Vedení Institutu

Prof. Rudolf Bernatík
ředitel
Doc. Jan Hališka
zástupce ředitele pro umění a zahraniční činnost
Mgr. Dušan Foltýn
zástupce ředitele pro studijní záležitosti
Šimon Kaňka
předseda studentské rady
Zdeněk Bořuta
tajemník
Mária Šolnková
sekretariát, personální a studijní oddělení

Adresa:

Sokolská tř. 17, 701 03 Ostrava, tel.: 596 160 636, e-mail: maria.solonkova@osu.cz

10.7.2 Seznam oddělení

klavírní
smyčcové (housle, viola, violoncello, kontrabas)
dechové (flétna, hoboj, klarinet, fagot)
pěvecké
hudebně-teoretické

10.7.3 Kvalifikační a věkové složení pedagogického sboru

	Prof.	Doc.	Odb.as.	Asistenti	Lektoři	Vědečtí prac.
Do 29			2			
30–39		1	1			
40–49			4			
50–59		3	1			
60–69	2	2				
Nad 70	1					
Celkem	3	6	8			

10.7.4 Akreditované studijní programy a obory

Kód studijního programu	Název studijního programu	Kód studijního oboru	Název studijního oboru	Standardní doba studia, forma studia			
				B	MN	MGR.	FS
B 8206	Výtvarné umění	8206R002	Animovaná tvorba	3			P
		8206R019	Grafika	3			P
		8206R022	Intermediální umění	3			P
		8206R034	Malba	3			P
		8206R057	Sochařství – volná tvorba	3			P
N 8206	Výtvarné umění	8206T019	Grafika		2		P
		8206T022	Intermediální umění		2		P
		8206T034	Malba		2		P
		8206T057	Sochařství – volná tvorba		2		P
M 8201	Hudební umění	7507R005	Uměleckopedagogické studium – hudební zaměření			4	P

10.7.5 Zaměření umělecké činnosti

- vzdělávání studentů hudebního umění v oblasti koncertní činnosti ve všech slohových obdobích a repertoáru s akcentací na stěžejní sólová a komorní díla české a světové literatury
- praktická koncertní vystoupení studentů a učitelů na veřejnosti, v rozhlase, na operních scénách
- příprava a účast studentů na mezinárodních interpretačních soutěžích
- koncerty učitelů v zahraničí
- systematické provádění skladeb L.Janáčka
- spolupráce s Janáčkovou filharmonií Ostrava
- spolupráce s Národním divadlem moravskoslezským
- výměnné koncerty s Hudební akademií v Grazu, Rakousko
- spolupráce s Hudební akademií v Katovicích, Polsko, v oblasti koncertů, hudební pedagogiky a organizací vzájemných přednášek
- IpUS je spolupořadatelem mezinárodní interpretační soutěže – O cenu Beethovenova Hradce v Hradci nad Moravicí. IpUS připravuje a garantuje odbornou a organizační úroveň soutěže – podmínky soutěže a složení mezinárodní poroty (cca 40 účastníků)

10.7.6 Grantové aktivity

- Grant města Ostravy – mezinárodní interpretační kurzy IpUS OU v oboru klarinet a violoncello
- Grant města Ostravy – orchestrální koncert studentů IpUS s Janáčkovou filharmonií Ostrava
- Grant Nadace fondu obětí holocaustu – projekt pěveckého oddělení „Sluncečko vychodí“
- Grant Nadace Bohuslava Martinů – realizace koncertů v Plzni a Kroměříži
- IGS OU – nahrávka koncertu C. Ditterse von Dittersdorf (Mgr. Dušan Foltýn – hoboj)

10.7.7 Tvůrčí umělecká činnost

- BERNATÍK, R. A. Dvořák – Dumky. Ostrava
- BERNATÍK, R. L. van Beethoven – Sonáta Op.57 f moll. Hradec nad Moravicí
- FOLTÝN, D. F.Geminiani – Sonáta e moll, G.Ph.Telemann - Sonáta g moll, J.B.Loeillet - Sonáta C dur. Jihlava
- FOLTÝN, D. F.Geminiani – Sonáta e moll, B.Finger – Sonáta C dur, A.Marcello – Koncert d moll, G.F.Händel – Suita D dur. Cheb
- FOLTÝN, D. B.Britten – Kvartet – Fantazie, A.Rejcha – Kvintet F dur. Brno
- FOLTÝN, D. O.Mácha – Eiréné. Praha
- HALÍŠKA, J. J.S.Bach – Brandenburgský koncert č. 5 D dur. Ostrava
- HALÍŠKA, J. L. Boccherini – Koncert B dur pro violoncello a orchestr, G.Fauré – Elegie Op.24. Schönebeck, SRN
- HALÍŠKA, J. A.Dvořák – Rondo a Klid lesa, L.Janáček – Pohádka. Ostrava
- KUZNÍK, V. A.Dvořák – Dumky – výběr, B.Martinů – Divertimento č.3, Z.Fibich – Kvintet Es dur. Ostrava
- KUZNÍK, V. J.Benda – Sinfonia A dur, W.A.Mozart – Divertimento D dur, F.Mendelssohn – Oktet Op.20, A.Dvořák – Serenáda E dur. Ostrava
- KUZNÍK, V. A.Vivaldi – Koncert A dur Op.3 č.8, W.A.Mozart – Divertimento D dur, F.Mendessohn – Oktet Op.20, A.Dvořák – Serenáda E dur. Jihlava
- KUZNÍK, V.; JANÁČKOVA FILHARMONIE OSTRAVA J.S.Bach – Brandenburgský koncert č.5 D dur. Ostrava
- KUZNÍK, V.; JANÁČKŮV KOMORNÍ ORCHESTR A.Corelli – La Folia, A.Vivaldi – Concerto pro housle a vcl RW 547, W.A.Mozart – Divertimento in F KV 138, E.Grieg – Dva elegické tance, A.Dvořák – Serenáda E dur Op.22. Newtown, GBR
- KUZNÍK, V.; JANÁČKŮV KOMORNÍ ORCHESTR A.Vivaldi – Koncert B dur pro housle a violoncello. Ostrava
- KUZNÍK, V.; JANÁČKŮV KOMORNÍ ORCHESTR A.Corelli – La Folia, A.Vivaldi – Čtvero ročních dob op.8 č.1-4, A.Albinoni – Concerto grosso, G.Pergolesi – Concert in La č.3. Schleisham, SRN
- MICHEL, L. E.Suchoň – Malá suite. J.Haydn – Sonáta c moll. Košice, Humenné, SR
- MICHEL, L. J.Haydn – Sonáta c moll, K.Slavický – Sonáta Zamyšlení nad životem,. Kostnice, SRN
- MICHEL, L., koncertní sbor Permoník. L.van Beethoven – Fantazie c moll pro klavír a sbor, B.Britten – Ceremony of carols, K.B.Kopřiva – Salve Regina. Košice, Humenné, SR
- NOVOTNÁ, E. F.Schubert – Sonáta Arpeggione, A.Dvořák – Rondo, E.Grieg – Sonáta, B.Martinů – Variace na Rossiniho téma. Ostrava
- NOVOTNÁ, E. B.Martinů – Sonatina pro klarinet a klavír, G.Rossini – Introdukce, téma a variace pro cl a piano, J.Brahms – Sonáta f moll Op.120 pro cl a klavír. Orlová, Frýdek-Místek, Ostrava
- NOVOTNÁ, E. G.Tartini-Kreisler – Variace na Corelliho téma, L.van Beethoven – Romance G dur, P.de Sarasate – Zapateado, W.Lutoslawski – Subito, C.Saint-Saens – Introdukce a Rondo caprocioso Op.28, F.Mendelssohn – Houslový koncert e moll Op.64. Lichtenberg, SRN, Helsinborg, Malmö, SWE
- NOVOTNÁ, E. L.Janáček – Sonáta pro housle a klavír, Z.Fibich – Kvintet. Ostrava
- NOVOTNÁ, E. C.Debussy – Rapsodie č.1, B.Martinů – Sonatina, C.M.Weber – Grand duo. Ostrava

-
- NOVOTNÁ, E. B.Martinů – Sonatina, C.M.Weber – Grand duo, Concertino, C.Debussy – Rapsodie č.1. Torino, ITA
 - NOVOTNÁ, E. G.Puccini – árie z opery Madame Butterfly, árie z opery Tosca, G.Caccini – Ave Maria. Ostrava
 - NOVOTNÁ, E. K.Janovický – Čtyři impromptus pro vl a klavír. Praha
 - NOVOTNÁ, E. B.Martinů – Variace na slovenskou lidovou píseň pro vcl a klavír, F.Poulenc – Sonáta pro hoboj a klavír, B.Martinů – Sonatina pro cl a klavír, C.Debussy – Sonáta pro vcl a klavír, B.Martinů – Tři české tance pro klavír. Plzeň, Kroměříž
 - NOVOTNÁ, E. V.Kaprálová – Sbohem a šáteček, V.Novák – Melancholické písně o lásce, A.Dvořák – V národním tónu. Plzeň
 - NOVOTNÁ, E. L.Janáček – Pohádka pro vcl a klavír. Ostrava
 - NOVOTNÁ, E.; ENSEMBLE MORAVIA B.Martinů – Bergerettes, J.Brahms – Trio Op.114. Ostrava
 - NOVOTNÁ, E.; ENSEMBLE MORAVIA B.Martinů – Bergerettes, D.Milhaud – Suita. Ostrava
 - NOVOTNÁ, E.; JANÁČKOVA FILHARMONIE OSTRAVA S.Rachmaninov – 2.klavírní koncert. Ostrava

10.7.8 Účast v porotách interpretačních soutěží

- BERNATÍK, R. Člen. Talent roku. Praha : 2002.
- BERNATÍK, R. Předseda. Celostátní soutěž pedagogických škol ČR. Krnov: 2002.
- BERNATÍK, R. Předseda. Mezinárodní hudební soutěž Karla Ditterse z Dittersdorfu. Vidnava : 2002.
- BERNATÍK, R. Člen. Smetanovská soutěž. Plzeň : 2002.
- HALÍŠKA, J. Předseda. Celostátní soutěž ZUŠ. Liberec : MŠMT. 2002.
- NOVOTNÁ, E. Předseda. Celostátní soutěž ZUŠ. Jeseník : ZUŠ Jeseník. 2002.
- VÍTEK, V. Člen. Pražské jaro . Praha : 2002.
- VÍTEK, V. Člen. Concertino Praga. Praha : Český rozhlas . 2002.
- VÍTEK, V. Člen. Pražské jaro. Praha : Mezinárodní hudební soutěž Pražské jaro – člen světové federace hudebních soutěží v Ženevě. 2002.
- VÍTEK, V. Člen. Mezinárodní hudební soutěž Karla Ditterse z Dittersdorfu. Vidnava : ZUŠ Vidnava. 2002.
- GOLA, Z. Člen. Beethovenův Hradec. 2002
- MÍČKOVÁ, D. Člen. Mezinárodní interpretační soutěž – Janáček, Martinů. JAMU, Brno. 2002

INSTITUTE FOR ARTS STUDIES / Resumé

The University of Ostrava's Institute for Arts Studies is a higher education institution and forms part of the Czech Republic's system of higher education in the arts. It teaches degree programmes in Music and Visual Art.

Music:

The curriculum gives equal emphasis to musical performance, theory and teaching, weighted towards a main subject study, which is either instrumental performance or solo vocal performance. Alongside theoretical courses, the curriculum also includes pedagogy, philosophy, psychology, foreign languages, practical experience in concert and operatic performances and with teaching, and orchestral performance. The Institute offers its students regular opportunities to perform publicly at concerts (both within the University and elsewhere, including abroad), masterclasses, festivals and competitions. An average of around 90 concerts are organised every year. The Institute also has a chamber orchestra which has performed in Germany, Italy and Poland.

The range of these activities clearly demonstrates that the Institute's main priority is to train its students for a wide variety of performance and creative work as well as to prepare them to work in teaching music.

In 2002 a total of 87 students were enrolled on the degree programme in Music, of which 5 students came from foreign countries. The students were taught by 3 Professors, 6 Associate Professors, 9 lecturers and a number of external staff. The main focus of activities in 2002 included solo performances in concerts both in the Czech Republic and abroad, chamber performances, practical experience of orchestral and operatic performance, performing competitions, and CD and radio recording work. Among the most noteworthy activities were:

- a total of 87 concerts both at the University and in concert halls in Ostrava, across the rest of the country and abroad
- 16 solo performances by students with symphony and chamber orchestras, in the Czech Republic and abroad (Spain, Poland)
- 5 piano trio concerts as part of masterclasses in the Netherlands
- 10 choral concerts given by the Collegium Cantatum Universitas Ostraviensis choir and the radio recording of Ervín Schulhoff's Songs and Dances of the Těšín Area, as part of the national Holocaust grant
- participation of teaching staff on panels at international competitions: Prague Spring, Smetana Piano Competition, Beethoven's Hradec, Leoš Janáček Prize (Brno), Katowice Violin Competition
- international clarinet and cello masterclasses at the Institute including teachers from abroad (Prof. Jagling (Helsinki) and Prof. Hue (Paris))
- the Institute's members of staff Eliška Novotná and Igor Františák taught at the AMEROPA international music courses in Prague

-
- the Institute's members of staff Eliška Novotná and Igor Františák won first prize in the international Marco Fiorindo Competition in Turin in the chamber ensemble category and third prize in the clarinet category
 - the Institute's member of staff Dušan Foltýn recorded C. Ditters von Dittersdorf's Concerto for Oboe and Orchestra on CD
 - the Institute's student Jiří Vodička won the international violin competition Beethoven's Hradec 2002
 - Eliška Novotná performed Rachmaninov's Second Piano Concerto with the Janáček Philharmonic Orchestra

11/ ■ DALŠÍ AKTIVITY ŠKOLY

Doc. RNDr. Tadeusz Siwek, CSc.

11.1. Čestný doktorát

Ostravská univerzita jmenovala 26. listopadu 2002 čestným doktorem prof. dr. Detlefa Bauma, profesora sociologie a sociální politiky, působícího na vysokých školách v Koblenzi a v Mainzu ve Spolkové republice Německo.

11.2. Nejvýznamnější konference, semináře

FF pořádala v roce 2002 dvě mezinárodní konference: X. mezinárodní konferenci „Cizojazyčná řečová komunikace ve sféře podnikání“ (česko-anglicko-německo-ruský projekt ve dnech 24.–25. 9. 2002) a „Parémie národů slovanských“ – konference u příležitosti 150. výročí vydání Mudrosloví F. L. Čelakovského ve dnech 20.–21. 11. 2002. Obě pořádala katedra slavistiky.

PřF pořádala tři mezinárodní konference: ICTE 2002 (Rožnov pod Radhoštěm, 10.–13. 9. 2002, 100 účastníků), Kalorimetrický seminář (Seč u Chrudimi, 27.–31. 5. 2002, 75 účastníků) a 7. geografický seminář pro učitele geografie (Ostrava, 18. 4. 2002, 85 účastníků).

PdF pořádala čtyři mezinárodní konference: Janáčkiana 2002 (katedra hudební výchovy, 5. a 6. 6. 2002), Člověk-dějiny-hodnoty (katedra občanské výchovy, 6. a 7. 3. 2002), studentskou odbornou konferenci (katedra hudební výchovy, 17. 4. 2002) a 6. kulatý stůl na téma Hra v komunikaci s dětmi (katedra českého jazyka a literatury s didaktikou, 22. 11. 2002).

11.3. Významné výstavy a koncerty

	FF	PdF	IpUS	OU
Koncerty doma	27	40	87	154
Koncerty zahraničí	5	37	46	88
Výstavy doma	2	13	-	15
Výstavy v zahraničí	0	1	-	1
Ostatní (nahrávky ...)	3	1	2	6
% pedagogů zapojených do tvůrčí umělecké činnosti	20	22	77	15

Umělecká činnost je profesionální doménou PdF (kateder hudební výchovy, výtvarné výchovy a výtvarné tvorby) a IpUSu, ale účastní se jí i amatérsky někteří pracovníci a studenti z FF, výjimečně i z PřF a ZSF.

Úplný přehled koncertů a výstav uvádí tabulka. Nejvýznamnější z nich jsou zahraniční prezentace. V oblasti hudby to byly:

10 koncertů Vysokoškolského pěveckého sboru ve Španělsku (Vittoria a Burgos, září 2002), 2 klavírní koncerty René Adámka v Neapoli, koncerty Pěveckého sdružení Slezská Ostrava, dirigované Janem

.....
Spisarem ve Francii (Toulouse), v Německu (Frankfurt) a ve Švýcarsku (Zürich) a klavírní doprovod Miluše Tomáškové k vystoupením Ostravského dětského souboru v Itálii, Belgii a v Německu. Významné byly mezinárodní úspěchy studentů na Sborových festivalech v září 2002 ve Španělsku (Alava a Burgos). Na mezinárodních hudebních akcích v ČR se podílel zejména IpUS. Připravil a garantoval odbornou a organizační úroveň Mezinárodní interpretační soutěže „O cenu Beethovenova Hradce“ v Hradci nad Moravicí – zejména podmínky soutěže a složení mezinárodní poroty (cca 40 účastníků) a Mezinárodní interpretační kurzy v oborech klarinet a violoncello, kterých se účastnili 3 zahraniční profesori a celkem 25 účastníků.

Z pedagogického hlediska jsou významné a rozhodující diplomové absolventské koncerty studentů IpUS, v průměru 18 koncertů ročně, dále koncerty sólistů s orchestrem doma i v zahraničí (Švýcarsko, Švédsko, Itálie, Francie, Německo a Libanon), které v roce 2002 absolvovalo téměř 17 % studentů, což je mimořádně vysoký počet. Komorní orchestr IpUS provedl 5 celovečerních koncertů. Veřejné koncerty IpUS nebo s účastí IpUS navštívilo odhadem nejméně 7 tisíc posluchačů, což přispívá i k propagaci OU. Dalším kladem jsou rozhlasové pořady učitelů a studentů. Pracovníci Institutu Novotná a Františák zvítězili v mezinárodní dechové soutěži v Itálii.

V oblasti výtvarného umění byla v roce 2002 nejvýznamnější akcí výstava pedagogů obou výtvarných kateder PdF OU na těšínské pobožce Slezské univerzity (Polsko). V nekomerční Galerii Student bylo v roce 2002 realizováno celkem 12 výstav.

12/ ■ PÉČE O STUDENTY

Ing. Ladislav Kudela, Ing. Marcela Pohlová

12.1. Ubytovací a stravovací zařízení

V uplynulém roce nadále platila dohoda rektorů OU a VŠB-TU o způsobu ubytování a stravování studentů a další spolupráci, jež spočívá v tom, že stravování a ubytování studentů OU zajišťují pracovníci Kolejí a menz VŠB-TU.

V září 2002 byla ukončena plánovaná rekonstrukce bloku C na Koleji J. Opletala (dále KJO), jež byla prováděna za plného provozu, což přineslo zvýšené nároky na organizaci při ubytování a v neposlední řadě ztížení podmínek pro ubytované studenty. Při rekonstrukci byly zbudovány dva pokoje s nadstandardním vybavením a počítačová učebna pro studenty.

V internátu Integrované střední školy dopravní v Ostravě-Vítkovicích bylo ubytováno průměrně 400 studentů OU.

Deficit cca 400 lůžek pro studenty OU nadále přetrvává.

Stravování studentů a pracovníků OU bylo nadále zabezpečováno převážně v menze v Ostravě 1, na Reální ul., která je provozována pracovníky KaM VŠB-TU.

••• Tabulka č. 1: Péče o studenty – ubytování, stravování

Lůžková kapacita kolejí VŠ celkově	565		
Počet lůžek určených k ubytování studentů	966		
Počet lůžek určených k ubytování zaměstnanců	0		
Počet lůžek k příležitost. ubytování hostů školy	2		
Počet lůžek v pronajatých zařízeních	401		
Počet podaných žádostí o ubytování v příslušném akad. roku	1 338		
Počet kladně vyřízených žádostí o ubytování k 31.10. příslušného akad. roku	964		
Výše koleijného za měsíc	Studenti	Zaměstnanci	Ostatní
• A – buňkový systém - 1 lůžkový	0	0	0
• B – vícelůžkové pokoje - 2 lůžkový	600	0	0
• C – ostatní – 3 lůžkový	630	0	0
Kalkulační průměrná cena za 1 hlavní jídlo	20	0	0
Počet vydaných hlavních jídel v roce 2001 studentům OU	93 984	12 840	122

12.2. Akademické informační centrum

Činnost centra se soustředila na poskytování informací :

- o studiu na Ostravské univerzitě a možnostech celoživotního vzdělávání
- o studiu na jiných vysokých školách v České republice i v zahraničí
- o možnostech uplatnění absolventů v praxi
- o volných pracovních místech
- o poradenství psychologickém a právním

Od 1. 9. 2001 existuje webová stránka pro potřeby Centra informačních a poradenských služeb, kde jsou uváděny a aktualizovány potřebné informace nebo odkazy na příslušné webové stránky Ostravské univerzity nebo jiných institucí (Úřad práce Ostrava, Městské informační centrum, info-centra

.....
jednotlivých vysokých škol, Odbor školství, mládeže a sportu Krajského úřadu Moravskoslezského kraje apod.). Informace jsou pro studenty Ostravské univerzity, ale i pro zájemce o studiu na této škole a absolventy.

12.3. Tělovýchovná, sportovní a umělecká činnost

Mezi největší sportovní akce loňského roku patří akademická mistrovství. Naši studenti se zúčastnili Českých akademických her, akademického mistrovství (AM) ve stolním tenise a snowboardu. Na všech akcích dosáhli velmi dobrých výsledků.

České akademické hry – Brno

	Jméno	Sport
Zlato	Šimková Helena (2x) Regionální družstvo (VŠB – OU) s našimi členy: Ocásek, Toms, Zdráhala Panýrková Kateřina	Atletika – 1500 m , 800 m Házená Sportovní gymnastika
Stříbro	Krejčířík Petr	Atletika – oštěp
Bronz	Procházková, Kiššová, Šimková, Szmeková Vykydal Ondřej	Atletika – 4 x 100 m Atletika – skok vysoký

AKADEMICKÉ MISTROVSTVÍ – SNOWBOARD

	Jméno	Disciplína
Zlato	Keclík Jirí (2x)	Obří slalom, slalom
Stříbro	Míček Michal	Obří slalom
Bronz	Míček Michal Košťálová Barbora	Slalom Slalom

AKADEMICKÉ MISTROVSTVÍ – STOLNÍ TENIS

	Jméno	Disciplína
Zlato	Poliaček Vladimír Pospíšková Jarmila	Dvouhra Čtyřhra

AKADEMICKÉ MISTROVSTVÍ – TENIS

	Jméno	Disciplína
Zlato	Lindnerová Zuzana Lindnerová Kateřina	Čtyřhra Dvouhra

12.3.1. Přehled umístění studentů OU ve významných uměleckých soutěžích

Vysokoškolský pěvecký sbor (sbormistři prof. Pivovarský, dr. Spisar) se zúčastnil v září 2002 – jako jediný zástupce České republiky – festivalu sborového zpěvu v Aiavě Burgos ve Španělsku.

13/ ■ ROZVOJ VYSOKÉ ŠKOLY

Prof. RNDr. Jiří Močkoř, DrSc., doc. RNDr. Tadeusz Siwek, CSc.

13.1. Zapojení v programech Fondu rozvoje vysokých škol

••• Tabulka č. 1: Zapojení vysoké školy v programech Fondu rozvoje vysokých škol

Fond rozvoje vysokých škol	Počet projektů	Přidělené finanční prostředky v tis. Kč		
		Investiční	Neinvestiční	Celkem
	32	5 769	2 949	8 718

Fond rozvoje vysokých škol (FRVŠ) – vývoj v letech 2001 – 2003

	FF	PdF	PřF	ZSF	ÚFM	ÚRS	IpUS	Ost.	Celkem
Počet podaných projektů v roce 2002	16	23	22	14	0	0	1	5	81
Z toho počet získaných projektů na rok 2003	2	4	8	2	0	0	0	1	17
Úspěšnost v %	12,5	17,4	36	14,3	0	0	0	20	21
Získané prostředky na rok 2003 (v tis. Kč)	99	446	2 202	1 139	0	0	0	1 561	5 447
Prostředky na studenta denního studia	0,75	0,33	1,73	2,0	0	0	0	--	--
Počet řešených projektů v roce 2002	4	11	11	4	0	0	0	2	32
Získané prostředky (v tis. Kč)	290	2 019	2 443	1 730	0	0	0	2 236	8 718
Počet řešených projektů v roce 2001	2	8	3	0	0	0	0	3	16
Získané prostředky (v tis. Kč)	193	836	162	0	0	0	0	2 581	3 772

OU získala v roce 2002 z FRVŠ 8,7 mil. Kč. Objem prostředků na projekty získané v průběhu roku 2002 a určené k řešení na rok 2003 je nižší (5,4 mil. Kč), není to však znepokojující údaj. Pokles získaného objemu prostředků z FRVŠ je způsoben jeho extrémním nárůstem v roce 2002 na 8,7 mil. Kč, zatímco v předchozích letech jsme získávali jen něco mezi 3-4 mil. Kč. Částka na rok 2003 ve výši 5,4 mil. Kč je vyšší než částky, které OU kdykoliv získala do roku 2001.

13.2. Zapojení v rozvojových programech MŠMT

••• Tabulka č. 2: Zapojení vysoké školy v Transformačních a rozvojových programech pro veřejné vysoké školy pro rok 2002

Rozvojové programy pro veřejné vysoké školy	Počet podaných projektů	Počet přijatých projektů	Přidělené fin. prostředky v tis. Kč
Program rozvoje bakalářských studijních programů jako výraz podpory realizace Boloňské deklarace a Program podpory vybraných studijních programů	15	12	4 014
Program podpory celoživotního vzdělávání	10	9	782
Program podpory mezinárodní mobility studentů veřejných vysokých škol	1	1	81
Program podpory studijních programů garantovaných VVŠ a realizovaných na VOŠ	0	0	0
Program podpory rozvoje učitelských vzdělávacích programů a jiných vzdělávacích aktivit pro rok 2002	23	11	2 302
CELKEM	49	33	7 179

••• Tabulka č. 3: Zapojení vysoké školy v Transformačních a rozvojových programech pro veřejné vysoké školy pro rok 2002 – pokračování

Rozvojové programy pro veřejné vysoké školy	Počet podaných projektů	Počet přijatých projektů	Přidělené fin. prostředky v tis. Kč
Program na podporu a rozvoj vzdělávací činnosti	2	2	5 849
Program na podporu zavádění nebo rozšiřování informačních a komunikačních technologií a metod do vzdělávací činnosti a do řízení veřejné vysoké školy	1	1	2 500
Program na podporu komplexního řešení technických požadavků stanovených obecně závaznými předpisy, nebo pokyny orgánů státní správy	0	0	0
Program na podporu integrace zdravotně handicapovaných studentů do studia; vyrovnávání příležitostí přístupu ke studiu uchazečů z různě znevýhodněných sociálních skupin	0	0	0
Program podpory mezinárodní mobility studentů na základě mezinárodních smluv	1	1	80
CELKEM	4	4	8 429

OU měla k dispozici v roce 2002 z transformačních a rozvojových programů 15,6 mil. Kč. Projekty získané v průběhu roku 2002 a určené k řešení na rok 2003 jsou nižší (12,2 mil. Kč). Je to způsobeno jiným režimem podávání, jelikož v roce 2002 nebyly vypsány velké projekty přidělované v roce 2001 školám jako celku, jako např. loňský „eLearning“, který koordinoval doc. Klimeš z PřF OU a kterého se zúčastnili pracovníci všech fakult. Čtyři projekty transformačních a rozvojových programů přinesly OU v roce 2002 celkem 8,4 mil. Kč.

13.3. INVESTIČNÍ ROZVOJ

13.3.1 Stavební akce realizované v roce 2002

Ostravská univerzita řídí rozvoj své materiálně-technické základny dlouhodobými záměry. Na základě těchto dokumentů jsou realizovány stavební investice, jejichž cílem je postupně vybudovat moderní vzdělávací objekty s potřebným zázemím a rozšířit ubytovací kapacity univerzity. V rámci této činnosti byla v roce 2002 ukončena realizace dvou staveb zahájených v předcházejícím období.

Celkem bylo v roce 2002 investováno 57 709 tis. Kč, z toho 51 767 tis. Kč ze systémové dotace MŠMT ČR a 5 942 tis. Kč z FRIM Ostravské univerzity.

STAVBY UKONČENÉ

- **REKONSTRUKCE OBJEKTU „B“ KOLEJE JANA OPLETALA HLADNOV**

Realizace akce byla schválena MŠMT ČR v termínu 2001 až 2002. Termín realizace díla byl dodržen a objekt v dnešní době slouží svému účelu. Tím bylo dosaženo významného pokroku v kvalitě ubytování studentů. Stavba objektu „B“ navazovala na dříve realizovanou rekonstrukci objektu „A“ a její řešení je zpracováno koncepčně tak, aby bylo možno v závěrečné etapě provést rekonstrukci objektu „C“ a tím dokončit ubytovací areál Koleje Jana Opletala Hladnov. Celkem bylo na stavbě v roce 2002 investováno 18 965 tis. Kč investičních prostředků, z toho 14 965 tis. Kč ze systémové dotace MŠMT a 4 000 tis. Kč z FRIM OU. Dále bylo na této stavbě ve zmíněném roce investováno 3 000 tis. Kč neinvestičních prostředků ze systémové dotace MŠMT.

- **REKONSTRUKCE A MODERNIZACE OBJEKTU CHITTUSIHO 10, SLEZSKÁ OSTRAVA – I. ETAPA.**

Realizace díla v roce 2002 navázala na rozestavěnost z let 2000 a 2001. Obdobně jako u ubytovacího areálu je i tato stavba součástí výukového komplexu budovaného ve zmíněné lokalitě. Rekonstrukce a modernizace objektu Chittussiho 10 neřeší pouze prostou náhradu za nevyhovující objekty Přírodovědecké fakulty, ale bude spolu s připravovanou II. etapou výstavby poskytovat prostory pro komplexní teoretickou a laboratorní výuku oborů geografie, biologie, ekologie a životního prostředí. Nejdříve byla v lednu roku 2002 kolaudována posluchárna pro 80 studentů a následně pak v květnu a srpnu 2002 zbývající objekty stavby. Pro výukový rok 2002/2003 tím měla Přírodovědecká fakulta k dispozici celý blok „L“, který byl zahrnut do první etapy výstavby. Celkem bylo v roce 2002 na stavbě investováno 21 964 tis. Kč investičních prostředků, z toho 20 022 tis. Kč ze systémové dotace MŠMT a 1 942 tis. Kč z FRIM OU. Dále bylo investováno na této stavbě ve zmíněném roce 13 780 tis. Kč neinvestičních prostředků ze systémové dotace MŠMT.

STAVBY PŘIPRAVOVANÉ v roce 2002 s realizací v roce 2003

- **REKONSTRUKCE A MODERNIZACE OBJEKTU CHITTUSIHO 10, SLEZSKÁ OSTRAVA – II. ETAPA.**

Výstavba II. etapy areálu Hladnov je projekčně sladěna s předcházejícími stavebními aktivitami. Realizací tohoto díla bude ukončena výstavba výukového komplexu pro Přírodovědeckou fakultu Ostravské univerzity. V roce 2002 byl zpracován Investiční záměr akce, který byl postoupen k registraci na MŠMT.

- **REKONSTRUKCE OBJEKTU MLÝNSKÁ 5, OSTRAVA**

Objekt na ulici Mlýnská 5 je umístěn v centrální části Ostravy a Ostravská univerzita jej odkoupila od města Ostrava. Rekonstrukcí zmíněného objektu získá Pedagogická fakulta Ostravské univerzity místo pro 3 katedry s příslušnými výukovými prostory včetně pracovišť pedagogů, společenskou část a děkanát PdF. Dále bude v tomto objektu umístěno univerzitní knihkupectví, informační centrum pro studenty, bufet s internetovou kavárnou a studentský klub. V roce 2002 byl Investiční záměr zmíněné akce předán MŠMT k registraci.

13.3.2 Stroje, přístroje, zařízení a software pořízené v roce 2002

Ostravská univerzita v roce 2002 pořizovala stroje, přístroje a software z různých finančních zdrojů. Hlavními zdroji byl jedna FRIM vytvořený v rámci činnosti univerzity (odpisy, příjmy z hospodářské činnosti) a jednak finance získané z různých grantů a rozvojových programů.

V roce 2002 bylo na tyto účely vynaloženo celkem 16,6 mil. Kč. Tak jako i jiné univerzity v České republice, je i Ostravská univerzita dlouhodobě nedostatečně financována, a to především v této kategorii strojů a zařízení. To vede k postupnému zastarávání přístrojového vybavení zejména experimentálních oborů, které tak nejsou schopny sledovat moderní trendy v přístrojovém vybavení a připravovat své studenty pro toto moderní prostředí. Vzhledem k nutnosti investovat prostředky z FRIM v masivní míře do rekonstrukcí a udržování nemovitostí ve vlastnictví univerzity nelze ani v příštích letech očekávat zvýšené finanční prostředky pro tuto kategorii investic, pokud se nezvyšují možnosti např. různých grantových agentur financujících mj. investiční požadavky.

Jednou z trvalých priorit v oblasti strojů a zařízení jsou investice do výpočetní techniky a komunikačních a informačních technologií. Ostravská univerzita se i s omezenými finančními zdroji pokouší provádět průběžný upgrade počítačových učeben, vybavení jednotlivých kateder a počítačových sítí, včetně permanentního zlepšování kvality internetového propojení jednotlivých lokalit, v nichž univerzita sídlí.

Základní finanční strukturu pořízených strojů a zařízení prezentuje následující tabulka.

Typ pořízeného stroje a zařízení	tis. Kč
Počítačové učebny	1 403
Ostatní PC technologie a servery	2 983
Audiovizuální technika	1 602
Telekomunikační technika	544
ostatní přístroje a zařízení	10 068
CELKEM	16 600

14/ ■ ČINNOST SPRÁVNÍ RADY OU

Činnost Správní rady OU upravuje Statut Správní rady Ostravské univerzity, který vychází z § 14 odst.3 zákona č.111/1998 Sb.

Správní rada byla svolána v roce 2002 dvakrát a ve složení rady nedošlo ke změnám.

Program jednání SR OU dne 30.4. 2002

- Výroční zpráva o činnosti OU v roce 2001
- Výroční zpráva o hospodaření OU v roce 2001
- Rozpočet OU na rok 2002
- Aktualizace dlouhodobého záměru OU na rok 2003
- Schválení věcných břemen
- Podnikatelský záměr OU na zřízení s. r. o.

Program jednání SR OU dne 8. 1. 2003 (přesunuto z prosincového termínu)

- Stanovení funkčních období členů SR OU
- Zpráva o přijímacím řízení pro ak. rok 2002/2003
- Plnění dlouhodobého záměru OU (aktualizace na rok 2003)
- Návrh principu rozdělování dotací mezi subjekty OU na rok 2003
- Kontrola realizace a příprava investičních akcí
- Zřízení společnosti OSTRAVSKÁ UNIVERZITA-SERVIS s.r.o. a její podnikatelský záměr pro rok 2003
- Výstavba multifunkční budovy VTP, a. s., a její využití
- Schválení věcných břemen

15/ ■ ZÁVĚRY

Rovněž v uplynulém roce věnovalo vedení univerzity úsilí na plnění dlouhodobého záměru. Výsledky dosažené v klíčových oblastech jsou dále stručně shrnuty.

Studijní a pedagogická činnost

Přetrvává zájem o studium na OU (9999 přihlášek). Největšímu zájmu se těšily skupiny kmenových oborů, jako jsou pedagogika, učitelství a sociální péče, filologie, zdravotnictví, geografické obory a informatika.

V roce 2002 bylo na fakultách a ústavech OU akreditováno celkem 48 bakalářských, magisterských a doktorských studijních programů se 116 studijními obory. V celkovém počtu 5932 převažují studenti magisterských studijních programů (63 %). Prezenční formou studovalo 76,2 % studentů. V osmi doktorských programech studovalo 114 studentů. Studenti s cizím státním občanstvím (především ze Slovenské republiky) v současnosti tvoří pouhých 1,08 % všech studujících. V roce 2002 studovalo na OU 6 handicapovaných studentů.

Pokračoval přechod na strukturované studium, všechny nově akreditované studijní programy jsou již důsledně strukturované. Inovace spočívaly ve snižování počtu hodin přímé výuky, v posilování seminárních forem výuky a ve vytváření podmínek pro tvůrčí práci studentů. Dále se rozvíjela integrace moderních informačních a komunikačních technologií do vzdělávacího procesu. Bylo vytvořeno 89 eLearningových výukových opor.

V oblasti celoživotního vzdělávání jsme díky významné finanční podpoře z programu PHARE mohli zahájit rozsáhlý program orientovaný na učitelskou veřejnost regionu.

Úřadem práce evidovaní uchazeči o zaměstnání z řad absolventů OU tvořili v minulém roce pouhých 0,11 % z celkového počtu nezaměstnaných v Moravskoslezském kraji.

Vědeckovýzkumná a tvůrčí umělecká činnost

Tvůrčí činnost na univerzitě má podobu vědecké a umělecké práce. Klíčové badatelské aktivity jsou soustředěny na řešení 10 výzkumných záměrů. Celkem 29 významných individuálně zaměřených výzkumných úkolů bylo v roce 2002 financováno z grantových agentur, zejména GAČR a GA AV.

Rozvoj badatelských aktivit mladých kolegů byl podpořen prostřednictvím Interní grantové soutěže celkovou částkou 400 tis. Kč.

Pracovníci univerzity prezentovali výsledky své tvůrčí aktivity v celkem 23 monografických publikacích a 795 statích, člancích a příspěvcích ve sbornících. Členové uměleckých kateder se podíleli na 154 domácích a 85 zahraničních koncertech a 15 domácích a 3 zahraničních výstavách.

Materiální zajištění vědecké a umělecké činnosti ani v roce 2002 nezaznamenalo výrazné zlepšení. Vybavování experimentálních pracovišť novou technikou probíhá jen velmi pomalu. Velká část přístrojového vybavení na OU je dlouhodobě pořizována z grantů, proto nás citelně postihlo omezení možností nákupu investic z grantových prostředků, nastoupené grantovými agenturami v roce 2001.

Akademičtí pracovníci

Proporční zastoupení kategorií profesor a docent v celkovém počtu akademických pracovníků je relativně příznivé (30,5 %) a je na úrovni celorepublikového průměru (30,4 %).

Věková struktura u těchto akademických hodností není optimální a vyvolává značné obavy do budoucna – 64,9 % profesorů a 41,9 % docentů je ve věkové kategorii nad 60 let. Nepříznivá situace se do značné míry odvíjí od nedostatečného financování. Problematice odborného růstu je na fakultách věnována stálá pozornost. V roce 2002 byli z řad našich pedagogů jmenováni 4 profesori a habilitovalo 7 docentů. Odchody mladých kolegů jsou motivovány zejména nízkým finančním ohodnocením.

Mezinárodní spolupráce

Významnou událostí roku 2002 bylo mimo jiné přijetí Ostravské univerzity za člena Evropské asociace univerzit (EUA).

Nejlépe se rozvíjející složkou mezinárodní spolupráce byla účast na programech Socrates-Erasmus a Leonardo. Vzrostl počet bilaterálních smluv, počet výjezdů i jejich délka. Na základě 44 smluv se uskutečnilo 75 výjezdů studentů (348 měsíců) a 48 výjezdů učitelů (569 dnů). Oproti předchozímu akademickému roku došlo ke zvýšení počtu výjezdů studentů i učitelů o 65 %, délka pobytu v zahraničí se prodloužila u studentů o 80 %, u učitelů o 33 %. V rámci Institucionální smlouvy univerzita získala 221 518 EUR (60 552 EUR z grantu Socrates-Erasmus, 160 966 EUR jako dofinancování mobility z MŠMT ČR). Zlepšilo se plnění plánovaných výjezdů na 91,35 % u studentů a 80 % učitelů.

Mimo program Socrates-Erasmus vycestovalo do zahraničí na studijní pobyty 53 studentů a 133 učitelů. Pracovníci univerzity vystoupili v průběhu roku na 152 zahraničních konferencích. Na OU bylo přijato 18 zahraničních studentů a 39 profesorů.

V roce 2002 byly uzavřeny 3 nové celouniverzitní smlouvy: s Univerzitou v Oradei, s Hudební akademií v Katovicích a s Ústavem pro vzdělávání dospělých v Bonnu. Byla také uzavřena jedna nová smlouva fakultní, kterou uzavřela Filozofická fakulta s Filologickou fakultou Sankt-Peterburské státní univerzity. V roce 2002 vzrostl počet mezinárodních projektů. Nejvýznamnější z nich byl projekt 5. rámcového programu EU, na kterém se podílí Zdravotně sociální fakulta. Byly rovněž vykonány přípravy na účast v 6. rámcovém programu EU.

OU se účastnila na programech Leonardo da Vinci (4), Socrates-Grundtvig (2), Lingua (1), Phare CBC (2) a COCOM (1).

Informační technologie a služby

Mezi priority patřilo v roce 2002 rovněž budování kvalitního informačního systému. Většinu činností v rámci informačních a komunikačních technologií zajišťovalo Centrum informačních technologií (CIT), které spravuje univerzitní počítačové sítě a telekomunikační zařízení, v současnosti je v síti připojeno asi 850 počítačů PC, 20 serverů, 5 hlavních telefonních ústředí, 7 pobočkových ústředí a asi 620 telefonních klapek.

Mezi významné aktivity CIT patřilo zajištění internetových služeb včetně e-mailu, webu, elektronického podpisu, zabezpečení sítí a zálohování. Důležitou složkou činnosti CIT byl provoz informačních systémů Ostravské univerzity včetně jejich rozvoje a vzájemné integrace.

CIT poskytoval školicí služby, účastnil se na rozvojových a výzkumných projektech. Souběžně se síťovými službami a správou informačních systémů existují v rámci CIT oddělení eLearningu, ediční středisko a audiovizuální centrum.

Univerzitní knihovna Ostravské univerzity je základní knihovnou se specializovaným fondem, jehož rozsah je nyní zhruba 207 tisíc knihovních jednotek. Poskytuje služby téměř 5600 registrovaným uživatelům z řad vědeckých, pedagogických a odborných pracovníků univerzity, studentům Ostravské univerzity a také dalších univerzit a středních škol, jakož i široké veřejnosti. Informační potenciál knihovny je podepřen neustálým upgradováním výpočetní techniky a dalších technických zařízení. Knihovna má plně funkční vnitřní knihovnicko-informační systém, jehož jádro tvoří systém T-SERIES, lokální síť Ultra*Net, napojení knihovny na Internet a ekonomický systém Magion. Vedle získávání tištěných dokumentů Univerzitní knihovna zajišťuje na základě konsorciálně sdružených prostředků přístup do celosvětových 23 multioborových i oborově specializovaných elektronických bází dat.

Rozpočet a investiční rozvoj

Podrobně je tato problematika analyzována ve Výroční zprávě o hospodaření OU v roce 2002. Zde jsou uvedeny jen některé významnější údaje. V roce 2002 došlo k procentuálnímu nárůstu základní dotace o 11 % ve srovnání s rokem předchozím. Přesto přetrvává stav dlouhodobého podfinancování se všemi negativními důsledky.

Univerzita byla úspěšná v získávání prostředků z rozvojových a transformačních fondů MŠMT, kde získala z transformačních a rozvojových programů 15,6 mil. Kč a z FRVŠ 8,7 mil. Kč.

Objem prostředků získaných pro vědu a výzkum v grantových soutěžích a v rámci institucionální podpory činil v roce 2002 téměř 20 mil. Kč. Univerzita získala rovněž podporu ve výši 262 tis. Kč formou grantů od města.

S účinností od 1.7.2002 byla provedena úprava Vnitřního mzdového předpisu OU, při níž došlo k navýšení mzdových tarifů dle mzdových tříd a stupňů v průměru o 8 %.

Univerzita řídí rozvoj své materiálně technické základny dlouhodobými záměry. V březnu 2002 byl zpracován pro MŠMT plán investičních akcí OU do roku 2007. Celková výše prostředků přislíbená OU pro toto období činí 380 mil. Kč. V roce 2002 bylo proinvestováno 57 709 tis. Kč, z toho 51 767 tis. Kč ze systémové dotace MŠMT a 5 942 tis. Kč z FRIM Ostravské univerzity.

V roce 2002 jsme ukončili první etapu výstavby budovy Přírodovědecké fakulty na Hladnově. V září 2002 byla ukončena plánovaná rekonstrukce bloku B na Koleji J. Opletala, jež byla prováděna za plného provozu, což přineslo zvýšené nároky na organizaci při ubytování a v neposlední řadě ztížení podmínek pro ubytované studenty. Při rekonstrukci byly zbudovány dva pokoje s nadstandardním vybavením a počítačová učebna pro studenty. Deficit cca 400 lůžek pro studenty OU nadále přetrvává.

V průběhu roku 2002 byl za výhodných podmínek získán od města objekt na Mlýnské ulici, který bude sloužit zejména potřebám PdF.

Mimo investiční činnost zaměřenou na budování nových objektů a výukových prostor zajišťoval TPÚ v roce 2002 opravy a údržbu objektů stávajících. Celkem bylo realizováno 8 významných akcí s celkovým finančním objemem přes 8 500 tis. Kč.

Z předložené zprávy je zřejmé, že rok 2002 byl pro Ostravskou univerzitu vcelku úspěšný. Univerzita má vytvořeny předpoklady pro rozvoj vzdělávací činnosti i potenciál pro vědecko-výzkumnou a tvůrčí uměleckou činnost. K rozvoji univerzity přispívá dobrá spolupráce s vysokými školami doma i v zahraničí a řadou institucí v regionu a mimo něj.

Předloženou Výroční zprávu o činnosti Ostravské univerzity za rok 2002 vypracovanou podle §21 odst. 2 zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů:

- 1) projednala Správní rada OU dne 28. 4. 2003
- 2) projednal a schválil Akademický senát OU dne 12. 5. 2003

Výroční zpráva Ostravské univerzity

© Ostravská univerzita 2003

Korektura českých textů

PaedDr. Milena Frydrychová

Korektura anglických textů

Christopher Hopkinson, B.A.,

Grafická úprava

Pavel Noga

Sazba

Marek Kolasa

Tisk

Repronis Ostrava

Náklad

150 ks

Neprodejné

ISBN: 80-7042-258-0